

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ

เพชรบุรี

โดย

นางสาวภัทรวดี กลีบสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

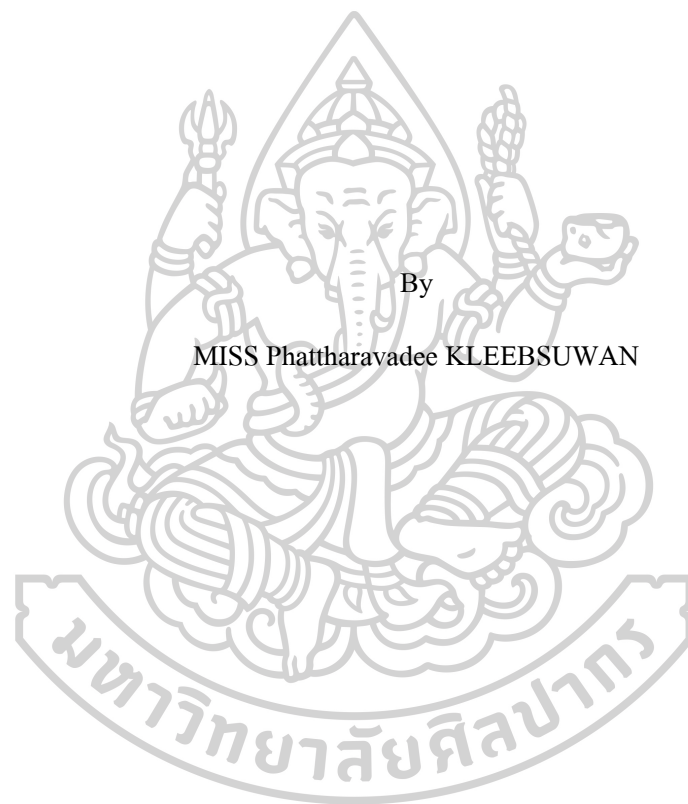
ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
สารสนเทศเพชรบุรี

โดย
นางสาวภัทรวดี กลีบสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

FACTORS CONTRIBUTE TO THE PUBLIC MIND BEHAVIORS OF STUDENTS
IN SILPAKORN UNIVERSITY PHETCHABURI INFORMATION TECHNOLOGY
CAMPUS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Arts (COMMUNITY PSYCHOLOGY)
Department of Psychology and Guidance
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

58256303 : จิตวิทยาชุมชน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : พฤติกรรมจิตสาธารณะ, การรับรู้ความสามารถของตนเอง, การสนับสนุนทางสังคม, การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

นางสาว ภัทรวดี กลีบสุวรรณ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. นงนุช โรจนเลิศ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ 3. เพื่อศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำนวน 375 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดแบบใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า

1. พฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เมื่อจำแนกตามระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตาม เพศและประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา สามารถร่วมกันทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ร้อยละ 65.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

58256303 : Major (COMMUNITY PSYCHOLOGY)

Keyword : public mind behavior, self-efficacy, social support, participation in activities

MISS PHATTHARAVADEE KLEESUWAN : FACTORS CONTRIBUTE TO THE
PUBLIC MIND BEHAVIORS OF STUDENTS IN SILPAKORN
UNIVERSITY PHETCHABURI INFORMATION TECHNOLOGY CAMPUS THESIS
ADVISOR : NONGNUCH ROTJANALERT, Ed.D.

The objectives of this research were 1) to study public mind behavior, self-efficacy, social support, and participation in student activities of students at Silpakorn University Phetchaburi IT Campus, 2) to compare public mind behavior of sample students, classified by gender, year of university, faculty, learning achievement, participation experience in public mind activities, and 3) to study the influence of self-efficacy, social support, and participation in student activities on public mind behavior of sample students. The sample of this study was 375 students at Silpakorn University Phetchaburi IT Campus. The sample was selected based on Stratified Random Sampling. A questionnaire was used as the research instrument to collect data. Data collected were then analyzed using statistics including percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results of this study indicated as follows:

1. Public mind behavior, self-efficacy, social support, and participation in student activities of the respondents were at a high level.
2. In terms of factors affecting public mind behavior, the respondents with different year of university, faculty, learning achievement had different public mind behavior with a statistical significance level of .05. The respondents with gender and participation in public mind activities had indifferent public mind behavior.
3. Self-efficacy, social support, and participation in student activities could jointly predict 65.1% of the variation in factors influencing public mind behavior of students at Silpakorn University Phetchaburi IT Campus with a statistical significance level of .001

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี สำเร็จลงได้ด้วยได้รับความกรุณาจาก

อาจารย์ ดร. นงนุช โรจนเลิศ อาจารย์ ดร. จุติมา เวชพงศ์ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. นวลฉวี ประเสริฐสุข ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.นพมาศ เครือสุวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิ สำหรับการให้ความรู้ คำแนะนำ ความช่วยเหลือและแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณรองอธิการบดี เพชรบุรี ผู้อำนวยการกองงานวิทยาเขตเพชรบุรี ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้และขอขอบคุณศึกษากลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ช่วยทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคุณแม่ พี่ชาย และเพื่อน ๆ ชาวจิตวิทยาชุมชนทุกคนที่เป็นกำลังใจให้แรงสนับสนุนและให้ความช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบูชาพระคุณบิดา มารดา คณาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือทำให้งานวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้

ภัทรวดี กลีบสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	8
ปัญหาของการวิจัย	8
สมมติฐานการวิจัย	8
ขอบเขตการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	12
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
1. แนวคิดที่เกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ	14
1.1 ความหมายของจิตสาธารณะ	14
1.2 ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ	17
1.3 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ	18
1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ	20
1.5 รูปแบบของจิตสาธารณะ	22

1.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ.....	22
1.7 คุณลักษณะของบุคคลที่มีจิตสาธารณะ	28
1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ	30
2. แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	33
2.1 ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	33
2.2 อิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตนเอง	35
2.3 การวัดการรับรู้ความสามารถของตนต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ	37
2.4 วิธีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง	40
2.5 แหล่งที่มาของการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	41
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ	43
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม.....	44
3.1 ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม	44
3.2 รูปแบบของการสนับสนุนทางสังคม	46
3.3 ประเภทของแรงสนับสนุนทางสังคม	47
3.4 แหล่งที่มาของการสนับสนุนทางสังคม	48
3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ	50
3.1 แนวคิดการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว	51
3.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว.....	53
3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวต่อ พฤติกรรม จิตสาธารณะ.....	57
3.2 แนวคิดการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	58
3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนกับพฤติกรรม จิตสาธารณะ	59
3.3 แนวคิดการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย.....	59

3.3.1 บทบาทของสถาบันการศึกษากับการพัฒนาจิตสาธารณะของเยาวชน	59
3.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยต่อพฤติกรรมจิต สาธารณะ	62
4. แนวคิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา	63
4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม.....	63
4.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วม.....	64
4.3 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (The Theory of Student Involvement).....	65
4.4 ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา	69
4.5 ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา.....	70
4.6 วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา.....	72
4.7 ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา.....	74
4.8 แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญากิจกรรมนักศึกษา	75
4.9 นโยบายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา	79
4.10 นโยบายส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร	80
4.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ...	82
5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ	83
กรอบแนวคิดการวิจัย	88
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	89
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	89
2. ตัวแปรที่ศึกษา	90
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	91
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	98
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	99

6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	103
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีโดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	105
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย	107
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา	114
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	118
สรุปผลการวิจัย.....	119
อภิปรายผลการวิจัย.....	121
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	132
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป	133
รายการอ้างอิง	134
ภาคผนวก	138
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	139
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	153
ประวัติผู้เขียน	164

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	90
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและรายละเอียดของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปี การศึกษา คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย	103
ตารางที่ 3 แสดงจำนวน และรายละเอียดของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.....	105
ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และคาร์ระดับของพฤติกรรม จิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี	106
ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าทางสถิติ t-test (Independent t-test).....	107
ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าระดับ ของพฤติกรรมจิตสาธารณะ จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA).....	108
ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของพฤติกรรมจิตสาธารณะนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา	108
ตารางที่ 8 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน....	109
ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าระดับ พฤติกรรมจิตสาธารณะ จำแนกตามคณะวิชา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.....	110

ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของพฤติกรรมจิตสาธารณะนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา	110
ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีคณะวิชาที่ต่างกัน	110
ตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบไค-ระดับ พฤติกรรมจิตสาธารณะ จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.....	112
ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของพฤติกรรมจิตสาธารณะนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา	112
ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ต่างกัน.....	113
ตารางที่ 15 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะ จำแนกประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี	114
ตารางที่ 16 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา และพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี.....	115
ตารางที่ 17 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา	116

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กและเยาวชนเปรียบเสมือนต้นกล้าที่จะเติบโตเป็นอนาคตสำคัญของชาติขณะที่สังคมไทยถูกรายล้อมด้วยภัยอันตรายต่าง ๆ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม ซึ่งการรับวัฒนธรรมตะวันตกที่มุ่งแต่ความเจริญทางวัตถุเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สังคมโดยทั่วไปมีความนิยมให้ความสำคัญกับทรัพย์สินเงินทอง อำนาจ บารมี โดยขาดการพัฒนาทางด้านจิตใจควบคู่กันดังรายงานของ United Nations Development Program (UNDP) (2007) ที่พบว่า ประเทศไทยมุ่งพัฒนาคน เพื่อตอบสนองทางด้านวัตถุมากกว่าการพัฒนาจิตใจ จึงทำให้จิตใจของคนเสื่อมถอยลง Gardner (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552) ระบุว่า บุคคลจะสามารถเอาตัวรอดและประสบผลสำเร็จได้ในด้านการทำงานและการดำเนินชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ได้ต้องมีจิตสาธารณะประกอบอยู่ตัวของคนๆนั้น จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ จากรายงานผลการสำรวจเกี่ยวกับดัชนีคุณธรรมเชิงพฤติกรรมของประชาชนในสังคมไทย พบว่า เยาวชนอายุ 15 - 19 ปี ที่เป็นผู้เรียนโดยส่วนใหญ่ มีจำนวนครั้งในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความขยันหมั่นเพียร ความกตัญญู กตเวทิตะ ความอดทน และจิตสาธารณะต่ำกว่ากลุ่มบุคคลอื่น ซึ่งเมื่อพิจารณาเฉพาะด้านการมีจิตสาธารณะ พบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมด้านนี้ต่ำสุด เมื่อเทียบกับคุณธรรมจริยธรรมด้านอื่น รวมทั้งพบว่าผู้ที่ถูกไล่ออกจากงานร้อยละ 17 เนื่องจากขาดทักษะความรู้ และประสบการณ์ แต่ถูกไล่ออกจากงานถึงร้อยละ 83 สาเหตุจากปัญหาเรื่องบุคลิกภาพ และความประพฤติและในขณะเดียวกันผู้ประกอบการจะรับคนเข้าทำงานเฉพาะผู้ที่มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด มีความรับผิดชอบ และเสียสละต่อส่วนรวมเท่านั้น ((Kannika, 2007)

ด้วยเหตุนี้ ในปัจจุบันจึงมีการกล่าวถึงคำว่า “จิตสาธารณะ” มากขึ้นเพื่อให้ผู้คนได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะมากว่าตนเอง หมายความว่า ทุกคนต้องมีการใ้หม่หม่การรับสิ่งที่เกิดขึ้นเหล่านี้กับเด็กและเยาวชน สามารถเรียนรู้และรับรู้ในสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับจากบิดา มารดาคนในครอบครัว ครูอาจารย์ เพื่อนและยังสามารถเรียนรู้ได้ในระดับชุมชนและสังคมที่สูงขึ้น เป็นสถาบันการศึกษาที่ถือเป็นสถาบันที่มีหน้าที่การอบรมสั่งสอนในด้านวิชาการและยังต้องอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ปกป้องให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเสียสละช่วยเหลือผู้อื่นยอมอดทน เตรียมตัวเข้าสู่การพัฒนาจิตใจตนเองสู่จิตสำนึกสาธารณะต่อไปในอนาคตได้มากขึ้น เพื่อออกไปรับใช้สังคม

และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ ดังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยด้านการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ กล่าวคือทุนมนุษย์ของประเทศไทย ยังมีปัญหาด้านคุณภาพของคนในแต่ละช่วงวัย โดยผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดแรงงาน ขณะที่คนไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลต่อวิกฤตด้านนิคมทัศนคติและพฤติกรรม การดำเนินชีวิตการพัฒนาในระยะยาวต่อไป จึงต้องให้ความสำคัญต่อการวางรากฐานในการพัฒนามนุษย์ใหม่ที่มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะที่ดี คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งสถาบันสังคมมีความเข้มแข็งและมีความร่วมมือในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น แนวทางการพัฒนานั้นย่อมมีส่วนสำคัญในการพัฒนา เช่น ปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยใหม่มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรม การเรียน การสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ที่สอดคลองและสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบ วินัยและจิตสาธารณะให้เพิ่มมากขึ้น จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้น ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ที่ส่งผลต่อการเกิดจากปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การรับรู้ความสามารถของตนเอง Gordon (1999) ได้กล่าวถึง การรับรู้ความสามารถของตนเองว่าเป็นการรับรู้ของบุคคลว่าจะสามารถปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จได้หรือไม่ ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ความยากของเป้าหมาย ความผูกพันต่อเป้าหมายเป็นความเชื่อมั่นในตนเอง หรือการรับรู้ความสามารถของตนเองที่จะจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ธัญนิตา เจริญจันทร์, 2556) และนอกจากนี้มีการทำการศึกษายปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก กรุงเทพมหานคร การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะ และเป็นตัวแปรที่มีอำนาจนำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อสาธารณะมากที่สุด จากแนวคิดและงานวิจัยข้างต้นนี้จะเห็นว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็นตัวแปรทางจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจิตสาธารณะของบุคคล (พรพรหม พรรคพวก, 2550) การที่นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจิตสาธารณะได้ดีด้วย และยังมีปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมที่ได้จากครอบครัว เพื่อนและมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว Caplan (1974) อ้างถึงในหัตถยา จันทรศรี. 2556: 25) แบ่งกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นแหล่งที่มาของการสนับสนุนทางสังคมตามลักษณะของการจัดกลุ่มไว้ 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มมีความผูกพันกันตามธรรมชาติ (spontaneous or natural support system) ประกอบด้วยบุคคล 2 ประเภท คือ ประเภทที่แรกเป็นบุคคลในครอบครัวสายตรง (kin) ได้แก่ คู่สมรสและครอบครัว เช่น พ่อ แม่ และญาติพี่น้อง และอีกหนึ่งประเภทได้แก่ ครอบครัวใกล้ชิด (kith) เช่น เพื่อนฝูง เพื่อนบ้าน คนรู้จักคุ้นเคย และเพื่อนที่ทำงาน 2) องค์กรหรือสมาคมให้การสนับสนุนซึ่งไม่ใช่กลุ่มวิชาชีพทางสุขภาพ (organized support directed by caregiving professional) หมายถึงกลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันเป็นหน่วย เป็นชมรมอย่างเป็นทางการโดยอาจเป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันเองของคนในชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือเป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นโดยมีองค์กรของรัฐเป็นผู้ให้การสนับสนุน เช่น ชมรมผู้สูงอายุ สมาคมฌาปนกิจ องค์กรทางศาสนา และหน่วยงานทั่วไปของรัฐ 3) กลุ่มบุคคลทางวิชาชีพสุขภาพ (professional health care workers) หมายถึงบุคคลที่อยู่ในวิชาชีพที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสภาพของประชาชน ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข (หัตถยา จันทรศรี, 2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการศึกษาพบว่า อดานการสนับสนุนจากครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (เออมใจ วงศ์มณฑา, 2553) ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อจิตสำนึกของนักศึกษาเป็นอันดับที่ 2 ($\beta=0.179$) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อจิตสำนึกของนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เป็นการสนับสนุนทางสังคมที่อยู่ในระดับแคบ หรือระดับเล็ก (Micro level) กล่าวคือเป็นการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลใกล้ชิดสนิทสนมกันมากที่สุด (จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์, 2557) จากแนวคิดและงานวิจัยข้างต้นนี้จะเห็นว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวนั้น หมายถึง บุคคลที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลอย่างใกล้ชิดสนิทสนมกันมากที่สุด จะมีความใกล้ชิดทางอารมณ์ คอยให้การสนับสนุนทางจิตใจ แสดงความรักและห่วงใย นับเป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างพฤติกรรมจิตสำนึกให้กับนักศึกษา ดังนั้น การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวน่าจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจิตสำนึก

การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ได้กล่าวไว้ว่า การคบเพื่อนเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับวัยรุ่น ซึ่งทำให้วัยรุ่นพยายามทำตนเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ทำตามแบบเพื่อน และได้กล่าวถึงความสำคัญของการคบเพื่อนไว้ ดังนี้ 1) การแบ่งกลุ่ม 2) การพัฒนาพื้นฐานทางอารมณ์ 3) การหาภาพพจน์ตนเอง โดยวัยรุ่นจะไปกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนตนเอง 4) ไปเป็นที่พักพิง วัยรุ่นมักจะผ่อนคลายความผูกพันกับพ่อแม่ลงไป เอาเพื่อนเป็นที่ลอบใจ ให้ความช่วยเหลือและจะต้องการ การยอมรับจากเพื่อน ทำให้วัยรุ่นยอมรับเอาค่านิยม พฤติกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มมาเป็นของตนเพื่อให้

เป็นไปตามเอกลักษณ์ประจำกลุ่ม เพื่อนจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งผลต่อจิตสำนึกเป็นกัน ทั้งนี้ เนื่องมาจากการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนเป็นระดับการสนับสนุนทางสังคมในระดับกลุ่มเครือข่าย (Mezzo level) ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอ และจะไม่คำแนะนำ ความช่วยเหลือ ความเป็นมิตรภาพ(สุมน อมรวิวัฒน์, 2542)ปัจจัยซึ่งผลต่อจิตสำนึกของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสำนึกของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์, 2557) จากแนวคิดและงานวิจัยข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนนั้น เป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งผลต่อพฤติกรรมจิตสำนึกเป็นกัน การที่นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนสูงไปจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจิตสำนึกด้วย

การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย กล่าวคือมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันสำคัญแห่งหนึ่งที่มีหน้าที่ปลูกฝัง อบรมความรู้และส่งเสริมพัฒนาภาคนาการณ์ จิตใจ และคุณธรรมให้กับเยาวชน และการสร้างจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมแก่เยาวชนของสถาบันการศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็น และมีคุณค่างามต่อสร้างความรู้แก่ปฏิบัติให้เชื่อในคุณค่าที่จะเกิดขึ้น มีทำการศึกษเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสำนึกของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสำนึกของนักศึกษา(ศิริสุข นาคะเสนีย์ & คณะ, 2557) และมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตสำนึกของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยองสนับสนุนจากสถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีจิตสำนึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ปรีชา คำมาดี & ประสพชัย พสุนนชัย, 2559 .) จากแนวคิดและงานวิจัยข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่าการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยใดมีความสำคัญกับนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้รับความพึงพอใจการเรียนรู โดยเน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งได้รับการช่วยเหลือโดยตรงหรือโดยอ้อมจากครู อาจารย์ เน้นการส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และให้ออกาสนักศึกษาสามารถริเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ใ้การยอมรับและรับฟังความคิดเห็นจากนักศึกษาเป็นสำคัญ การที่นักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยสูงไปจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจิตสำนึกด้วย และปัจจัยสุดท้ายซึ่งผลต่อพฤติกรรมจิตสำนึกคือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รู้จักสนิทสนม ปรีกษาหารือร่วมกันทำงาน กิจกรรม เพื่อช่วยเหลือกันทางดานวิชาการ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษานักศึกษา นอกจากกิจกรรมทางวิชาการแล้ว มหาวิทยาลัยยังส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษารู้จักคิดและสร้างสรรค์กิจกรรมในแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย นับว่ามีคุณค่าและประโยชน์หลายอย่าง(จิรวัฒน์

วีรังกร, 2542) ดังเป็นงานวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จุดมุ่งหมายของงานวิจัย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสาธารณะในระดับสูง เมื่อวิเคราะห์แต่ละด้านพบว่าด้านความมุ่งมั่นพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเสียสละเพื่อสังคม และด้านการช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ในระดับสูง (พรพิมล สารักษ์, 2556) ลักษณะของการมีส่วนร่วมกิจกรรมนักศึกษา กับคุณลักษณะด้านจิตอาสาของนิสิตนักศึกษา ศึกษาที่บัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2556 ภาคเรียนที่ 2 จากมหาวิทยาลัยของรัฐในจังหวัดนครปฐม 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาในด้านที่มากที่สุดคือ ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หรืออาสาพัฒนาชนบทโดยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านกีฬา ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านจริยธรรม และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม โดยอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาในลักษณะที่มีการทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ เข้าไปมีส่วนร่วมในการคิด แก้ไข พัฒนา และลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตอาสาได้ จากแนวคิดและงานวิจัยข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่า การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นนั้นมีประโยชน์และคุณค่าอย่างมาก การทำกิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากงานวิชาการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน การดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต (วลัยทิพย์ เปรมทวิธินโชต, 2556) ดังนั้นนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ก็จะส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2549 มุ่งเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกให้กับเยาวชนไทยทุกระดับการศึกษา ทำให้อุดมศึกษาในฐานะเป็นสถาบันทางสังคมและมีบทบาทสำคัญในการผลิตทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีคุณภาพ เริ่มต้นตัวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยความรับผิดชอบต่อสังคม จึงส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงจะทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาเมื่อประสบความสำเร็จจากการศึกษาแล้ว จะมีบทบาทต่อสังคมสูงมีโอกาที่จะปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาสังคมไปในรูปแบบที่เหมาะสม และอยู่ในภาวะแวดล้อมที่มีโอกาสดีหรือเหนือกว่าบุคคลทั่วไปในการรับรู้เรื่องราวของสังคม เพราะอยู่ในระบบการศึกษาโดยตรงรวมทั้งยังเป็นพลังสำคัญและเป็นมันสมองของชาติ ซึ่งต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ดังนั้นสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา จึงมีหน้าที่ที่จะต้องเตรียมการทั้งในด้านการจัดองค์กร หน่วยงานกิจกรรมและอุปกรณ์ในการดูแลแก่นิสิตนักศึกษา การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม การอบรมสั่งสอน

การจัดกิจกรรม การจัดโครงการ การจัดสิ่งแวดล้อมตลอดจนการไปคำปรึกษาแนะนำแก่นิสิต นักศึกษาเพื่อเตรียมพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์สูง จากข้อมูลที่ได้กล่าวมา สถาบันอุดมศึกษาเป็น สถาบันการศึกษาชั้นสูง มีภารกิจที่สำคัญ 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทาง วิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภารกิจที่สำคัญที่สุดคือ การผลิตบัณฑิต ซึ่ง นอกจากจะทำให้นักศึกษามีความรู้ทางวิชาการแล้ว สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง พัฒนาบัณฑิตให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม หรืออาจจะ กล่าวได้ว่าบัณฑิตที่จะผลิตออกไปนั้นจะต้องเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ 3 ประการ คือ การเป็นผู้ที่มี คุณธรรม คุณภาพ และคุณใจ การเรียนการสอนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว ไม่อาจพัฒนาให้เกิด ลักษณะดังกล่าวได้ (วัลลยา ธรรมอภิบาล, 2555) ดังนั้น หน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาจึงไม่เพียงแต่ จัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการพัฒนาบัณฑิตนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ใน ทุก ด้าน อันจะเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยการพัฒนานักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษานั้น มีปัจจัยหลายประการด้วยกัน เช่น การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การ บริหารงานของสถาบัน สภาพแวดล้อมของสถาบัน และงานกิจกรรมนักศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรม นักศึกษาต่าง ๆ เช่น กิจกรรมทางด้านกีฬา กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านจริยธรรม กิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ ซึ่งเป็นปัจจัยอันสำคัญในการพัฒนานิสิตนักศึกษาไปสู่เป้าหมาย กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดย กำหนดให้มีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติและกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งส่วนใหญ่ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีความเก่ง และนิสิตนักศึกษา จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรม นักศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นประสบการณ์นอกห้องเรียน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2552)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ให้ความสำคัญและการพัฒนาจิตสาธารณะแก่นักศึกษา ดังขีด ความสามารถหลักที่กล่าวมา Silpakorn มีความว่า S = Scientific Thinking คิดอย่างเป็นระบบเชิง วิทยาศาสตร์ I = Integrity มีศักดิ์ศรีแห่งตน L = Love of Wisdom มีสติปัญญา P = Public Mind มีจิตสาธารณะ A = Art Appreciation ตระหนักซึ่งในคุณค่าแห่งศิลปะ K = Knowledgeable มีความรอบรู้ O = Outcomes Oriented Person มุ่งเป็นผลลัพธ์ของงานที่เป็น เลิศ R = Responsible Man เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรับผิดชอบสูง N = Need for Achievement เป็นผู้มีแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ มหาวิทยาลัยที่มุ่งให้นักศึกษามีคุณภาพ มีความคิดอย่าง เป็นระบบเชิงวิทยาศาสตร์ มีศักดิ์ศรีแห่งตน มีสติปัญญา มีจิตสาธารณะ ตระหนักซึ่งในคุณค่าแห่ง

ศิลปะ มีความรอบรู้ เป็นผลลัพธ์ของงานที่เป็นเลิศ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรับผิดชอบสูงและเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสมัครใจ โดยตระหนักในคุณค่าของการจัดกิจกรรมนักศึกษา เป็นการเฝ้าการศึกษาทางอ้อม และสร้างสรรค์ประสบการณ์อย่างกว้างขวาง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษา แนะนำเพื่อเฝ้าการจัดกิจกรรมได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ การจัดกิจกรรมดังกล่าวจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอื่น ตามประเภทของกิจกรรมนั้น ๆ การดำเนินการจัดกิจกรรมตามแนวทางการจัดกิจกรรมได้มีการดำเนินการตามแนวทางการจัดกิจกรรมของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) โดยส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ตามที่กำหนด ได้แก่ กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีแกวดี้อม กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม และกิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะให้กับนักศึกษา ภายใต้มหาวิทยาลัย อาทิเช่น อาสาชูปชีวิตทานตะวัน เพื่อสร้างแหล่งอาหารให้ชุมชน นักศึกษาอาสาชูปวงงาน ประจำปีการศึกษา 2561 ศิลป์ สร้างสรรค์ คนอาสา (SU Project Idea) เป็นน้ำใจ เพื่อเฝ้าเพชรบุรีปัญญาคุณ “พีศิลปากร ใฝ่ปัญญาคุณ” ศิลปากรอาสา เพื่อมหาวิทยาลัยและชุมชน ศิลปากรอาสา ตอน “ห้องพยาบาลเพื่อน้อง” ศิลปากรอาสา “ปลูกหน้าแม่ รักขาหน้าดิน” (มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี 2561) นอกจากนี้ยังพบว่า ผลการสำรวจความพึงพอใจของบัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากรด้านการส่งเสริมคุณภาพและศักยภาพของนักศึกษาจิตสาธารณะลดร้อยละ 3.69 (มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559) จิตสาธารณะของนักศึกษาถือว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นปัจจัยสำคัญของคุณลักษณะบัณฑิตตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

จากความสำคัญของจิตสาธารณะ และสภาพปัญหาอันเนื่องมาจากการขาดจิตสาธารณะ ผู้วิจัยมุ่งเน้นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ในด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางใหม่มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่งเสริม พัฒนาและปลูกฝังจิตสาธารณะให้นักศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ

3. เพื่อศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ปัญหาของการวิจัย

1. พฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับใด

2. พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มี เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ แตกต่างหรือไม่ อย่างไร

3. การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี หรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน

2. นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะ แตกต่างกัน

3. นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีคณะวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน

4. นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธาณณะแตกต่างกัน

5. นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธาณณะต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธาณณะแตกต่างกัน

6. การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธาณณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธาณณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จึงได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2561 โดยผู้วิจัยสำรวจจำนวนนักศึกษา จำนวน 3 คณะวิชา คือ คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร จำนวน 749 คน คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 3,302 คน คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 1,277 คน มีนักศึกษารวมทั้งสิ้น 5,157 คน

2. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยยอมให้คลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธาณณะ

3.1.2 การรับรู้ความสามารถของตนเอง

3.1.3 การได้รับการสนับสนุนทางสังคม

3.1.4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมจิตสาธาณณะ

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เข้าใจความหมายของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยตรงกัน ผู้วิจัยได้นิยามความหมายของตัวแปรต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมจิตสาธารณะ หมายถึง การที่นักศึกษาตระหนักรู้ในกาช่วยเหลือ แบ่งปัน มีความคิดที่ไม่เห็นแก่ตนเอง รู้จักเอาใจใส่ในเรื่องส่วนรวมเสียสละเพื่อสาธารณะประโยชน์ พิจารณาจากลักษณะ 4 ด้าน ได้แก่

1.1 พฤติกรรมการตระหนักรู้และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา หมายถึง การที่นักศึกษารับรู้เข้าใจ สามารถวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุ ตระหนักถึงปัญหาและตระหนักรู้ในการกระทำของตนเอง มีส่วนร่วมแก้ไขและเชื่อมโยงสัมพันธ์ถึงความเปลี่ยนแปลง การมีทัศนคติและการมองโลกในแง่ดีและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นด้วยเหตุผลตามความเป็นจริง

1.2 พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันอย่างช่วยเหลือเกื้อกูล หมายถึง การที่นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความเคารพในสิทธิและไม่เกียรติซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือ คำนึงถึงประโยชน์ผู้อื่น มีการแสดงออกที่ช่วยเหลือแบ่งปัน การยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความร่วมมือและคำนึงถึงผู้อื่น ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหาย หรือเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีคุณธรรมจริยธรรม ความหวังใญ่ ความเอื้ออาทรและไม่กระทำตนให้เสื่อมเสียหรือเป็นปัญหาต่อสังคม ประเทศชาติ

1.3 พฤติกรรมการเคารพหน้าที่และข้อปฏิบัติทางสังคม หมายถึง การที่นักศึกษาตระหนักถึงการทำหน้าที่ของตน มีความเข้าใจและยอมรับถึงความจำเป็นและความสำคัญของข้อปฏิบัติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันเกิดความสงบสุข มีความรับผิดชอบ เคารพในสิทธิหน้าที่ส่วนบุคคล มีความรับผิดชอบ เกิดความละอายในการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และสามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติได้เหมาะสม รวมไปถึงการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เข้าร่วมในการทำงานที่เป็นส่วนรวม มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกระทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม และยังรวมไปถึงการแสดงออกที่เคารพต่อสิทธิหน้าที่และคำนึงถึงผู้อื่น โดยทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ไม่เห็นแก่ตัว

1.4 พฤติกรรมการอุทิศตนทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่นักศึกษาคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่เพิกเฉยต่อการกระทำใด ๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมตามโอกาสและความสามารถของตน การลงมือปฏิบัติอุทิศตนด้วยความเสียสละ กระทำด้วยความเสียสละ ทำงานโดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน สมัยครใจเพื่อช่วยเหลือหรือตอบแทนสังคม

2. การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การที่นักศึกษามีความเชื่อว่า ตนเองมีความสามารถในการทำงาน การเรียน การคิด ความรับผิดชอบ การยอมรับในการกระทำและการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่น สามารถประเมินตนเองในด้านการจัดการและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้

บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำทุกทางเพื่อให้ตนเองบรรลุผลสำเร็จ รวมไปถึงมีการรับรู้ถึงถึงความพยายาม อุดหนุน และความสามารถที่เผชิญหน้ากับอุปสรรคและความล้มเหลวได้

3. การได้รับการสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่นักศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์ที่เกิดระหว่างบุคคล มีการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน การรับรู้ต่อการได้รับความช่วยเหลือส่งเสริมในด้านการเอาใจใส่ ทั้งทางด้านอารมณ์ ความเคารพนับถือ ความสุขสบาย ที่ส่งผลต่อความคิด สนับสนุนให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ความรู้สึกมั่นคง รวมไปถึงการสนับสนุนด้านสังคม วัตถุประสงค์ คำแนะนำ และการสนับสนุนทางด้านการเครื่องมือ โดยแบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

3.1 การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว หมายถึง การที่นักศึกษารับรู้ต่อการมีปฏิสัมพันธ์ของครอบครัว เช่น ได้รับการชื่นชมจากบุคคลในครอบครัว มีเวลาอยู่ร่วมกัน ร่วมเป็นการหวังใยกันและกัน เป็นผู้ฟังที่ดี มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ร่วมรับรู้ความรู้สึกของกันและกัน พุดคุยให้เกียรติซึ่งกันและกัน และได้รับการอบรมสั่งสอนด้านความมีวินัย ซื่อสัตย์ ประหยัด อุดหนุน และมีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้อื่นและมีความเสียสละต่อส่วนรวม รวมไปถึงการรับฟังปัญหา และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

3.2 การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน หมายถึง การที่นักศึกษาได้รับการสนับสนุนเพื่อน เช่น การรับรู้ข้อมูล แนวคิด คำแนะนำ การได้รับการยอมรับ รวมทั้งการให้คำปรึกษาเมื่อเพื่อนต้องการ ให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่ แสดงความหวังใยเมื่อเพื่อนมีความทุกข์ รวมทั้งมีการแบ่งปันกัน ซักชวนจากเพื่อนในการเข้าร่วมกิจกรรม

3.3 การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย หมายถึง การที่นักศึกษารับรู้เห็นความสำคัญของการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ซึ่งมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดส่งเสริม โดยให้นักศึกษา รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเอง มีการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม การอบรมสั่งสอน การจัดกิจกรรม การจัดโครงการ การจัดสิ่งแวดล้อม การให้คำปรึกษาแนะนำทั้งการเรียนการสอน กิจกรรมของมหาวิทยาลัย ที่มีต่อนักศึกษาซึ่งใช้วิธีการอบรม สั่งสอน ชี้แนะจัดกิจกรรม หรือเห็นแบบอย่างจิตสาธารณะจากครู อาจารย์ บุคลากรภายในมหาวิทยาลัย

4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ คิดริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจ วิเคราะห์ปัญหา/ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมรับผิดชอบในเรื่องอื่น ๆ จัดลำดับความสำคัญของปัญหา ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจลงมือปฏิบัติ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เป็นการมีส่วนร่วมบุคคล มีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วมนั้น และนักศึกษาสามารถไปศึกษาสภาพของตนเองในการแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้อื่นได้

5. ระดับชั้น หมายถึง ชั้นที่นักศึกษากำลังศึกษา แบ่งเป็น 4 ชั้น ได้แก่

1. ชั้นปีที่ 1
2. ชั้นปีที่ 2
3. ชั้นปีที่ 3
4. ชั้นปีที่ 4

6. คณะวิชา หมายถึง คณะวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 แบ่งเป็น 3 คณะวิชา ได้แก่

1. คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร
2. คณะวิทยาการจัดการ
3. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

9. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยวัดจากคะแนนเฉลี่ยสะสม

10. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ซึ่งลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

11. ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ หมายถึง การที่นักศึกษามีประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ จัดขึ้นโดยหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ หรือการที่นักศึกษาร่วมกลุ่มไปทำกิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัยด้วยตนเอง ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้น คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ

3. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี” โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและกำหนดประเด็นในการนำเสนอ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ
  - 1.1 ความหมายของจิตสาธารณะ
  - 1.2 ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ
  - 1.3 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ
  - 1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ
  - 1.5 รูปแบบของจิตสาธารณะ
  - 1.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ
  - 1.7 คุณลักษณะของบุคคลที่มีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ
  - 1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง
  - 2.1 ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเอง
  - 2.2 อิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตนเอง
  - 2.3 การวัดการรับรู้ความสามารถของตนต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ
  - 2.4 วิธีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง
  - 2.5 แหล่งที่มาของการรับรู้ความสามารถของตนเอง
  - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคม
  - 3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว
    - 3.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว
    - 3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ
  - 3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน
    - 3.2.1 ความหมายของการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน

3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนกับ
พฤติกรรมจิตสาธารณะ

3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย

3.3.1 บทบาทของสถาบันการศึกษากับการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของ
เยาวชน

3.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยต่อ
พฤติกรรมจิตสาธารณะ

4. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

4.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วม

4.3 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

4.4 ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา

4.5 ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา

4.6 วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

4.7 ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

4.8 แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญากิจกรรมนักศึกษา

4.9 นโยบายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

4.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาต่อพฤติกรรมจิต
สาธารณะ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

1. แนวคิดที่เกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

1.1 ความหมายของจิตสาธารณะ

การทำความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะในปัจจุบัน ควรที่จะต้องพิจารณา
พฤติกรรมของมนุษย์ในลักษณะองค์รวม (Holistic Approach) คือ พิจารณาทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ
และสังคมที่มนุษย์อาศัยอยู่ เนื่องจากพฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากกลไกที่ซับซ้อนและเกิดขึ้นจาก
องค์ประกอบหลายประการที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน พฤติกรรมของมนุษย์ตามความหมายเชิงจิตวิทยา
หมายถึง การกระทำสิ่งต่าง ๆ ของมนุษย์ ได้แก่ การคิด การพูด การทำงาน การกิน การเที่ยวเตร่ การ
เล่นการพนัน เป็นต้น บุคคลที่มีแรงจูงใจในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดมักทำไปมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม
นั้นไปบรรลุความต้องการที่เป็นแรงผลักดัน พฤติกรรมภายในนี้ อาจวัดประเมินได้โดยการสอบถาม

โดยตรง หรือการสอบถามโดยอ้อมจากการใช้แบบสอบถาม หรือการใช้เครื่องมือวัดตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของการวัดพฤติกรรมนั้น (พวงเพชร สุรัตน์วิกุล & เฉลิมมาลัย ราชภัฏชารักษ์, 2544)

การเข้าใจพฤติกรรมจิตสาธารณะ จึงต้องเข้าใจและสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมและผลกระทบของพฤติกรรมได้อย่างชัดเจนและครอบคลุม ทั้งการกระทำของบุคคล ซึ่งเป็นพฤติกรรมภายนอก และความรู้สึกนึกคิดของบุคคลซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันด้วย ซึ่งจากการศึกษาและค้นคว้ากันอย่างกว้างขวางทั้งในเชิงปรัชญา จิตวิทยา สังคมศาสตร์ และรัฐศาสตร์ คำนึงจิตสำนึกสาธารณะ มีความสัมพันธ์ในรูปคำเกี่ยวกับกับค่านิยมจิตสำนึก และค่านิยมสาธารณะ จึงมีการใช้ความหมายที่เกี่ยวข้องเนื่องกันไว้หลากหลาย มีการเรียก คำนึง “จิตสำนึกสาธารณะ” ที่แตกต่างกันออกไป เช่น จิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกโดยรวม จิตสำนึกทางสังคม ความสำนึกทางสังคม รวมไปถึงคำที่เกี่ยวข้อง เช่น การเห็นต่อประโยชน์โดยรวม การมีจิตสำนึกร่วมกันในสาธารณสมบัติ ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น ซึ่งคำเหล่านี้มีความหมายใกล้เคียงกันดังนี้จากการรวบรวมความหมายของค่านิยมจิตสาธารณะ (Public Mind) ในค่านิยมจิตสาธารณะ มีค่านิยม สาธารณะ (Public) ประกอบด้วย P+U+ B+L+C ซึ่งประกอบด้วย

1. Professional ทำงานแบบมืออาชีพ คนไทยทุกคนที่คิดใหม่ ทำใหม่จะต้องเป็นมืออาชีพ (Profession) รู้ลึกในหน้าที่ที่รับผิดชอบ รู้อรอบในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา หาความรู้ใหม่เสมอ

2. Unity เอกภาพค่านิยมใหม่ต้องเป็นไปในทิศทางของความสามัคคีในหมู่คณะ ไม่กล่าวการใส่ร้าย หรืออิจฉาริษยากัน ควรมีการทำงานเป็นทีม เพราะการที่คนในองค์กรมีเอกภาพ จะช่วยให้การขับเคลื่อนภาระงานเพื่อมวลประชาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีหลายองค์กรที่กล่าวคนในองค์กรได้ดี และไม่มีใครทำอะไร คนไทยทุกคนก็ไม่ได้อะไรด้วยแต่ในความเป็นเอกภาพก็ยอมให้เกิดความแตกต่างได้แต่อย่าแตกแยก

3. Believe ความเชื่อ คนไทยทุกคนจะต้องทำงานด้วยความเชื่อ เชื่อคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เชื่อในสิ่งที่ถูกต้อง และยึดมั่น ถ้าคนไทยทุกคนขาดซึ่งความเชื่อ การทำงานก็จะขาดพลัง

4. Locally ภูมิปัญญาท้องถิ่น คนไทยทุกคนจะต้องเป็นผู้ที่เชื่อและศรัทธาในความ เป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ของภูมิปัญญาไทย ลดความเชื่อสมัยนิยมลง (Modernization) Local wisdom ในด้านต่าง ๆ จนนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและเข้ากับบริบทของสังคมไทย คนไทยทุกคนจะ เลิกดูถูกภูมิปัญญาของคนในระดับรากหญ้า และหันไปสู่วิถีของการเรียนรู้ร่วมกันเข้าไปเป็นส่วนหนึ่ง ของการเรียนรู้ในชุมชน

5. Integrity ความซื่อสัตย์ คนไทยทุกคนจะต้องยึดเอาความซื่อสัตย์เป็นที่ตั้ง เพื่อ เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม คิดดี ทำดี เพื่อชาติ งานทุกชิ้นจะต้องตรวจสอบได้ มีความโปร่งใส

6. Creative สร้างสรรค์ คนไทยทุกคนจะต้องคิดและทำงานที่สร้างสรรค์และพัฒนา นวัตกรรม (Innovation) ใหม่ๆให้เกิดขึ้นในสังคม ต้องไม่หยุดนิ่งต้องมีความเป็นพลวัต ทั้งนี้ก็เพื่อ ประชาชนและพัฒนาชาติ และคำว่าจิตสาธารณะนั้น มีความหมายแตกต่างกันออกไป ซึ่งได้แก่ การ เห็นประโยชน์ส่วนรวม มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552) จิตสำนึกต่อสังคมมีความ สำคัญในสังคมซึ่งมีความหมายดังนี้

จิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือ สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชนและสังคมด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวัง ผลตอบแทน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จิตสาธารณะ คือจิตสำนึกของการเป็นพลเมืองที่ดี (สุดจิต นิमितกุล, 2554)

จิตสาธารณะ หมายถึง การที่ใดแสดงถึงความรู้สึกและการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการ กระทำตามหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง การช่วยเหลือดูแลรักษาสิ่งต่าง ๆที่เป็นสิ่งของสาธารณะ สมบัติของหน่วยงาน องค์กร หรือสังคม การแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละทรัพย์สินหรือแรงงาน ของตนเองต่อส่วนรวม (พระสุวรณ์ ปุณฺณ, 2556)

จิตสาธารณะ หมายถึง เป็นการตระหนักรู้ของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม โดยรวม ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะสมบัติ รู้จักเอาใจใส่เป็นธุระในเรื่องของ ส่วนรวมปรารถนาที่จะกระทำในสิ่งที่เสื่อมเสียหรือเป็นปัญหาต่อสังคมและมุ่งกระทำสิ่งที่ไป ประโยชน์ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน (บัญชาพิพัฒน์ โสดา, 2556)

จิตสาธารณะหมายถึง ความคิด ความตระหนัก ที่ไม่เห็นแก่ตัวมีความปรารถนาที่จะ ช่วยเหลือช่วยเหลือปัญหาให้ผู้อื่นและสังคมของถิ่นรวมทั้งการรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระเรื่องของส่วนรวม ที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นกลุ่มยืดยินดีนำความรู้ความสามารถของตนมาช่วยเหลือสังคมหรือท้องถิ่น (ปกเกศ ชนะโยธา, 2557)

จิตสาธารณะ กล่าวคือ คุณลักษณะของบุคคลซึ่งแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมหรือสถานการณ์ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน สังคมด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น การคิดที่สร้างสรรค์เป็นกุศลและมุ่งทำกิจกรรมที่ดีเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คิดสร้างสรรค์ คือ คิด ในทางที่ดี ไม่ทำลายบุคคล สังคม วัฒนธรรม ประเทศชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการกระทำ และคำพูด ที่มาจากความคิดที่ดีโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน (ธัญดา วงษ์อาชีพร, 2557)

จิตสาธารณะ หมายถึง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักรู้ถึงการมีส่วนร่วมโดยทำสิ่ง ใดสิ่งหนึ่งเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ความรู้สึกนึกคิดการเป็นเจ้าของร่วมกันในสิ่งเป็นสาธารณ สมบัติ ดูแลรักษาสาธารณสมบัติที่ทุกคนใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยไม่ยึดครองมาเป็นของตนเอง การมี ความรับผิดชอบต่อสังคม และให้การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน (สุนิสา คงทอง, 2557)

จิตสาธารณะ คือ ความสามารถของบุคคลในการรับรู้ถึงความไม่ยุติธรรม และให้ความสำคัญกับความถูกต้องที่หลากหลายของบุคคลรวมทั้งการกระทำเพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสังคม (Kraft, 1992)

จิตสาธารณะ เป็นลักษณะที่มีความรู้สึกดีว่าเป็นผลมาจากความรู้สึก หรือเป็นความสามารถที่เกิดจากการมีประสบการณ์ในแต่ละคนในช่วงเวลาที่เกิดขึ้น ที่กระทำโดยไม่ให้ผู้อื่นเกิดความเดือดร้อน (Raymond J, 1999.)

จากความหมายข้างต้นของ จิตสาธารณะ สรุปได้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึง การตระหนักในการช่วยเหลือ แบ่งปัน มีความคิดที่ไม่เห็นแก่ตนเอง รู้จักเอาใจใส่ในเรื่องส่วนรวม เสียสละเพื่อสาธารณะประโยชน์ การแสดงออกที่เคารพต่อสิทธิหน้าที่และคำนึงถึงผู้อื่น

1.2 ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ

การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมย่อมต้องมีรูปแบบความสัมพันธ์อย่างเหมาะสม เพื่อให้สังคมสงบสุข เกิดการเกื้อกูลช่วยเหลือ และมีความร่วมมือทางสังคม เป็นจิตสำนึกสาธารณะที่คนในสังคมควรตระหนัก และมีบทบาทและทำหน้าที่แตกต่างกันไป หากบุคคลในสังคมไม่ตระหนัก และไม่มีส่วนร่วมทางสังคม ผลกระทบจะเกิดขึ้นทั้งต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชนและสังคม มีผลทำให้เกิดปัญหาชุมชนแออัด ขาดการพัฒนา เพราะต่างคนต่างอยู่มุ่งเอาแต่ประโยชน์ส่วนตน ชุมชนมีสภาพเช่นไรก็ยังคงเป็นเช่นนั้น ล้าหลังไม่เกิดการพัฒนา เนื่องจากขาดพลังของคนในสังคม และยิ่งนานไปก็อาจมีแต่เสื่อมทรุดลง ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสังคม ปัญหาการเมืองตามมา สังคมขาดผู้นำที่นำไปสู่การแก้ปัญหา เพราะคนในสังคมมองปัญหาของตัวเองเป็นเรื่องใหญ่ เกิดการเอารัดเอาเปรียบ มองปัญหาส่วนรวมเป็นเรื่องนอกตัว ไม่ใส่ใจที่จะมีส่วนร่วม กลัวเสียทรัพย์ยกตัว เสียเวลา หรือกลัวเป็นที่ครหาจากบุคคลอื่น สังคมจึงขาดคนอาสาพัฒนา

จิตสำนึกสาธารณะจึงเป็นความเข้าใจในความความสัมพันธ์ของบุคคลในการมองสิ่งต่าง ๆ ที่เขามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างประจักษ์เข้าใจตามความเป็นจริง รู้เท่าทันสิ่งที่เกิดขึ้นโดยความคิดเห็นอย่างถูกต้อง และนำตนเองเข้าไปมีส่วนร่วมตามเหตุปัจจัยด้วยจิตใจที่สงบเย็นเป็นประโยชน์ คุณค่าของบุคคลที่มีจิตสำนึกสาธารณะจึงเป็นพลังในการสร้างสรรค์สังคมการอยู่ร่วมกัน เมื่อคนในสังคมมีจิตสำนึกสาธารณะจะทำให้เกิดประชาสังคมที่เข้มแข็ง นำไปสู่สังคมการอยู่ร่วมกันอย่างสงบและสันติสุข ผู้วิจัยเล็งเห็นคุณค่าที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลเกิดจิตสำนึกสาธารณะ จึงสนใจพัฒนาความเข้าใจของบุคคลที่สามารถช่วยให้บุคคลประจักษ์ถึงสรรพสิ่งต้องอยู่ร่วมกัน ความสัมพันธ์ ทุกอย่างในโลกเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุข และการกระทำของบุคคลล้วนเกี่ยวข้องมีผลกับคนอื่น

ความสำคัญของการมีจิตสาธารณะว่า การสร้างคนให้มีจิตสาธารณะมีความสำคัญต่อบุคคล องค์กรสังคม และประเทศชาติอย่างมาก ถ้าเราสามารถปลูกฝังส่งเสริม หรือพัฒนาให้เด็กมี

จิตสาธารณะด้วยวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว อาสาดูแลรับผิดชอบส่วนรวมให้ผู้อื่น เมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด การทำลายสาธารณะสมบัติต่าง ๆ จะลดลง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว และประโยชน์พวกพ้องก็จะลดน้อยลง และจํานวนกลุ่มชุมชนและสังคมที่เข้มแข็ง และพัฒนาทันอารยประเทศ รวมทั้งไม่เกิดการขัดแย้งกันระหว่างประเทศ ซึ่งอาจนำไปสู่การล่มสลายของชาติต่าง ๆ ในโลกนี้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552)

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ความสำคัญของจิตสาธารณะคือ การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมต้องมีรูปแบบความสัมพันธ์อย่างเหมาะสม สังคมควรตระหนักและมีบทบาททำหน้าที่แตกต่างกันไป โดยสามารถปลูกฝังส่งเสริม ในเด็กให้มีจิตสาธารณะด้วยวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวเมื่อคนในสังคมมีจิตสาธารณะจะทำให้เกิดประชาสังคมที่เข้มแข็ง นำไปสู่สังคมการอยู่ร่วมกันอย่างสงบและสันติสุข

1.3 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ

องค์ประกอบของจิตสาธารณะนั้น มีการแบ่งองค์ประกอบที่แตกต่างกันไป ได้แก่

หลวงวิเชียรแพทยาคม ได้อธิบายไว้ว่าการที่บุคคลมีจิตสำนึก จะมีองค์ประกอบโดยทั่วไปดังนี้ (นิรุทธิ์ วัฒนภาส, 2553)

1. องค์ประกอบทางด้านความคิด (Cognition) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับความคิดที่เป็นส่วนของการรับรู้หรือเกิดความรู้ของสำนึกเป็นหลัก เช่น การรับรู้ (Perception) ความทรงจำ (Memory) ความมีเหตุผล (Reasoning) และการใช้ปัญญา (Intellect) เป็นต้น
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affection) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นสิ่งกระตุ้นความคิดอีกต่อหนึ่ง เป็นส่วนของความรู้สึกทางใจของสำนึก ที่รวมเอาความรู้สึกของบุคคลในด้านบวกหรือด้านลบ
3. องค์ประกอบทางด้านการปฏิบัติหรือการกระทำ (Behavior) เป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดแนวโน้มในทางปฏิบัติหรือปฏิกิริยาตอบสนองเมื่อมีสิ่งเร้าที่เหมาะสมส่วนนี้ต้องอาศัยความเข้าใจ หรือความคิดรวบยอด (Concept) เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นพื้นฐานจากองค์ประกอบจิตสำนึกดังกล่าว โดยมีผู้ศึกษาและอธิบายถึงคุณลักษณะจิตสำนึกสาธารณะ

เมื่อได้พิจารณาและตัดสินใจ นำองค์ประกอบดังกล่าวมาพัฒนาและประยุกต์ใช้ศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ ได้สังเคราะห์เป็นองค์ประกอบพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากรบนพื้นฐานการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและบริบทมหาวิทยาลัยศิลปากรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ (นิรุทธิ์ วัฒนภาส, 2553) ผู้วิจัยจึงขอยกองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ มาเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ คือ

องค์ประกอบที่ 1 พฤติกรรมการตระหนักรู้และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา หมายถึง การที่นักศึกษารู้เข้าใจ สามารถวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุ และเชื่อมโยงสัมพันธ์ถึงความเปลี่ยนแปลง และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นด้วยเหตุผลตามความเป็นจริง ประกอบด้วย

- 1.1 การมีทัศนคติและการมองโลกในแง่ดี
- 1.2 การตระหนักถึงปัญหาและมีส่วนร่วมแก้ไขด้วยเหตุผล
- 1.3 สามารถตระหนักรู้ในการกระทำของตนเอง

องค์ประกอบที่ 2 พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล หมายถึง การที่นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความเคารพในสิทธิและไม่เกียรติซึ่งกันและกัน มีการแสดงออกที่ช่วยเหลือเป็นใจ ความร่วมมือและคำนึงถึงผู้อื่น ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหาย หรือเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ประกอบด้วย

- 2.1 การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
- 2.2 มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือคำนึงถึงประโยชน์ผู้อื่น
- 2.3 การยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างระหว่างบุคคล

องค์ประกอบที่ 3 พฤติกรรมการเคารพหน้าที่และขอปฏิบัติทางสังคม หมายถึง การที่นักศึกษาตระหนักถึงการทำหน้าที่ของตน มีความเข้าใจและยอมรับถึงความจำเป็น และความสำคัญของขอปฏิบัติที่เอื้อประโยชน์ให้การอยู่ร่วมกันเกิดความสงบสุข มีความรับผิดชอบ และสามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติได้เหมาะสม ประกอบด้วย

- 3.1 ใช้สารณะทรัพย์สินอย่างรู้คุณค่าประหยัดและแบ่งปันกัน
- 3.2 เคารพในสิทธิหน้าที่ส่วนบุคคลส่วนรวมและกฎระเบียบทางสังคม
- 3.3 มีความรับผิดชอบ เกิดความละอายในการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

องค์ประกอบที่ 4 พฤติกรรมการอุทิศตนทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่เพิกเฉยต่อการกระทำใด ๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมตามโอกาสและความสามารถของตน กระทำด้วยความเสียสละ สมัยครใจเพื่อช่วยเหลือหรือตอบแทนสังคม ประกอบด้วย

- 4.1 คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
- 4.2 การลงมือปฏิบัติอุทิศตนด้วยความเสียสละ
- 4.3 อาสาที่จะทำงานโดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน

สรุปได้ว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะ หมายถึง การที่นักศึกษาตระหนักรู้ในการช่วยเหลือแบ่งปัน มีความคิดที่ไม่เห็นแก่ตนเอง รู้จักเอาใจใส่ในเรื่องส่วนรวมเสียสละเพื่อสาธารณะประโยชน์ พิจารณาจากลักษณะ 4 ด้าน ได้แก่

1. พฤติกรรมการตระหนักรู้และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา หมายถึง การที่นักศึกษารับรู้เข้าใจ สามารถวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุ ตระหนักถึงปัญหาและตระหนักรู้ในการกระทำของตนเอง มีส่วนร่วมแก้ไขและเชื่อมโยงสัมพันธ์ถึงความเปลี่ยนแปลง การมีทัศนคติและการมองโลกในแง่ดีและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นด้วยเหตุผลตามความเป็นจริง

2. พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันอย่างช่วยเหลือเกื้อกูล หมายถึง การที่นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยความเคารพในสิทธิและให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือคำนึงถึงประโยชน์ผู้อื่น มีการแสดงออกที่ช่วยเหลือเป็น การยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ความร่วมมือและคำนึงถึงผู้อื่น ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหาย หรือเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีคุณธรรมจริยธรรม ความหวังใจ ความเอื้ออาทรและไม่กระทำตนให้เสื่อมเสียหรือเป็นปัญหาต่อสังคม ประเทศชาติ

3. พฤติกรรมการเคารพหน้าที่และข้อปฏิบัติทางสังคม หมายถึง การที่นักศึกษาศระหนักถึงการทำหน้าที่ของตน มีความเข้าใจและยอมรับถึงความจำเป็นและความสำคัญของข้อปฏิบัติที่เอื้อประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันเกิดความสงบสุข มีความรับผิดชอบ เคารพในสิทธิหน้าที่ส่วนบุคคล มีความรับผิดชอบ เกิดความละอายนในการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และสามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติได้เหมาะสม รวมไปถึงการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เข้าร่วมในการทำงานที่เป็นส่วนรวม มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกระทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม และยังรวมไปถึงการแสดงออกที่เคารพต่อสิทธิหน้าที่และคำนึงถึงผู้อื่น โดยทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ไม่เห็นแก่ตัว

4. พฤติกรรมการอุทิศตนทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่นักศึกษาคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่เพิกเฉยต่อการกระทำใด ๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมตามโอกาสและความสามารถของตน การลงมือปฏิบัติอุทิศตนด้วยความเสียสละ กระทำด้วยความเสียสละ ทำงานโดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน สมัครงใจเพื่อช่วยเหลือหรือตอบแทนสังคม

1.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ

พฤติกรรมของมนุษย์ สามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ 1) พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้บุคคลอื่นมองเห็นได้ เช่น การพูด การเขียนหนังสือ การยิ้ม การเดิน เป็นต้น และ 2) พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) หรือกระบวนการทางจิต (Mental Processes) หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ซึ่งบุคคลอื่นมองไม่เห็นแต่สามารถวัดได้ พฤติกรรมและกระบวนการทางจิตนี้ ประกอบด้วย (1) การคิดการเข้าใจ (Cognition) ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการรับรู้ การเรียนรู้ การจำ การคิด การแปลความหมาย ความเชื่อ และการแก้ปัญหา (2) อารมณ์ (Emotion) คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีผลต่อความคิด พฤติกรรมและการ

ทำงานของอวัยวะภายในของร่างกาย อารมณ์ของมนุษย์มีทั้งอารมณ์ในเชิงบวก ซึ่งก่อให้เกิดสิ่งที่ดีงาม สร้างสรรค์เป็นสุข สนุกสนาน และอารมณ์ในเชิงลบ เช่น ความโกรธ ความกลัว การเศร้าโศกเสียใจ อารมณ์เป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการที่จะเข้าหา (Approach) และการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับผู้อื่น และ 3) แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง สิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งอาจจะเหมือนหรือแตกต่างจากบุคคลอื่นก็ได้ และพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันก็อาจเกิดจากความต้องการที่แตกต่างกันได้เช่นกัน ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมนั้น สามารถศึกษาได้ 2 แบบ คือ 1. ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่เป็นลักษณะทางจิต เช่น เจตคติ หรือทัศนคติ บุคลิกภาพ การรับรู้ต่าง ๆ 2. ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น โดยปัจจัยทั้ง 2 ที่ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ เป็นความสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลซึ่งเป็นลักษณะทางจิต เป็นสาเหตุภายในตัวบุคคล กับสภาพแวดล้อมที่เป็นสาเหตุภายนอกตัวบุคคล ปฏิริยาที่เกิดขึ้นมีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพราะปัจจัยภายในบุคคลหรือปัจจัยที่เกิดจากภายนอกบุคคลเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งนั้น ไม่สามารถบ่งชี้พฤติกรรมของบุคคลนั้นได้ เพราะพฤติกรรมเป็นผลจากการกระทำของกระบวนการต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์หรือเป็นผลสะท้อนกลับระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อมที่บุคคลเผชิญอยู่ (Magnusson, 1977)

จิตสำนึกสาธารณะ เป็นผลมาจากการถ่ายทอดทางปัญญาอารมณ์สังคม และการปลูกฝังพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาและมีการกระทำอย่างสม่ำเสมอเป็นกิจวัตรมีอิทธิพลมาจากแบบอย่างของคนในสังคม ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน และสภาพแวดล้อมในสังคม มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อการเกิดจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษา การพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะจึงต้องกระทำควบคู่กันไปกับปัจจัยภายใน คือการมีความคิดเห็นถูกต้อง และปัจจัยภายนอก คือการมีตัวอย่างตัวแบบ หรือสิ่งที่เป็นสื่อกลางส่งเสริมการเกิดจิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกสาธารณะเป็นคุณเอกจากนักศึกษาอาจกล่าวได้ว่า นักศึกษาที่มีจิตสำนึกสาธารณะ จะเป็นบุคคลที่มีระบบคิดการแก้ไขปัญหารับฟังความคิดเห็นและเรียนรู้จากผู้อื่นอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเกื้อกูล คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม (นิรุทธิ์ วัฒนภาส, 2553)

การเกิดจิตสำนึกทางสังคมหรือจิตสาธารณะ จึงไม่อาจสรุปแยกแยะได้ว่า เกิดจากปัจจัย ภายนอกหรือปัจจัยภายในเพียงอย่างเดียวหนึ่ง เพราะทุกปัจจัยต่างก็มีความสัมพันธ์ และเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน จิตสำนึกทางสังคมที่เกิดจากปัจจัยภายนอกจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ กล่าวคือกระทบต่อจิตใจและความรู้สึกของบุคคล แล้วกลายเป็นจิตสำนึกไปโดยธรรมชาติ และมักไม่รู้ตัวต่างจาก จิตสำนึกทางสังคมที่เกิดจากปัจจัยภายใน เป็นการจงใจคัดเลือก กล่าวคือ มีการระลึกรู้ตัวเป็น อย่างดี เป็นสำนึกที่สร้างขึ้นมาเอง ระหว่างปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน จึงเป็นปฏิสัมพันธ์ที่มี

ลักษณะต่อเนื่องกัน ดังนั้นหากต้องการพัฒนาจิตสาธารณะของบุคคล ควรให้ความสำคัญทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อจิตนิกทางสังคมควบคู่กัน (สุนิสา คงทอง, 2557)

สรุปได้ว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดการมีจิตสาธารณะนั้น เกิดจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกของแต่ละบุคคลที่แสดงออกมา เป็นผลมาจากกาถ่ายทอดทางปัญญาอารมณ์สังคม และการปลูกฝังพฤติกรรมที่เหมาะสม จนทำให้บุคคลนั้นเป็นบุคคลที่มีระบบคิดการแก้ไขปัญหาระดับสังคม คิดเห็นและเรียนรู้จากผู้อื่นอย่างเกื้อกูล คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

1.5 รูปแบบของจิตสาธารณะ

รูปแบบของจิตสาธารณะนั้นสามารถแบ่งรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามอายุของกลุ่มที่ศึกษา ซึ่งแบ่งออก ดังนี้

จิตสาธารณะมีอยู่ด้วยกัน 3 ด้านหลักๆ (สมพร สิงหะพล, 2542) ได้แก่

1. จิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง (Self-Consciousness) เป็นจิตสำนึกเพื่อพัฒนาตนเอง ทำให้ตนเองเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จิตสำนึกด้านนี้การศึกษาไทยมุ่งเน้นปลูกฝังมานาน เกิดไปงไม่เกิดไปงเป็นไปตามสภาพการณ์ เป็นจิตสำนึกแบบคลาสสิกที่ทุกสังคมพยายามเหมือนกันที่จะสร้างให้เกิดขึ้นให้ได้ เช่น ความขยัน ความรับผิดชอบ ความมานะอดทน เป็นต้น เป็นจิตสำนึกที่ปลูกฝังมาเป็นเวลานาน ตามสภาพสังคมไทย

2. จิตสำนึกเกี่ยวกับสังคม หรือจิตสาธารณะ (Social or Public Consciousness) เป็นจิตสำนึกที่ตระหนักถึงความสำคัญในกาารร่วมกัน หรือคำนึงถึงผู้อื่นที่รวมความสัมพันธ์เป็นกลุ่มเดียวกัน เป็นจิตสำนึกที่คนไทยยังไม่ค่อยมีและขาดกันอยู่มากเพราะพื้นฐานความเป็นมาของสังคมไทย สมควรที่จะรีบพัฒนาขึ้นโดยเร็ว เช่น จิตสำนึกด้านเศรษฐกิจ จิตสำนึกด้านการเมือง จิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม จิตสำนึกด้านสุขภาพ เป็นต้น

สรุปได้ว่า รูปแบบของจิตสาธารณะนั้นสามารถแบ่งรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามอายุของกลุ่มที่ศึกษา ซึ่งเป็นผลมาจากจิตสำนึกเกี่ยวกับตัวบุคคลและจิตสำนึกเกี่ยวกับสังคมในช่วงอายุของบุคคล ในเวลาดังกล่าว รูปแบบของจิตสาธารณะจึงไม่สามารถเป็นสิ่งที่ตายตัวได้และควรจะได้รับ การปลูกฝังอย่างต่อเนื่อง

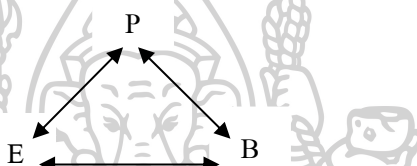
1.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

การพัฒนาจิตสาธารณะนั้น จำเป็นต้องประยุกต์ใช้ทฤษฎี แนวคิด และกระบวนการพัฒนาที่มีความหลากหลายเพื่อช่วยในการพัฒนา ซึ่งการพัฒนานั้นต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอน มีการนำ

ปัญหาทางสังคมมาอธิบาย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้กำลังใจ
ให้การเสริมแรง ให้เห็นตัวแบบในสังคมที่ดี โดยมีทฤษฎี ดังนี้

1.6.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคม (Social cognitive theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคม จัดได้ว่าเป็นทฤษฎีที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนา เทคนิคการปรับพฤติกรรมในปัจจุบัน ทฤษฎีนี้พัฒนาโดย อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ตามแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของอัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) นั้น เชื่อว่าพฤติกรรมของคนเราไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากสภาพแวดล้อมอย่างเดียว หากแต่มีปัจจัยส่วนบุคคลรวมกันในลักษณะและสภาพแวดล้อมดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม (B) สภาพแวดล้อม (E) และปัจจัยส่วนบุคคล (P) ที่มีผลต่อการเรียนรู้และการกระทำ

ปัจจัยที่กำหนดซึ่งกันและกันที่ละคู่ดังนี้คือแรงระหว่าง $P \rightarrow B$ แสดงให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความรู้สึกและการกระทำ การคาดหวัง ความเชื่อ การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง เป้าหมายและความตั้งใจ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวกำหนดลักษณะและทิศทางของพฤติกรรม สิ่งที่คุณเชื่อหรือมีความรู้สึกสามารถกำหนดว่าคุณจะแสดงพฤติกรรมเช่นใด

การกำหนดซึ่งกันและกันของ $E \rightarrow P$ เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของบุคคลและสภาพแวดล้อม ความคาดหวัง ความเชื่อ อารมณ์และความสามารถทางปัญญาของบุคคลนั้นจะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงโดยอิทธิพลทางสังคม

ในคู่ของ $B \rightarrow E$ เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในชีวิตปัจจุบันของเรา พฤติกรรมเปลี่ยนเงื่อนไขสภาพแวดล้อม ในขณะเดียวกันเงื่อนไขของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น ก็ทำให้พฤติกรรมถูกเปลี่ยนไปด้วย สภาพแวดล้อมจะไม่มีอิทธิพลใดๆต่อบุคคล จนกว่าจะมีอิทธิพลบางอย่างเกิดขึ้น

พฤติกรรมของมนุษย์จะเกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไปนั้นต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายในของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อกันและกัน โดยกระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการ

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเกิดจากการสังเกตตัวแบบ ซึ่งสามารถถ่ายทอดความคิดและการแสดงออกได้พร้อม ๆ กัน และตัวแบบจะทำหน้าที่ 3 ลักษณะ คือ

1. ส่งเสริมการเกิดพฤติกรรม
2. ยับยั้งการเกิดพฤติกรรม
3. ช่วยไขพฤติกรรมนั้นคงอยู่

แบนดูราได้แบ่งแม่แบบออกเป็น 2 ชนิด คือ แม่แบบจากตัวจริงกับแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ ซึ่งอาจเป็นคำพูด เอกสาร วิทยู โทรทัศน์ สไลด์ หรือวีดิทัศน์ เป็นต้น และได้สรุปอิทธิพลของแม่แบบที่มีผู้สังเกต ดังนี้ (Bandura, 1997)

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่ เมื่อผู้สังเกตได้เห็นการกระทำของแม่แบบซึ่งเป็นการกระทำที่สังเกตไม่เคยได้พบเห็นที่หน่อมกอน ผู้สังเกตจะรวบรวมข้อมูลของการกระทำใหม่ในรูปแบบของสัญลักษณ์และถ่ายทอดออกมาเป็นพฤติกรรมใหม่

2. การสร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่ จะเกิดขึ้นในสภาพที่มีผู้สังเกตเห็นการกระทำของแม่แบบในลักษณะต่าง ๆ เช่น การตัดสินใจ รูปแบบทางภาษา เป็นต้น จากนั้นผู้สังเกตจะทดสอบ การกระทำตามแม่แบบลักษณะต่าง ๆ โดยการตอบสนองซึ่งผลทางบวกผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบลักษณะของแม่แบบในรูปแบบต่าง ๆ และนำมาสร้างกฎเกณฑ์ใหม่หรือหลักการใหม่

3. การสอนความคิดและพฤติกรรมสร้างสรรค์ การมีแม่แบบจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ เพราะเมื่อมนุษย์เห็นแม่แบบการกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง มนุษย์อาจไปประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ประกอบการกระทำของแม่แบบมาพัฒนาเป็นความคิดหรือพฤติกรรมใหม่ขึ้นมา

4. การยับยั้งการกระทำและลดความหวั่นเกรง ที่จะกระทำการที่ได้เห็นแม่แบบถูกลงโทษผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำตามแม่แบบนั้นและในทำนองเดียวกันถ้าได้เห็นแม่แบบทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมไม่ถูกต้องและไม่ถูกขามปราม แล้วไม่มีผลกระทบใด ๆ ตามมาผู้สังเกตก็มีแนวโน้มที่จะกระทำตามแม่แบบ

5. การส่งเสริมการกระทำ การมีแม่แบบที่มีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการกระทำทั้งที่เป็นทางบวกและทางลบ ถ้าผู้สังเกตได้เห็นแม่แบบแสดงพฤติกรรมหนึ่งและได้รับรางวัลผู้สังเกตจะมีแนวโน้มที่จะกระทำตาม ในทำนองเดียวกันถ้าผู้สังเกตได้เห็นแม่แบบที่แสดงความก้าวร้าว และได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งดีผู้สังเกตก็มีแนวโน้มกระทำตามมากขึ้น ดังนั้นการเสนอแม่แบบในสังคมจำเป็นต้องมีความระมัดระวังอย่างยิ่ง เพราะอาจจะมีผลต่อการเพิ่มพฤติกรรมทางลบได้

6. ทางด้านอารมณ์ การมีแม่แบบนอกจากจะส่งผลต่อการกระทำแล้ว ยังมีผลต่ออารมณ์ของผู้สังเกตให้รุนแรงเพิ่มขึ้นและกระตุ้นให้เกิดอารมณ์คล้อยตนไปด้วย

7. การเอื้ออำนวยให้เกิดการกระทำตามแบบการกระทำที่เฝ้าเห็นคุณค่าและมีความชื่นชมอยู่เสมอ การกระทำของเฝ้าแบบนั้นก็จะทำให้ผู้สังเกตทำได้โดยรวดเร็วและกระทำได้ง่าย นอกจากนี้เมื่อคนสามารถกระทำตามแบบใดเร็วจะทำให้เกิดการเฝ้ายายจากสังคมหนึ่งได้รวดเร็วด้วย

แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคม มาเป็นแนวทางในการพัฒนาจิตสาธารณะ ดังนี้ (ทีศนา แคมมณี, 2541.)

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความเอาใจใส่และตั้งใจสังเกตตัวแบบ
2. การเสนอตัวแบบ ตัวแบบจะต้องเด่นชัด ไม่สลับซับซ้อนจนเกินไป เป็นตัวแบบที่มีคุณค่า มีประโยชน์สามารถดึงดูดจิตใจและทำให้ผู้สังเกตพอใจ
3. การช่วยให้ผู้เรียนเก็บจำตัวแบบนั้น โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่นการทำให้เป็นรหัสการจำ การเชื่อมโยงลักษณะตัวแบบในความคิดและด้วยการกระทำ
4. การจูงใจให้ผู้เรียนปฏิบัติ โดยการช่วยให้ผู้เรียนได้รับรู้เห็นคุณค่า รับผิดชอบต่อความสามารถของตนเองเรียนรู้วิธีการกำกับตนเองและเห็นผลที่นำพึงพอใจของการปฏิบัติ
5. การลงมือกระทำหรือปฏิบัติ โดยช่วยให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ สังเกตการณ์กระทำของตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้ขอมูลป้อนกลับและให้ผู้เรียนได้เทียบเคียงการกระทำของตนกับภาพตัวแบบในความคิด

จากการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคมของแบนดูรา (Bandura 1977) สรุปได้ว่า เป็นทฤษฎีที่อธิบายวิธีการและกระบวนการที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคม โดยมีปัจจัยด้านบุคคลปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและปัจจัยด้านพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งการเรียนรู้พฤติกรรมและการเกิดพฤติกรรมด้านบวกและลบ เกิดขึ้นได้โดยการสังเกตหรือเลียนแบบที่เป็นบุคคลจริงและจากตัวแบบสัญลักษณ์

1.6.2 ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant conditioning theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant conditioning theory) ของสกินเนอร์ สรุปได้ดังนี้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2552)

1. กระทำใด ๆ ก็ได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มเกิดขึ้นอีก ส่วนการกระทำที่ไม่มี การเสริมแรงแนวโน้มที่ความถี่ของการกระทำนั้นจะลดลงและหายไปเร็วที่สุด
2. การเสริมแรงที่แปรเปลี่ยนทำให้เกิดการตอบสนองถ้าการเสริมแรงที่ตายตัว
3. การลงโทษทำให้เรียนรู้ได้เร็วและลึ้มเร็ว

4. การให้แรงเสริมหรือรางวัล เมื่อมีการแสดงพฤติกรรมที่ต้องการสามารถช่วยปรับ หรือปลูกฝังนิสัยที่ต้องการได้

ดังนั้น ในการนำทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาจิตสาธารณะนั้นอาจทำได้ดังนี้

1 การเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) เมื่อมีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมจิตสาธารณะซึ่งอาจใช้ตัวเสริมแรงได้ 4 ประเภทคือ

1.1 ตัวเสริมแรงที่เป็นสิ่งของ (Material reinforce) เป็นตัวเสริมแรงที่ประกอบไปด้วยอาหาร ของที่เล่นได้ และสิ่งของต่าง ๆ เช่น ขนม ของเล่น เสื้อผ้า น้ำหอม รถยนต์ เป็นต้น

1.2 ตัวเสริมแรงทางสังคม (Social reinforce) ตัวเสริมแรงทางสังคม เป็นตัวเสริมแรงที่ไม่ต้องลงทุนซื้อหา มีอยู่กับตัวเราและคนอื่นอาจมีประสิทธิภาพสูงในการปรับพฤติกรรม แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ คำพูด ดีใจ คำชม เช่น ดิฉันน่าสนใจมาก ชอบมากเลย ใจเลย ฉลาดจริง ๆ เป็นความคิดที่ดี เป็นต้น และการแสดงออกทาง เช่น ยิ้ม มองอย่างสนใจ การแตะตัวจับมือ เป็นต้น

1.3 ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรม (Activity reinforce) เป็นการให้กิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ชอบไปเสริมแรงกิจกรรมหรือพฤติกรรมที่ไม่ชอบ

1.4 ตัวเสริมแรงที่เป็นเบี้ยอรรถกร (Token reinforce) โดยให้นำเบี้ยอรรถกร ไปแลกเปลี่ยนเป็นตัวเสริมแรงอื่น ๆ เช่น ดาว คุปอง โบนัส เงิน คະแนน เป็นต้น

2. การเสริมแรงทางลบ (Negative reinforcement)

เป็นการทำให้ความถี่ของพฤติกรรมคงที่หรือเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการเสริมแรงทางลบ ผู้สอนควรปฏิบัติคือ ทำทันทีหรือเร็วที่สุดเมื่อพฤติกรรมที่ไม่ต้องการเกิดขึ้น ควรให้มีความรุนแรงพอเหมาะไม่มากหรือน้อยเกินไป ควรให้ผู้ถูกลงโทษรู้ว่าพฤติกรรมใดที่ถูกลงโทษเพราะเหตุใด ควรให้เหตุผลไม่ใช้อารมณ์ ควรใช้การลงโทษควบคู่กับการเสริมแรงทางบวก ผู้ลงโทษต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้านและการลงโทษควรเป็นวิธีสุดท้าย ถ้าไม่จำเป็นก็ไม่ควรใช้การลงโทษ

กระบวนการพัฒนาจิตพิสัยของบลูม (Bloom)

บลูม ได้สรุปกระบวนการพัฒนาจิตพิสัย (Affective domain) ของคนไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (Perceiving or receiving) เป็นการสร้างความสนใจให้บุคคลได้รับรู้และใส่ใจในสิ่งเรานำมากระตุ้นเพื่อให้บุคคลมีความรู้สึกที่จะยอมรับสิ่งเรานั้น และเลือกที่จะสนใจสิ่งเรานั้น ๆ เช่นการได้เห็นแบบ การจัดกิจกรรมบริการสังคมดี ๆ การบริจาคเสื้อผ้าช่วยเหลือผู้อื่นในฤดูหนาว เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ขั้นการตอบสนอง (Responding) เมื่อบุคคลสนใจแบบอย่างที่ดีในขั้นที่ 1 แล้วจะเกิดทัศนคติต่อสิ่งเรานั้น แล้วจะตอบสนองซึ่ง ได้แก่ การยอมรับสิ่งเรานั้น เกิดความรู้สึก อยาก

ตอบสนอง หรือเกิดความพอใจจากการตอบสนองต่อสิ่งเรานั้น ดังนั้นในการสอนจึงต้องไปบุคคลได้มีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งเรานั้นและเกิดความรู้สึกพึงพอใจ ซึ่งจะช่วยพัฒนาความสนใจที่มีอยู่ให้มากขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing) เมื่อบุคคลได้ตอบสนองและได้รับความพึงพอใจชื่นชอบและผูกพันต่อสิ่งนั้น บุคคลนั้นจะมีทัศนคติที่ดีและเห็นคุณค่าของสิ่งนั้น เกิดความชื่นชอบและผูกพันต่อสิ่งนั้น

ขั้นที่ 4 ขั้นการจัดระบบ (Organizing) เมื่อบุคคลเห็นคุณค่าของสิ่งนั้นแล้ว จะนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในระบบชีวิตของตนเองและเชื่อถือในการปฏิบัติต่อไป

ขั้นที่ 5 ขั้นพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย (Characterization) เป็นการปฏิบัติจนเป็นนิสัยอย่างสม่ำเสมอ จนพัฒนาเป็นลักษณะนิสัยตนเอง

ดังนั้น ในการพัฒนาคนให้มีจิตพิสัยที่ดีหรือมีจิตสาธารณะ จึงต้องเริ่มจากการจัดสิ่งเพื่อสร้างความสนใจให้แก่คน โดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสนใจ พอใจแล้วจึงจัดกิจกรรมให้คนได้ตอบสนอง เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีชื่นชอบพอใจต่อสิ่งนั้นบุคคลก็จะนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติตนและปฏิบัติจนเป็นนิสัย ในชีวิตประจำวันในที่สุด การพัฒนาจิตสาธารณะนั้น อาจต้องประยุกต์ใช้ทฤษฎีแนวคิดและกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน โดยการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดด้วยตนเอง มีการนำปัญหาของสังคมมาขบคิดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์อย่างต่อเนื่อง ให้แรงเสริมให้กำลังใจให้เห็นตัวแบบในสังคมที่ดี ซึ่งจะเป็นการค่อยๆปลูกฝังจิตสาธารณะให้เกิดขึ้นทีละน้อยอย่างเป็นธรรมชาติและยั่งยืน

1.6.3 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis Theory)

فروยด์เป็นผู้ก่อตั้งทฤษฎีจิตวิเคราะห์ซึ่งได้สรุปว่าโครงสร้างของบุคลิกภาพของบุคคล มี 3 องค์ประกอบ คืออิด (ID) อีโก(EGO) และซูเปอร์อีโก(Superego)

1. อิด ตามความคิดของ فروยด์ มนุษย์เกิดมาพร้อมด้วยสัญชาตญาณ 2 ชนิด ได้แก่ สัญชาตญาณชีวิต (Life Instinct) เป็นสัญชาตญาณที่ผลักดันให้บุคคลกระทำในสิ่งที่ทำให้เกิดความสุขสำราญใจโดยเฉพาะความสุขทางกายเรียกว่ากามารมณ์ (Sex) และสัญชาตญาณความตาย (Dead Instinct) รวมทั้งการทำลายชีวิตของตนเองหรือความก้าวร้าว فروยด์เชื่อว่าตั้งแต่แรกเกิดทารกจะมีอิด คือต้องการแสวงหาความพึงพอใจในช่วงเวลานั้น ๆ ฉะนั้นความพอใจไม่ได้รับการตอบสนองเด็กจะเกิดความเครียด วิธีการที่อิดใช้ในการลดความเครียดมี 2 วิธีคือ 1) ปฏิกริยาสะท้อน เป็นการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมด้วยปฏิกริยาสะท้อน เช่น การดูดหรือการกลืนของเด็กทารก 2) กระบวนการปรุณภูมิคือการคิดเพื่อหนีเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยลดความเครียดลงได้ เช่น ทารกคิดถึงการเล่นจากการเล่นนั้นจะช่วยลดความเครียดได้เพียงบางส่วนไม่สามารถลดได้ทั้งหมด

2. อีโก เป็นโครงสร้างสมองที่พัฒนาขึ้นจากการคิดเฟื่องฟู เป็นการคิดหาเหตุผลและการวางแผนเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการลักษณะสำคัญของอีโกคือ พัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยให้อีโกได้รับการตอบสนองที่เป็นจริงไม่เพียงแต่คิดเฟื่องฟูไปเท่านั้น อีโกจะใช้กระบวนการคิดทฤษฎีคือการคิดที่มีความจริงมากกว่าการเฟื่องฟูถึงแม้ว่าอีโกจะอิงความเป็นจริงมากกว่าอีดี แต่พลังของอีโกก็จะทำไปเพื่อการตอบสนองความต้องการของอีดี

3. ซูเปอร์อีโก เป็นลักษณะโครงสร้างที่สำคัญลำดับที่ 3 ของบุคลิกภาพจะพัฒนาขึ้นเรียกว่า ซูเปอร์อีโก หมายถึง หลักเกณฑ์ทางสังคมและค่านิยมต่าง ๆ ที่เด็กได้รับการสั่งสอนและถ่ายทอด ปลุกฝังจากพ่อแม่และสังคม ซูเปอร์อีโกแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือ มโนสำนึกหรือมโนธรรม (The Conscience) ประกอบด้วยข้อห้ามทางสังคมต่าง ๆ การประพฤติปฏิบัติโดยเฉพาะในเรื่องการแสดงออกของความต้องการทางเพศและความภาคภูมิใจ ส่วนที่ 2 คือ ตนในอุดมคติ (The Ego Ideal) ซึ่งเป็นภาพพจน์ของบุคคลที่ควรเป็นและควรประพฤติปฏิบัติอย่างไร จะเห็นได้ว่าในส่วนแรกของซูเปอร์อีโก เป็นข้อห้ามไม่ให้ประพฤติปฏิบัติแต่ในส่วนที่สองเป็นข้อกำหนดให้ประพฤติปฏิบัติ อาจเปรียบเทียบว่า มโนสำนึก คือ เบญจศีล และตนในอุดมคติคือเบญจธรรม ตามหลักของพระพุทธศาสนา

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ในกลุ่มนักทฤษฎีจิตวิเคราะห์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวคิดของฟรอยด์ในประเด็นที่ว่า จริยธรรมของเด็กเกิดจากการซึมซาบหลักจริยธรรมของทั้งพ่อและแม่ หรือกล่าวอีกในอีกทศวรรษหนึ่งได้ว่า จริยธรรมคือผลผลิตของทั้งการซึมซาบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของซูเปอร์อีโก และแรงเหนี่ยวรั้งของอีโกรวมกัน ทำให้เด็กสามารถเชื่อฟังกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้ กลุ่มจิตวิเคราะห์จึงให้ความสำคัญแก่ครอบครัว และสังคมที่มีบทบาทในการอบรมสั่งสอนขัดเกลาให้บุคคลเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยเด็กจะเรียนรู้ว่าอะไรดีอะไรชั่วจากบุคคลใกล้ชิดที่เป็นบุคคลที่มีอำนาจและเป็นบุคคลที่เด็กรัก เช่นพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ ครู โรงเรียน เพื่อน เป็นต้น กลุ่มคนเหล่านี้คือตัวแทนของสังคมที่เด็กจะเลียนแบบความคิด การกระทำของเขาและยอมรับมาเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตของเขาโดยอัตโนมัติ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิด ทฤษฎี การเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคมของเมนดูรา ซึ่งเป็นทฤษฎีที่อธิบายวิธีการกระบวนการที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคม โดยมีปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านพฤติกรรม มาสัมพันธ์กันในการเรียนรู้พฤติกรรมและการเกิดพฤติกรรม โดยการสังเกตหรือเลียนแบบจากตัวแบบที่เป็นบุคคลจริงและจากตัวแบบสัญลักษณ์

1.7 คุณลักษณะของบุคคลที่มีจิตสาธารณะ

องค์ประกอบของการมีจิตสาธารณะ (วิทย์พัฒนท สี่หา, 2551) ได้ดังนี้

1. การแสดงความรู้สึกและการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการกระทำตามหน้าที่ที่รับผิดชอบของตนเอง

2. การช่วยเหลือดูแลรักษาสิ่งต่างๆที่เป็นสิ่งของสาธารณะสมบัติ
3. การแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละทรัพย์สินหรือแรงงานของตนต่อ
- ส่วนรวม
4. การเข้าร่วมในการทำงานที่เป็นส่วนรวม
5. การไขเหตุผล การคิด การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น
6. การมองโลกในแง่ดี
7. มีการปรับตัวทางอารมณ์ไขสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
8. มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เกี่ยวกับบทบาทของตนเองมีการแสดงออกที่ดี
- เกี่ยวกับครอบครัว
10. การมีระเบียบวินัย
11. การเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อ แม่ ญาติ พี่น้อง
12. การแสดงความช่วยเหลืองานของครอบครัว
13. การทำกิจกรรมในครอบครัว และมีการเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเกื้อกูล
- กัน
14. ไขเหตุผลในการแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง
15. เคารพกฎระเบียบของสังคม
16. มีการยึดถือแบบอย่างของคุณธรรมจริยธรรมจากพ่อแม่ และหลักคำสอนจากพระพุทธศาสนา
- องค์ประกอบของการมีจิตสาธารณะ (เรียม นมรักษ์, 2552) ไว้ดังนี้
1. มีการติดต่อสื่อสารอย่างต่อเนื่อง
  2. ความรักเอื้ออาทรและความสามัคคี
  3. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม
  4. ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ
  5. ยกย่องและไขเกียรติผู้อื่น
  6. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น
  7. มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
  8. มีองค์ความรู้และความสามารถในการแสวงหาความรู้
  9. มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
- องค์ประกอบของการมีจิตสาธารณะ (สุภะรัฐ ยอดระบำ, 2554) ดังนี้
1. เป็นแบบอย่างที่ดีไขกับครอบครัว
  2. การมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อครอบครัว

3. การมีสุขภาพจิตดี
  4. มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการทำงานเพื่อส่วนรวม
- องค์ประกอบของการมีจิตสาธารณะ (ภัสวรรณ งามอาจ, 2554) ดังนี้
1. ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม
  2. การวิเคราะห์หรือวิจารณ์สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และกระบวนการที่ทำให้เกิดปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง
  3. ด้านความรักเอื้ออาทรและความสามัคคี
  4. การรับรู้ความสามารถของตนเองเพื่อแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และมั่นใจในความสามารถของตนเอง
  5. การลงมือปฏิบัติ หรือร่วมมือในการแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
  6. การมีเครือข่ายในการทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือปัญหาสังคม
- พบสรุปได้ว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะ หมายถึง การที่นักศึกษาตระหนักถึงปัญหาช่วยเหลือ แบ่งปัน มีความคิดที่ไม่เห็นแก่ตนเอง รู้จักเอาใจใส่ในเรื่องส่วนรวม เสียสละเพื่อสาธารณะประโยชน์ มีระเบียบวินัย การแสดงออกที่เคารพต่อสิทธิหน้าที่และคำนึงถึงผู้อื่น บรรณาการที่จะช่วยเหลือผู้อื่นและมีความเสียสละ มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เข้าร่วมในการทำงานที่เป็นส่วนรวม มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการทำงานเพื่อส่วนรวม โดยทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ไม่เห็นแก่ตัว ความบรรณาการนี้จะช่วยเหลือไม่เห็นแก่ตัว แสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละทรัพย์สินหรือแรงงานของตนเองต่อสังคมส่วนรวม รวมไปถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความเอื้ออาทรและไม่กระทำความผิดเสื่อมเสีย หรือเป็นปัญหาต่อสังคม ประเทศชาติ

1.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ รายละเอียดต่อไปนี้ (हत्य อางปฐ, 2554) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลภาวะผู้นำรูปแบบการวางในชีวิตและความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาลกรุงเทพมหานครกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาพยาบาลชั้น 1,2,3 และ4 สถาบันการศึกษาพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิจำนวน 510 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถามภาวะผู้นำ แบบสอบถามรูปแบบการดำเนินชีวิต แบบสอบถามความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และแบบสอบถามการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาลแบบสอบถามทั้งหมดแบ่งเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ ข้อคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ ถามความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักศึกษา ที่แสดงถึงความ

ต้องการช่วยเหลือสังคมไม่เห็นแก่ส่วนตัวและลงมือกระทำเพื่อแก้ไขปัญหาตามความสามารถของตนเองซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบในส่วนจิตสำนึกสาธารณะ

- 1.1 ด้านความตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน
- 1.2 ด้านการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม
- 1.3 ด้านความรักความเอื้ออาทรและความสามัคคี
- 1.4 ด้านการรับรู้ความสามารถในการพักตันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม

2. องค์ประกอบในส่วนพฤติกรรมที่แสดงการมีจิตสำนึกสาธารณะ

- 2.1 ด้านการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาในสังคม
- 2.2 ด้านการมีเครือข่ายในการทำกิจกรรมทางสังคม

ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำรูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มวิชาการ กลุ่มวิชาชีพ กลุ่มกิจกรรม กลุ่มภาวหน้า กลุ่มสังคม ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองและสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร และรูปแบบการชีวิตกลุ่มเก็บตัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสำคัญตามลำดับดังนี้ ภาวะผู้นำรูปแบบการดำเนินชีวิตกลุ่มภาวหน้า รูปแบบการดำเนินชีวิตกลุ่มกิจกรรมและความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยรวมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 45.60 ($R^2 = .456$)

อัญชลี ยิ่งรักพันธ์ (2550) ศึกษาผลการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เกิดจากการใช้สถานการณ์จำลองผสมกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดราชบพิธ จำนวน 40 คน สุ่มแบบกลุ่ม ไซ้ระยะเวลาการทดลอง 6 สัปดาห์ๆ ละ 2 วันๆ ละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลได้แก่ โปรแกรมการใช้อสถานการณ์จำลองผสมกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง แบบสังเกตพฤติกรรมจิตสำนึก แบบบันทึกพฤติกรรมจิตสำนึก แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบจิตสำนึก ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้อสถานการณ์จำลองผสมกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนจิตสำนึกเฉลี่ยโดยรวม ก่อนทดลอง หลังทดลอง และหลังทดลอง 1 สัปดาห์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นงดา ศศิรพา (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา จิตสำนึกและความสนใจในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 390 คน พบว่านักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง และเมื่อวิเคราะห์ในระดับลึก พบว่า จิตสาธารณะของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีจิตสาธารณะ ไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่สังกัดโรงเรียนต่างกัน มีจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน

อ้อมใจ วังมณฑา (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผลการวิจัย พบว่า ระดับจิตสาธารณะของทั้งภาพรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษาที่มีภูมิลำเนา ศาสนา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่า มีจิตสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนนักศึกษาที่อยู่ในคณะวิชา ชั้นปีที่ศึกษา อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ แตกต่างกัน พบว่า นักศึกษามีจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน สำหรับข้อเสนอแนะมหาวิทยาลัยควรจัด กิจกรรมชมรม กิจกรรมนักศึกษาที่มีอยู่เป็นหน่วยปฏิบัติการ เพื่อให้นักศึกษาทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น ฝ่ายกิจการนักศึกษาของแต่ละคณะ ควรจัดกิจกรรมสร้างจิตสาธารณะให้เกิดขึ้น ควรจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิมได้มีกิจกรรมร่วมกัน สร้างความรัก ความสามัคคีร่วมกัน นำไปสู่ความสามัคคีในสังคมพหุวัฒนธรรม ให้นักศึกษาที่มี ภูมิลำเนาในสาม จังหวัดชายแดนใต้ตระหนักถึงการทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือกัน

ชญศญา ธรรมิสกุล (2557 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อจิตสาธารณะของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณววิทยานิติศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อจิตสาธารณะด้านอาคารและสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านการให้บริการของเรียนพิเศษ รวมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านพฤติกรรมครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านระเบียบวินัยใน มหาวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม จิตสาธารณะด้านอิทธิพลกลุ่มเพื่อน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีผลต่อ พฤติกรรมจิตสาธารณะด้านการใช้สิ่งของในมหาวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับความ คิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านหน้าที่รับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อปัจจัยพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและด้านอิทธิพลกลุ่มเพื่อนด้านการให้บริการของเรียนพิเศษด้าน อาคารและสถานที่ด้านกิจกรรมนักศึกษาและด้านระเบียบวินัยในมหาวิทยาลัย และด้านพฤติกรรมครูมี ความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง

2.1 ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเอง

การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) เป็นการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านต่าง ๆ จากการศึกษาของงานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีรายละเอียดดังนี้

การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง ความเชื่อของบุคคลว่าการที่ตนเองมีความสามารถที่จะจัดระบบและดำเนินการเพื่อไปบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยคนใดที่มีความรับรู้ของตนเองสูง จะเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตด้วย (วรภรณ์ กุประดิษฐ์, 2551)

การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองว่ากระทำกิจกรรมหรืองานที่ได้รับมอบหมาย ให้ประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังอยู่ในระดับใด ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองนี้ สามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลได้ (วัชรียา เขียนนอก, 2554)

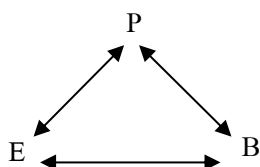
การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง ความเชื่อมั่นในตนเอง หรือการรับรู้ความสามารถของตนเองที่จะจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรมไปบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ธัญนิตา เจริญจันทร์, 2556)

การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง ความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองต่อการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ โดยความเชื่อมั่นไม่จำเป็นต้องถูกต้องแม่นยำเสมอไป โดยปกติบุคคลส่วนใหญ่จะไม่ประเมินค่าความสามารถของตนเองสูงว่าความเป็นจริงมากจนเกินไป และความเชื่อในความสามารถของตนเองจะมีอิทธิพลต่อการวางแผนพัฒนาตนเอง มั่นใจเพียรทำทุกวิถีทางที่เป็นไปได้เพื่อตนเองบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองนี้จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (ณัฐพล แจ็งอักษร, 2557)

การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง บุคคลมีการตัดสินใจและรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเองที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม การเลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ และความพยายามที่จะกระทำในกิจกรรมนั้นอย่างต่อเนื่อง (จิตพิ จิตพรานนท์, 2558)

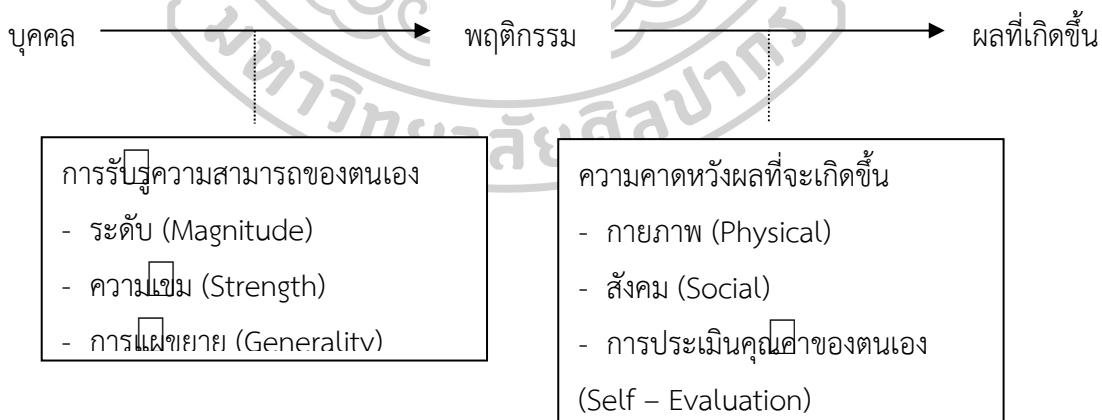
การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจความสามารถของตนเองในการประกอบกิจกรรมที่กำหนดภายใต้สถานการณ์ที่จำเพาะ โดยอธิบายถึงพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ พฤติกรรม (Behavioral) ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factor) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)

factor) ปฏิสัมพันธ์นี้เกิดขึ้นในลักษณะที่กำหนดซึ่งกันและกัน (Reciprocal determinism) ตามหลักความเป็นเหตุผลซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้ง 3 ประการ (Bandura, 1997) ได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างพฤติกรรม (B) ปัจจัยส่วนบุคคล (P) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (E) ในการกำหนดซึ่งกันและกัน

Bandura (1977: 191-215) อธิบายว่า การที่มนุษย์จะรับเอาพฤติกรรมใดไว้ขึ้นอยู่กับปัจจัยสองประการคือการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Efficacy expectations) หมายถึงความมั่นใจของบุคคลว่าจะสามารถแสดงพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการเป็นความคาดหวังที่เกิดขึ้นก่อนกระทำพฤติกรรม และความคาดหวังในผลลัพธ์ (Outcome expectations) หมายถึงการคาดคะเนของบุคคลว่าถ้าทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ตนคาดหวังไว้ เป็นความคาดหวังในผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมของตน Bandura (1997) ได้นำเสนอรูปแบบปัจจัยด้านความคาดหวังในความสามารถสัมพันธ์กับพฤติกรรมและผลลัพธ์ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงความสัมพันธ์แบบมีเงื่อนไข และความแตกต่างระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น

การรับรู้ความสามารถของตนเองว่าเป็นการรับรู้ของบุคคลจะสามารถปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จได้หรือไม่ ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ความยากของเป้าหมาย ความผูกพันต่อเป้าหมาย (Gordon, 1999)

จากความหมายดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การที่ตนเองมีความเชื่อว่า ตนเองมีความสามารถในการทำงาน การเรียน การคิด การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ การยอมรับการกระทำและการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่น สามารถประเมินตนเองในด้านการจัดการและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำทุกทางเพื่อตนเองบรรลุผลสำเร็จ รวมไปถึงมีการรับรู้ถึงความพยายาม อดทน และความสามารถที่เผชิญหน้ากับอุปสรรคและความล้มเหลวได้

2.2 อิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตนเอง

การรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำของบุคคล 4 ประการ (Bandura, 1997) ดังนี้

1. การเลือกกระทำพฤติกรรม ในการดำเนินชีวิตประจำวันบุคคลจะต้องคิดตัดสินใจอยู่ตลอดเวลาว่าจะต้องกระทำพฤติกรรมใด ใช้เวลานานเท่าใด การเลือกปฏิบัติตามกิจกรรมใดในสภาพการณ์ใดนั้นส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยเฉพาะบุคคลจะเลือกทำงานนั้นถ้าเขาเชื่อว่าเขาสามารถที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จได้ ในขณะที่บุคคลเชื่อว่าเขามีความสามารถไม่พอในการทำงานนั้นก็จะมีความโน้มที่จะเลื่องงาน บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงมักจะเลือกทำงานที่มีความท้าทาย มีแรงจูงใจที่จะพัฒนาความสามารถของตนเองให้สูงยิ่งขึ้น ส่วนบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำมักจะเลื่องงานที่ปลอดภัยความมั่นใจในตัวเองเป็นการพลาดโอกาสที่จะพัฒนาความสามารถของตนเอง ถ้าบุคคลประเมินความสามารถของตนเองสูงเกินไปและต้องพบกับการทำงานที่เกินความสามารถความล้มเหลวนั้นจะทำให้บุคคลนั้นรู้สึกทุกข์เครียดผิดหวังและทำลายความเชื่อในความสามารถของตนเองลงไปด้วย ส่วนบุคคลที่ประเมินความสามารถของตนเองต่ำเกินไป มักจะเลือกงานพื้น ๆ และง่าย ๆ ซึ่งเป็นการจำกัดความสามารถของตนเองและมักสงสัยในความสามารถของตนเองทำให้เป็นอุปสรรคต่อการทำงานทำให้บุคคลขาดความพยายามในการทำกิจกรรมใด ๆ และในที่สุดก็ขาดการพัฒนาความสามารถของตนเองให้ก้าวหน้า

2. การใช้ความพยายามและความอดทนในการทำงาน ความสามารถของตนเองที่บุคคลประเมินนั้นจะเป็นตัวกำหนดว่าเขาจะต้องใช้ความพยายามเท่าใดและจะต้องอดทนเผชิญอุปสรรคต่าง ๆ ไດนานเท่าใดถึงบุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงเท่าใดบุคคลนั้นจะยังมีความพยายามและอดทนในการทำงานมากเท่าใดเท่านั้นและมักจะประสบความสำเร็จในงานที่ท้าทาย

ความสามารถส่วนบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำมักจะส่งผลในความสามารถของตนเอง เมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคหรือพบกับงานที่รู้สึกว่ายาก ทำให้ขาดความพยายามและเลิกกระทำไปในที่สุด

3. รูปแบบความคิดและปฏิกิริยาทางอารมณ์ความสามารถของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบความคิดและปฏิกิริยาทางอารมณ์ ในระหว่งการกระทำพฤติกรรมและการคาดการณ์กระทำ ภายใต้อิทธิพลที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถสูงจะเอาใจใส่และพยายามในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ สำหรับผู้ที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถต่ำจะรู้สึกว่ายากลำบาก ซึ่งมักจะรู้สึกมากเกินไปจนเกินความเป็นจริง มีผลทำให้บุคคลนั้นเกิดความเครียด และทำลายความสามารถของตนเอง

4. เป็นผู้กำหนดการกระทำพฤติกรรมมากว่าเป็นผู้ทำนายพฤติกรรม นั่นคือบุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนเองสูง จะคิด รู้สึก และกระทำพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากบุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ โดยบุคคลที่รับรู้ความสามารถตนเองสูงจะสนใจ และเลือกทำงานที่ท้าทาย หากยังไม่บรรลุเป้าหมายจะยิ่งพยายามมากขึ้น ถ้าพบกับความล้มเหลวก็จะใช้ความล้มเหลวเป็นตัวกระตุ้นช่วยให้ประสบความสำเร็จ ตรงกันข้ามกับผู้ที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถต่ำมักจะเอาความสามารถเป็นตัวทำนายพฤติกรรมในอนาคตของตน เมื่อพบกับอุปสรรคก็จะเลิกสมการกระทำนั้น ทำให้มีความท้อแท้และต้องพบกับความเครียดและความวิตกกังวลอย่างมาก

ผลการรับรู้ความสามารถของผลต่อการเลือกกระทำพฤติกรรมของบุคคล (Choice behavior) การรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีผลต่อการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรม บุคคลมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงงานและสภาพการณ์ที่เชื่อว่ายากเกินความสามารถของตนเองและบุคคลจะเลือกทำกิจกรรมที่เขาแน่ใจว่ามีความสามารถที่จะกระทำได้สำเร็จ

1. ผลต่อการใช้ความพยายามและการใช้ความมุ่งมั่นในการทำงาน (effort expenditure and persistence) การรับรู้ความสามารถของตนเองนั้นเป็นตัวกำหนดที่ต้องใช้ความพยายามมากเท่าไร และใช้ความมุ่งมั่นที่จะเผชิญกับอุปสรรคหรือประสบการณ์ที่ไม่พึงพอใจไปอีกนานเท่าใด เมื่อเผชิญกับอุปสรรคบุคคลซึ่งมีการรับรู้ในความสามารถของตนเองสูงจะมีความกระตือรือร้น และใช้ความพยายาม ความมุ่งมั่นในการทำงานมากกว่าคนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ และความพยายามและความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มที่ตลอดเวลาที่มีแนวโน้มว่าบุคคลนั้นจะทำงานได้ประสบความสำเร็จสูง

2. ผลต่อการคิดและปฏิกิริยาทางอารมณ์ (thought patterns and emotion reaction) การรับรู้ความสามารถของตนเอง จึงมีอิทธิพลต่อกระบวนการคิดและปฏิกิริยาทางอารมณ์ของบุคคลในขณะที่ทำพฤติกรรม และมีผลต่อการคาดคะเนเกี่ยวกับการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในอนาคตของบุคคล บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงจะเพิ่มความพยายาม เมื่อพบกับปัญหาหรืออุปสรรคส่วนบุคคลที่รับรู้ความสามารถของตนเองต่ำมีแนวโน้มที่จะมี

ปฏิกิริยาทางอารมณ์ในทางลบต่อตนเอง เช่น เกิดความหวาดกลัว ไม่มีความสุข รู้สึกเครียด และจะกระทำพฤติกรรมได้อย่างไม่เต็มความสามารถ อันจะส่งผลให้บุคคลประสบกับความล้มเหลวในการกระทำพฤติกรรมมากยิ่งขึ้น เกิดความล้มเหลวในการทำงานในที่สุด

3. เป็นผู้กำกับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมมากว่าเป็นผู้ทำนายพฤติกรรม (human as producers rather than simple foretellers of behavior) นั่นคือ การที่บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง มักจะเป็นคนที่พยายามกระทำพฤติกรรม และยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง และเป็นผู้ที่เลือกกระทำในสิ่งที่ท้าทายความสามารถและความพยายามอย่างมากเพื่อไปบรรลุเป้าหมาย ในทางกลับกันบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ จะขาดความทะเยอทะยาน เกิดความวิตกกังวล เครียดและไม่ค่อยทำพฤติกรรม แต่มักจะรอให้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวเป็นไปตามความเชื่อหรือคำทำนาย

Pajares and Schunk (จิตพิชญ์ อุตตรานนท์, 2558) ได้อธิบายเพิ่มเติมถึงผลของการรับรู้ความสามารถ ของตนเองมีผลต่อบุคคลว่า เมื่อผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงต้องพบกับงานที่ยากก็จะคิดว่าเป็นสิ่งที่น่าเรียนรู้และต้องทำให้ได้ในระดับดี ความสนใจและแรงจูงใจในการตั้งเป้าว่าจะทำงานนั้นให้ดี มีความเชี่ยวชาญเป็นตัวผลักดันให้เกิดความสำเร็จ ถึงจะยากแต่ก็เป็นเป้าหมายที่ก้าว ไปถึงได้ลักษณะนี้ในแง่วิชาการ ทางทฤษฎีโดยมองด้านหน้าที่และลักษณะเฉพาะทางสถานการณ์ และในช่วงที่พยายามจะไปให้ถึงเป้าหมายหรืองานที่ยาก คนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเอง สูงอาจพบความผิดหวังหรือความล้มเหลวแต่จะไม่ยอมพ่ายแพ้ ขณะที่คนที่มีการรับรู้ความสามารถ ของตนเองต่ำอาจบอกรางานนั้นทำไม่ได้ แต่คนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง จะบากบั่น เพื่อพัฒนาความรู้ให้สูงขึ้นและเพิ่มความพยายามเพื่อเอาชนะความล้มเหลวและความสำเร็จของตนเอง

2.3 การวัดการรับรู้ความสามารถของตนต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ

การวัดการรับรู้ความสามารถของตนต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ตามมิติของความเชื่อในความสามารถของตนที่แบนดูรากแล้วถึงมี 3 มิติ (จารุณี จันทประเสริฐ, 2555) คือ

- 1) ระดับความยากของงานหรือกิจกรรมที่บุคคล เชื่อว่าตนสามารถปฏิบัติได้ (level of job difficulty)
- 2) ความมั่นใจของบุคคลที่จะปฏิบัติกิจกรรมที่รับ ความยากหรือเมื่อมีอุปสรรคต่าง ๆ (strength of confidence)
- 3) การตัดสินว่าตนมี ความสามารถในกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยหรือมีความสามารถเฉพาะในขอบเขตของกิจกรรม นั้น ๆ (generality of ability)

วิธีการวัดการรับรู้ความสามารถของตนที่ไขว้กันมากก็คือ การวัดความมั่นใจ โดยการถามผู้ตอบมีความมั่นใจว่าเขาสามารถปฏิบัติงานในงานที่ยากขึ้นหรือไม่ คำตอบ มักจะเป็นว่า “ไม่มีความมั่นใจ” (0) จนถึง “มีความมั่นใจเต็มที่” (10) หรือใช้สเกลแบบ 0% ถึง 100% สำหรับการวัดระดับความยากของงานที่คิดปฏิบัติได้มักเป็นการถามว่าเขาสามารถปฏิบัติงานที่ ยากขึ้นหรือไม่ คำตอบจะเป็นแบบ “ได้” และ “ไม่ได้” การวัดแบบที่ 3 คือ การวัดแบบผสมคือ มีทั้ง ความมั่นใจ และระดับความยาก โดยใช้ข้อคำถามเดียวกันที่สามารถปฏิบัติงานตามข้อคำถามนั้น ๆ ได้หรือไม่ ในกรณีที่ตอบว่าได้ก็ประเมินตนเองบนสเกลว่ามีความมั่นใจในการปฏิบัติมากน้อย เพียงใด ดังนั้นจึงมีคำตอบให้เลือกทั้ง 2 แบบคือ “ได้” และ “ไม่ได้” และแบบเปอร์เซ็นต์ หรือบนสเกล 11 หน่วย การรวมคะแนน ก็รวมโดยคำตอบของความมั่นใจ เฉพาะข้อที่ผู้ตอบ ตอบ “ได้” ใน สเกลระดับความยาก ส่วนการวัดการตัดสินความสามารถของตนที่แผ่ขยายไปยังกิจกรรมอื่น (generality of ability) อาจทำได้ 3 ลักษณะ (Maibach; & Murphy. 1995) คือ

- 1) การวัดภายใน ขอบเขตกิจกรรมเดียวกัน เช่น การรับรู้ความสามารถของตนในการปฏิบัติราชการชักชวนของเพื่อนให้ เสพยาเสพติด กับการปฏิบัติราชการชักชวนของผู้อื่น
- 2) การวัดขอบเขตกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การรับรู้ ความสามารถของตนในการควบคุมการรับประทานอาหารกับการรับรู้ความสามารถของตนในการเพิ่มการออกกำลังกาย
- 3) การวัดการรับรู้ความสามารถของตนโดยคำนึงเรื่องเวลาหรือ สภาพการณ์

นอกจากนี้ก็มีวิธีการวัดแบบอื่น ๆ ที่ต่างไปจากการวัดตามแนวทางของแบนดูรา เช่น การใช้ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับด้านต่าง ๆ ของการปฏิบัติงาน โดยไม่ได้ตอบในแง่ของความยากของการ ปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้น คำตอบที่เลือกจะใช้สเกลแบบลิเคอร์ท คือ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง” ดังนั้นแบบนี้จึงไม่ได้วัดความมั่นใจ ระดับความยากหรือแบบผสม แต่จะเป็นการประเมิน การรับรู้ความสามารถของตนในลักษณะทั่ว ๆ ไปมากกว่า มีงานวิจัยที่เปรียบเทียบการวัดการรับรู้ ความสามารถของตนในแบบต่าง ๆ และการหาความเที่ยงตรง (validity) ของแบบวัด ดังเช่น งาน ของ ลัสท์ และคณะ (Lust, Celuch, & Showers, 1993) ได้เปรียบเทียบการวัด 4 แบบ คือ (1) วัดระดับความยาก (2) วัดความมั่นใจ (3) วัดแบบผสม คือรวมคะแนนความมั่นใจ ทุกข้อคำถามที่ผู้ตอบตอบ “ใช่” ในสเกลของระดับความยาก และ (4) การวัดแบบอื่น ที่ไม่ได้ระบุความยากของงาน และใช้สเกลแบบลิเคอร์ท นอกจากนี้ก็มีงานวิจัยของ ลี และบอบโค (Lee & bobko. 1994) ที่ทำการ เปรียบเทียบการวัดการรับรู้ความสามารถของตน 5 แบบ โดยที่ 3 แบบแรก เหมือนกับการวัดใน งานวิจัยของลัสท์ และคณะ (Lust, Celuch; & Showers, 1993) ใน 3 แบบแรก ส่วนแบบที่ 4 คือ การวัดแบบผสมที่มีการแปลงคะแนนความมั่นใจ เป็นคะแนนมาตรฐานซี (Z-scores) แล้วจึงรวม คะแนนเฉพาะข้อที่ผู้ตอบตอบ “ใช่” ในสเกลของระดับความยาก แบบที่ 5 คือ การวัดความมั่นใจ โดย ใช้ข้อคำถามเดียว

การรับรู้ความสามารถของตนเองจะเป็นตัวกำหนด หรือมีผลต่อบุคคลในด้านต่าง ๆ (Bandura, 1997) ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการเลือก การที่บุคคลตัดสินใจว่าจะแสดงพฤติกรรมใดในสถานการณ์ใดนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ความสามารถของตนเอง บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงจะเลือกทำงานที่ท้าทาย มีแรงจูงใจในการพัฒนาความสามารถของตนเองให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ส่วนบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ มักจะหลีกเลี่ยงงานที่ท้าทาย ขาดความมั่นใจในตนเอง

2. การใช้ความพยายามและการยืนหยัดในการทำงาน การรับรู้ความสามารถของตนเองของ บุคคลนั้นเป็นตัวกำหนดว่าเขาจะต้องใช้ความพยายามเท่าไร และจะเผชิญอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้อีกนานเท่าใด เมื่อเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ บุคคลก็จะมี การรับรู้ความสามารถของตนเองสูง มีความกระตือรือร้น และใช้ความพยายาม ความมุ่งมั่นในการทำงานมากว่า คนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ และการที่บุคคลใช้ความพยายามและความมุ่งมั่นในการทำงานอย่างเต็มที่ตลอดเวลา บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะทำงานได้ประสบความสำเร็จสูง

3. แบบแผนความคิดและการตอบสนองทางอารมณ์ บุคคลที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถสูง จะมีความพยายามและเอาใจใส่ในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ มาก และเมื่อพบอุปสรรคต่าง ๆ บุคคล ก็จะกระตุ้นตนเองให้ใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น ส่วนบุคคลที่รับรู้ว่าคุณมีความสามารถต่ำมีแนวโน้มที่จะมีปฏิกิริยาทางอารมณ์ต่อตนเองทางลบ เช่น ไม่มีความสุข มีความหวาดหวั่น มีความเครียดสูง และจะกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ อย่างไม่เต็มความสามารถ และจะส่งผลให้บุคคล ประสบความล้มเหลวในการกระทำมากขึ้น

4. เป็นสิ่งกำกับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมมากกว่าสิ่งที่ทำนายพฤติกรรม นั่นคือ บุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเอง มักจะเป็นคนที่มีความพยายามกระทำพฤติกรรม และยอมรับผลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จากการกระทำพฤติกรรมของตนเอง และจะเลือกการกระทำที่ท้าทาย และ ใช้ความพยายามมาก เพื่อให้การกระทำนั้นบรรลุเป้าหมาย แม้ว่าบางครั้งอาจจะพบความล้มเหลวบ้างก็ตาม แต่บุคคลก็จะไม่ย่อถอย และใช้ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นว่าเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จต่อไป ซึ่งแตกต่างจากบุคคลที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ มักจะเป็นคนที่ไม่ค่อยกระทำพฤติกรรม จะรอให้ความสำเร็จหรือความล้มเหลว ในการกระทำเป็นไปตามความเชื่อหรือทำนาย และมักจะมีหลีกเลี่ยง การกระทำที่มีลักษณะยากๆ ขาดความพยายาม มีความทะเยอทะยานต่ำ

2.4 วิธีการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง

การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น Bandura ได้เสนอแหล่งข้อมูลในการสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยการที่คนเราจะสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น เกิดจากการเรียนรู้ข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ 4 แหล่งดังนี้ (Bandura, 1997)

1. ความสามารถของตนเองจะถูกสร้างขึ้นถ้าบุคคลใดได้สร้างความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองขึ้นมาแล้ว ก็มักจะมีความพยายามในการทำกิจกรรมที่กำหนด และถึงแม้จะต้องเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ ก็ไม่ย่อท้อง่าย ประสบการณ์ของการประสบความสำเร็จมักถือเป็นแหล่งที่มาที่สำคัญและมีอิทธิพลมากที่สุดในการสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเอง

2. การเรียนรู้ผ่านตัวแบบ (Model) หรือประสบการณ์ของผู้อื่น (Vicarious experience) ที่ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวจากการกระทำในเรื่องใดเรื่องหนึ่งย่อมมีผลต่อการรับรู้ความสามารถของผู้สังเกตในเรื่องนั้น ๆ ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าตัวแบบนั้นมีลักษณะหรืออยู่ในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับผู้สังเกตมากเท่าไรก็ยิ่งมีอิทธิพลมากขึ้นการที่ผู้สังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่มีความซับซ้อนและได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ ก็จะทำให้ผู้สังเกตรู้สึกว่าเขาก็สามารถจะประสบความสำเร็จได้ถ้าเขาพยายามจริงและไม่ย่อท้อการที่ตัวแบบประกอบไปด้วย 4 กระบวนการดังนี้คือ

กระบวนการที่ 1 กระบวนการตั้งใจ (Attention processes) บุคคลไม่สามารถเรียนรู้ได้จากการสังเกตถ้าเขาไม่มีความตั้งใจ และรับรู้อย่างแม่นยำถึงพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกกระบวนการตั้งใจจะเป็นตัวกำหนดว่า บุคคลจะสังเกตอะไรจากตัวแบบนั้น องค์ประกอบที่มีผลต่อกระบวนการตั้งใจแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบของตัวแบบเอง ตัวแบบที่ทำให้บุคคลมีความตั้งใจที่จะสังเกตต้องเป็นตัวแบบที่มีลักษณะเด่นชัดเป็นตัวแบบที่ทำให้ผู้สังเกตเกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมที่แสดงออกไม่ซับซ้อนมาก เข้าใจง่ายและพฤติกรรมของตัวแบบที่แสดงออกควรมีคุณค่าในการใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบของผู้สังเกตได้แก่ ความสามารถในการรับรู้ของผู้สังเกต ซึ่งรวมถึงการเห็น การได้ยิน การรับรู้รส กลิ่น และสัมผัส ระดับของการรับรู้ความสามารถทางปัญญา ระดับของการตื่นตัวและความชอบที่เคยเรียนรู้มาก่อนแล้ว

กระบวนการที่ 2 กระบวนการเก็บจำ (Retention processes) บุคคลต้องจดจำลักษณะของตัวแบบแล้วแปลงข้อมูลจากตัวแบบเป็นรูปของสัญลักษณ์และจัดโครงสร้างเพื่อให้จดจำง่าย การที่บุคคลมีความเก็บจำจึงสามารถแสดงพฤติกรรมเลียนแบบทันทีหรือแสดงพฤติกรรมเลียนแบบภายหลังการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบผ่านไประยะเวลาหนึ่ง

กระบวนการที่ 3 กระบวนการกระทำ (Production processes) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตแปลงสัญลักษณ์ที่เก็บจำไว้นั้น มาเป็นการกระทำการได้ออกย้อนกลับจากการ

กระทำของตนเองและเทียบเคียงการกระทำกับภาพที่จำได้ จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถปรับปรุงแก้ไข พฤติกรรมการเลียนแบบของตนจนเป็นที่พอใจ

กระบวนการที่ 4 กระบวนการจูงใจ (Motivation processes) พฤติกรรมที่ผู้สังเกตเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบอาจแสดงออกมาหรือไม่ก็ได้ขึ้นอยู่กับสิ่งล่อใจภายนอก ปรากฏการณ์ของตัวแบบได้ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ หรือสามารถหลีกเลี่ยงผลลัพธ์ที่ไม่พึงพอใจจะมีแนวโน้มเลียนแบบสูงเพราะบุคคลเกิดความคาดหวังในผลลัพธ์ เช่นเดียวกับตัวแบบหรือเกิดความรู้สึกแฉะวาตน คือผู้ที่ได้รับผลลัพธ์ที่น่าพอใจนั้น

ประเภทของตัวแบบแบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้ (Bandura, : 80-81)

ประเภทที่ 1 ตัวแบบที่เป็นบุคคลจริง ๆ (Live modeling) คือตัวแบบที่บุคคลได้มีโอกาสสังเกตและมีปฏิสัมพันธ์โดยตรง

ประเภทที่ 2 ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic modeling) คือตัวแบบที่เสนอผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิดีโอเทปที่บันทึกวีดิทัศน์ หนังสือภาพลึกลับ ตัวแบบที่ทำให้บุคคลมีการสังเกตนั้นจะต้องมีลักษณะเด่นชัด ทำให้ผู้สังเกตเกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมที่แสดงออกไม่ซับซ้อน มีความเป็นไปได้ดึงดูดใจให้ปฏิบัติตามและมีคุณค่าในการใช้ประโยชน์

3) การได้รับคำแนะนำหรือชักจูงด้วยคำพูด (Verbal persuasion) หมายถึงการที่ผู้อื่นซึ่งมีความสำคัญหรือเป็นที่เคารพนับถือของบุคคลนั้นได้แสดงออก โดยคำพูดว่าเขามีความเชื่อในความสามารถของบุคคลนั้นว่าจะสามารถกระทำกิจกรรมที่กำหนดได้ การพูดชักจูงให้เชื่อบุคคลของตนเองนี้ย่อมทำให้บุคคลนั้นเลิกสงสัยตัวเอง (Self-doubts) แต่เกิดกำลังใจและความพยายามมากขึ้นที่จะกระทำให้สำเร็จ

4) สภาวะทางสรีระและอารมณ์ (Physiological and affective states) ในการตัดสินใจความสามารถของตนเองของบุคคลส่วนหนึ่งอาศัยอาการแสดงทางกายและสภาวะอารมณ์ที่ถูกกระตุ้น เมื่อเผชิญกับภาวะเครียดหรือสถานการณ์ที่คุกคามจะมีผลต่อความรู้สึกในทางลบ เช่น เกิดความกลัว ความวิตกกังวล ทำให้การรับรู้ความสามารถของตนเองลดลงซึ่งโดยทั่วไปคนเรามักจะผ่อนคลายและคิดถึงความเสี่ยงมากเกินไปจะคาดหวังถึงความสำเร็จ เมื่ออยู่ในภาวะเหนื่อยล้าหรือตึงเครียด เพราะมักจะตีความหมายของปฏิกิริยาความเครียดว่าเป็นผลมาจากการมีความสามารถไม่ดีพอ

2.5 แหล่งที่มาของการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น Bandura เสนอว่ามีอยู่ด้วยกัน 4 ปัจจัย คือ (Bandura, 1997)

1. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Mastery Experiences) ซึ่ง Bandura เชื่อว่าเป็น วิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง

เนื่องจากเป็น ประสบการณ์โดยตรงความสำเร็จทำให้เพิ่มความสามารถของตนเองบุคคลจะเชื่อว่า เขาสามารถที่จะทำได้ ดังนั้นในการที่จะพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้นจำเป็นต้องฝึก ให้เขามี ทักษะเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จได้พร้อม ๆ กับการทำให้เขารู้ว่าเขามีความสามารถ จะกระทำเช่นนั้น จะทำให้เขาใช้ทักษะที่ได้รับฝึกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด บุคคลที่รับรู้ ว่าตนเองมีความสามารถนั้น จะไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ แต่จะพยายามทำงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึง เป้าหมายที่ต้องการ

2. การให้ตัวแบบ (Modeling) การที่สังเกตเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่มีความ ชัยชนะ และได้รับผลกระทบที่พึงพอใจ ก็จะทำให้ผู้สังเกตฝึกความรูสึกว่าเขา ก็จะสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ ถ้าเขาพยายามจริงและไม่ย่อท้อ ลักษณะของการให้ตัวแบบที่ส่งผลต่อความรูสึกว่าเขา มีความสามารถที่จะทำได้นั้นได้แก่ การแก้ปัญหาของบุคคลที่มีความกล้าต่อสิ่งต่าง ๆ โดยที่ผู้ดูตัว แบบที่มีลักษณะคล้ายกับตนเองก็สามารถทำให้ลดความกล้าต่าง ๆ เหล่านั้นได้

3. การให้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) เป็นการบอกว่าคุณคนนั้นมี ความสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้วิธีการดังกล่าวนี้ค่อนข้างง่ายและใช้กันทั่วไปซึ่ง Bandura ได้กล่าวไว้ว่า การให้คำพูดชักจูงนั้นไม่ค่อยจะได้ผลนัก ในการที่จะทำให้คนเราสามารถที่จะ พัฒนาการรับรู้ ความสามารถของตนเอง (Evans, 1989) ซึ่งถ้าจะให้ได้ผล ควรจะไปรวมกับการทำให้ บุคคลมี ประสบการณ์ของความสำเร็จ ซึ่งอาจจะต้องค่อยๆสร้างความสามารถให้กับบุคคลอย่างค่อย ใญ่ค่อยไปและทำให้เกิดความสำเร็จตามลำดับขั้นตอนพร้อมทั้งการให้คำพูดชักจูงรวมกัน ก็ย่อมที่จะ ได้ผลดีในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตน

4. การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) การกระตุ้นทางอารมณ์มีผลต่อ การรับรู้ ความสามารถของตน บุคคลที่ถูกกระตุ้นอารมณ์ทางลบ เช่น การอยู่ในสภาพที่ถูกข่มขู่จะทำให้ เกิด ความวิตกกังวลและความเครียด นอกจากนี้อาจจะทำให้เกิดความกลัวและจะนำไปสู่การรับรู้ ความสามารถของตนเองต่ำลง ถ้าอารมณ์ลักษณะดังกล่าวเกิดมากขึ้น ก็จะทำให้บุคคลไม่สามารถที่จะ แสดงออกได้ดี อันจะนำไปสู่ประสบการณ์ของความล้มเหลว ซึ่งจะทำให้การรับรู้เกี่ยวกับ ความสามารถของตนเองต่ำลงไปอีก แต่ถ้าบุคคลสามารถลดหรือระงับการถูกกระตุ้นทางอารมณ์ได้ จะทำ ให้การรับรู้ความสามารถของตนดีขึ้น อันจะทำให้การแสดงออกถึงความสามารถดีขึ้นด้วย การวัดการ รับรู้ความสามารถของตนเอง

จากการทบทวนเอกสารสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การที่ตนเองมีความ เชื่อว่า ตนเองมีความสามารถในการทำงาน การเรียน การคิด การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ การยอมรับการกระทำและการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่น สามารถประเมินตนเองในด้านการจัดการ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำทุกทางเพื่อให้ตนเองบรรลุผลสำเร็จ รวม

ไปถึงมีการรับรู้ถึงความพยายาม อดทน และความสามารถที่เผชิญหน้ากับอุปสรรคและความล้มเหลวได้

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ

อมรรตน์ พานิชยากุล (2545) ได้ศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีระดับความสัมพันธ์ .74

พรพรหม พรรคพวก (2550: 75-76) ทำการศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นปีที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก กรุงเทพมหานคร ศึกษาจำนวน 412 คน ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ.01 และเป็นตัวแปรที่มีอำนาจหน้าที่สำคัญที่ส่งผลต่อสาธารณะมากที่สุด

พิมพ์ภา กำเนิดผล (2552 : 116) ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 1 จังหวัดสงขลา จำนวน 375 คน ผลการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จุฑาทพร นาครอด (2554: 130) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 2 ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำนวน 645 คน ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองเกี่ยวกับจิตสาธารณะมีอิทธิพลทางตรงต่อจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปการรับรู้ความสามารถของตนเองคือ ความสามารถของตนในการกระทำหรือปฏิบัติงานหนึ่งๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามที่ได้ออกไปหมายไว้ จนทำให้มีความพยายามในการปฏิบัติพฤติกรรมต่าง ๆ แม้ว่าจะประสบกับอุปสรรคหรือพบกับสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังก็ไม่มีผลกระทบมากนัก เนื่องจากบุคคลจะไม่ใฝ่มองว่าความล้มเหลวนั้นมาจากการที่ตนขาดความสามารถ แต่เป็นผลจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น ยังพยายามไม่พอ สถานการณ์ไม่เอื้ออำนวย

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ระดับของความต้องการพื้นฐานที่จะได้รับ การตอบสนอง โดยการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม ความต้องการพื้นฐานทางสังคม ได้แก่ ความต้องการความรัก การยอมรับ ยกย่อง การเห็นคุณค่า การเป็นเจ้าของ ความมีชื่อเสียง และ ความปลอดภัย (Thoits, 1982) การสนับสนุนทางสังคม เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่และ ความสัมพันธ์ของมนุษย์ในสังคม มีลักษณะเป็นเครือข่ายที่ต้องการการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน เพื่อไปบรรลุความต้องการ ของตนในด้านสรีระวิทยา และเกิดความรู้สึกมั่นคงทางจิตใจรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับของบุคคลในสังคม ซึ่งจะช่วยให้มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขและมีความหมาย นอกจากนี้การสนับสนุนทางสังคมยังช่วยให้บุคคลมีความสามารถในการเผชิญกับความเครียดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยให้ความเหนื่อยหน่ายและความเครียดจากการทำงานลดลงได้ในลักษณะของการพูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นหรือระบายปัญหาความคับข้องใจ และช่วยให้บุคคลมีความเข้าใจปัญหาหรือ ความกดดันที่กำลังเผชิญอยู่และพัฒนากลไกการต่อสู้ได้ดีขึ้น (ยศวรรณ นิพัฒน์ศิริผล, 2541) และการสนับสนุนทางสังคม ยังเป็นการที่บุคคลมีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม ได้รับการสนองตอบต่อความต้องการด้านความรัก ความเอาใจใส่ ความเห็นอกเห็นใจ การได้รับ คำแนะนำ การยอมรับ การยกย่องและการมองเห็นคุณค่า เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและการช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น ข่าวสารและข้อมูล สิ่งของและอื่น ๆ ในสถานการณ์หนึ่งๆ ที่เพียงพอที่จะบรรเทาหรือลด ความรุนแรงของปัญหา ลดความเครียดและป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ ที่ไม่พึงปรารถนา (พจป จีระบรรณกิจ, 2543)

3.1 ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม

แคปแลน (Caplan, 1974) มองการสนับสนุนทางสังคมว่าเป็นแหล่งประโยชน์และแหล่งด้านความเครียดด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่จะส่งเสริมให้มีการเผชิญความเครียดได้อย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้บุคคลเผชิญกับวิกฤตได้ง่ายขึ้น ทำให้ภาวะวิกฤตลดความรุนแรงลงซึ่งมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมกับความรู้สึกผาสุก แคปแลน ได้ให้ความหมายของการเผชิญกับความเครียดว่า หมายถึงรูปแบบพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งจะเป็นกระบวนการที่ได้จากแหล่งประโยชน์ได้แก่สภาวะสุขภาพ และแหล่งประโยชน์ทางด้านวัตถุด้านการเงิน สิ่งของ รวมทั้งการให้บริการต่าง ๆ จะทำให้เกิดการผสมผสานกันระหว่างศักยภาพในการเผชิญปัญหาในระยะยาว ซึ่งแคปแลน เรียกว่า ความชำนาญหรือสมรรถภาพในการเผชิญหน้า (master of stress) บุคคลที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคม จะมีความชำนาญหรือสมรรถภาพในการเผชิญปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้สามารถปรับตัวเพื่อเผชิญปัญหาและความเครียดที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

การสนับสนุนทางสังคมนั้น เป็นข้อมูลหรือข่าวสารที่จัดกระทำไปบุคคลเขาใจว่ามีคนรัก คนสนใจ คนยกย่อง และมองเห็นคุณค่าและรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความผูกพันซึ่งกัน และกัน (Cobb, 1976)

การสนับสนุนทางสังคมเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดระหว่างบุคคล ประกอบไปด้วยการได้รับการสนับสนุนทางอารมณ์ที่เกิดจากความใกล้ชิดผูกพัน การให้การดูแลการให้ การไว้วางใจ เชื่อใจ ซึ่งทั้งหมดเกิดขึ้นจากการยอมรับนับถือและเห็นความมีคุณค่า การให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์ของการให้บริการต่าง ๆ คำแนะนำด้านข้อมูล ตลอดจนการให้ข้อมูลย้อนกลับ และข้อมูลด้านอื่น ๆ เพื่อการเรียนรู้และการประเมินตนเอง (House, 1981)

การที่บุคคลที่อยู่ในเครือข่ายสังคม ได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านอารมณ์ สิ่งของหรือข้อมูลของการสนับสนุนนี้จะช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญกับความเครียดและตอบสนองต่อความเจ็บป่วย หรือความเครียดได้ในระยะที่รวดเร็ว (Thoits, 1982)

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ และการรวมตัวเป็นกลุ่มทางสังคมเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือกันในการเผชิญกับปัญหา สนับสนุนให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ความรู้สึกมั่นคง และศักยภาพของตนเอง ซึ่งอาจได้รับในรูปแบบของการสนับสนุน ทางด้านวัตถุหรือจิตใจ (Gottlieb, 1985)

การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมจะทำให้บุคคลนั้นได้รับการช่วยเหลือทางด้านวัตถุ มีความรักใคร่ผูกพัน มีความเป็นเพื่อนและมีความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจะทำให้บุคคลมีความภาคภูมิใจ และตระหนักถึงการมีคุณค่าในตนเอง ซึ่งจะส่งเสริมให้บุคคลนั้นสามารถที่จะดูแลตนเองให้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ที่ดีของผู้นสูงอายุและครอบครัว เพื่อนฝูง ซึ่งมาจะเป็นการช่วยเสริมความสามารถในการดูแลตนเองให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นบุคคลที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมนั้นจะมีความสามารถในการดูแลตนเองได้ดีกว่าบุคคลที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย (Orem, 1985)

การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ความรู้สึกเป็นเจ้าของการได้รับการยอมรับยกย่อง การเป็นที่รักและนับถือ รวมทั้งการมีคุณค่าเป็นที่ต้องการสำหรับผู้อื่น โดยได้รับจากกลุ่ม บุคคลในระดับสังคมนั้น เป็นผู้ใหญ่ ให้การสนับสนุนด้านสังคม วัตถุประสงค์ คำแนะนำ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลนั้นสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม (Pender, Murdaugh, & Parsons, 2001)

การสนับสนุนทางสังคมว่า การสนับสนุนทางสังคมได้ว่าเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การสร้างความสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือกันในการเผชิญกับปัญหา เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และความรู้สึกมั่นคงซึ่งอาจได้รับในรูปแบบของการสนับสนุน ทางด้านอารมณ์ การสนับสนุนทางด้านการประเมินผล การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนทางด้านการเครื่องมือ (กฤตภัค แป้นถนอม, 2556)

สรุปการสนับสนุนทางสังคมคือ การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ที่เกิดระหว่างบุคคล มีการช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน การรับรู้ต่อการได้รับความช่วยเหลือส่งเสริมในด้านการเอาใจใส่ ทั้งทางด้านอารมณ์ ความเคารพนับถือ ความสุขสบาย ที่ส่งผลต่อความคิด สนับสนุนให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ความรู้สึกมั่นคง รวมไปถึงการสนับสนุนด้านสังคม วัสดุข่าวสาร คำแนะนำ และการสนับสนุนทางด้านเครื่องมือ

3.2 รูปแบบของการสนับสนุนทางสังคม

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีลักษณะการแบ่งแตกต่างกันไปตามแนวคิดของผู้ทำการศึกษา แต่ยังคงมีความคล้ายคลึงกันในรูปแบบของการสนับสนุนทางสังคมที่พบ ดังนี้ (หัทธยา จันทรศรี, 2556)

Caplan (Caplan, 1974) แบ่งรูปแบบของการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 แบบ คือ

1. การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (information support) เป็นการช่วยเหลือโดยการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ การให้คำแนะนำ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เผชิญอยู่
2. การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ (emotional support) เป็นการให้ความสำคัญ การให้การยกย่อง การยอมรับนับถือ การให้ความมั่นใจ ความรู้สึกที่สามารถจะพึ่งพาและไว้วางใจผู้อื่นทำให้รู้สึกได้รับความเอาใจใส่ หรือความรักความผูกพัน
3. การสนับสนุนทางด้านกาช่วยเหลือเป็นรูปธรรม (tangible support) เป็นการให้ความช่วยเหลือโดยตรงต่อบุคคล เช่น เงิน แรงงาน สิ่งของ หรือการให้บริการ

Cobb (Cobb, 1976) ได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 แบบ ได้แก่

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ (emotional support) เป็นการช่วยเหลือบุคคลอื่นทำให้ทราบวาตนเองนั้นได้รับความรัก การดูแลเอาใจใส่ ได้รับความไว้วางใจ สนิทสนม มีความผูกพันรักใคร่และไว้วางใจซึ่งกันและกัน
2. การสนับสนุนด้านการยอมรับและรู้สึกมีคุณค่า (esteem support) เป็นการช่วยเหลือที่ทำให้บุคคลรับรู้วาตนเองนั้นมีคุณค่า และทำให้ผู้อื่นยอมรับและมองเห็นคุณค่าของตนเอง
3. การสนับสนุนด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จะช่วยให้บุคคลนั้นรู้สึกวาตนมีส่วนรวมเป็นเจ้าของในสังคมของตนเอง

Schaefer, Coyne and Lazarus (1981: 381-406) แบ่งรูปแบบการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 รูปแบบได้แก่

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ (emotional support) ได้แก่ ความผูกพันใกล้ชิดสนิทสนม ความอบอุ่น ความเชื่อใจและไว้วางใจซึ่งกันและกัน ช่วยให้บุคคลรู้สึกตัวตนเองนั้นได้รับความรักและการดูแลเอาใจใส่

2. การสนับสนุนด้านสิ่งของ (tangible support) เป็นการช่วยเหลือโดยการให้สิ่งของ เงินทอง หรือการให้บริการช่วยเหลือ

3. การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร (information support) เป็นการให้ข้อมูลคำแนะนำในการแก้ปัญหาและการให้ข้อมูลกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลนั้น ๆ

3.3 ประเภทของแรงสนับสนุนทางสังคม

ทอยส์ ได้อธิบายถึงแรงสนับสนุนทางสังคมไว้ว่า เป็นระดับของความต้องการพื้นฐานทางสังคมของบุคคล ซึ่งเกิดจากการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในกลุ่มสังคมและได้แบ่งประเภทการสนับสนุนตามลักษณะของความจำเป็นพื้นฐานของสังคมไว้เป็น 2 ประเภท (Thoits, 1982) คือ

1. การช่วยเหลือด้านอารมณ์และสังคม (Socio-emotional aid) ได้แก่ การได้รับความรัก ความใกล้ชิดสนิทสนมผูกพัน การได้รับการดูแลเอาใจใส่ การได้รับการยกย่องและเห็นคุณค่า และมีความรู้สึกเห็นการเป็นเจ้าของสังคมส่วนรวมตลอดจนมีความรู้สึกปลอดภัย

2. การช่วยเหลือด้านสื่อและสิ่งของเครื่องใช้ (Instrumental aid) ได้แก่ การได้รับความจำเป็นด้านข่าวสารข้อมูล อันเป็นประโยชน์ ตลอดจนการได้รับการช่วยเหลือด้านสิ่งของ เงินทอง บุญเยี่ยม ทรัพย์สิน เป็นต้น กล่าวคือหลักการสำคัญของการสนับสนุนทางสังคมจะต้องมีองค์ประกอบ (นฤศรา แก้วกุล, 2551) ต่อไปนี้

1. จะต้องมีสื่อสารระหว่างผู้ให้และผู้รับการสนับสนุนทางสังคม
2. ลักษณะของการติดต่อสื่อสารจะต้องประกอบด้วย
  - 2.1 ข้อมูลข่าวสารมีลักษณะที่ "ผู้รับ" เชื่อว่ามีคนสนใจเอาใจใส่มีความรักและมีความหวังดีในตนเองอย่างจริงจัง
  - 2.2 ข้อมูลข่าวสารมีลักษณะที่ "ผู้รับ" รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับในสังคม
  - 2.3 ข้อมูลข่าวสารมีลักษณะที่ทำให้ "ผู้รับ" เชื่อว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและสามารถทำประโยชน์แก่สังคมได้
3. ประโยชน์นำเขาของการสนับสนุนอาจอยู่ในรูปของข้อมูลข่าวสารวัสดุสิ่งของหรือจิตใจ
4. จะต้องช่วยให้ผู้รับได้บรรลุถึงจุดหมายที่เขาต้องการ

แรงสนับสนุนทางสังคมเป็นปฏิสัมพันธ์อย่างมีจุดหมายระหว่างบุคคลที่แสดงออกถึงความสนใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันเชื่อว่ามีความรักและสนใจมีความยกย่องและมองเห็นคุณค่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเป็นที่พอใจต่อความจำเป็นพื้นฐานของสังคมที่ได้รับการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม (นฤศรา แก้วกุล, 2551)

สรุปได้ว่า การสนับสนุนทางสังคมนั้นการช่วยเหลือทางด้านร่างกายและจิตใจทั้งการให้คำแนะนำให้ความรู้โดยแสดงถึงความสนใจช่วยเหลือใหม่มองเห็นคุณค่าในตนเองและเป็นส่วนหนึ่งของสังคมกลุ่มสังคมที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางสังคมมี 2 ส่วนคือส่วนที่เป็นรูปร่าง (Morphologic) ประกอบไปด้วย ขนาด ความหนาแน่น การรู้จักกันของสมาชิกในกลุ่มและขั้นตอนที่จำเป็นในการติดต่อกับสมาชิกในกลุ่มซึ่งทำใหม่มองเห็นโครงสร้างของกลุ่ม สังคมอีกส่วนหนึ่งก็คือเกณฑ์หรือคุณสมบัติในการติดต่อสัมพันธ์กลุ่มสังคม

3.4 แหล่งที่มาของการสนับสนุนทางสังคม

จากการศึกษาการสนับสนุนทางสังคมพบว่า มีผู้แบ่งแหล่งที่มาของการสนับสนุนทางสังคมไว้หลายเดือน ดังนี้

House (1981) ได้แบ่งแหล่งที่มาของการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 7 แหล่งด้วยกัน คือ คู่สมรส ญาติ เพื่อน เพื่อนบ้าน เจ้านายผู้ร่วมงาน และผู้ใช้การดูแลหรือผู้บริการ

Caplan (1974) แบ่งกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นแหล่งที่มาของการสนับสนุนทางสังคมตามลักษณะของการจัดกลุ่มไว้ 3 กลุ่ม (หัตถยา จันทศรี, 2556) คือ

1. กลุ่มมีความผูกพันกันตามธรรมชาติ (spontaneous or natural support system) ประกอบด้วยบุคคล 2 ประเภท คือ ประเภทที่แรกเป็นบุคคลในครอบครัวสายตรง (kin) ได้แก่ คู่สมรสและครอบครัว เช่น พ่อ แม่ และญาติพี่น้อง และอีกหนึ่งประเภทได้แก่ ครอบครัวใกล้ชิด (kith) เช่น เพื่อนฝูง เพื่อนบ้าน คนรู้จักคุ้นเคย และเพื่อนที่ทำงาน
2. องค์กรหรือสมาคมให้การสนับสนุนซึ่งไม่ใช่กลุ่มวิชาชีพทางสุขภาพ (organized support directed by caregiving professional) หมายถึงกลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันเป็นหน่วย เป็นชมรมอย่างเป็นทางการโดยอาจเป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันเองของคนในชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือเป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นโดยมีองค์กรของรัฐเป็นผู้ให้การสนับสนุน เช่น ชมรมผู้สูงอายุ สมาคมอาปนกิจ องค์กรทางศาสนา และหน่วยงานทั่วไปของรัฐ
3. กลุ่มบุคคลทางวิชาชีพสุขภาพ (professional health care workers) หมายถึงบุคคลที่อยู่ในวิชาชีพที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสภาพของประชาชน ได้แก่ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

Dobrof แบ่งแหล่งของการสนับสนุนทางสังคม ตามรูปแบบของความสัมพันธ์ ออกเป็น 2 รูปแบบ (Dobrof, 1992) คือ

1. การสนับสนุนแบบเป็นทางการ (formal support) โดยการสนับสนุนจะมาจากองค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้รับความช่วยเหลือบุคคลทั้งของรัฐและเอกชน
2. การสนับสนุนแบบไม่เป็นทางการ (informal support) เป็นการสนับสนุนที่เกิดจากความผูกพันเกี่ยวของ ความรักใคร่ระหว่างบุคคล ซึ่งไม่เป็นระบบ และไม่ต้องจ่ายเงินการเป็นและเปลี่ยนแปลง เช่น การสนับสนุนสมาชิกในครอบครัว เพื่อนบ้าน และมิตรสหาย

Phillips แบ่งแหล่งของการสนับสนุนทางสังคม ตามความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ในลักษณะ เป็น 3 ระบบ (Phillips 1991) ดังนี้

1. การสนับสนุนทางสังคมที่เกิดขึ้นภายในระบบหรือระบบย่อย (subsystem) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลอื่น เป็นการสนับสนุนทางสังคมระดับที่เล็กที่สุดที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ หรือการพึ่งพาระหว่างบุคคลกับสิ่งที่มีความหมายในชีวิต ซึ่งอาจเป็นบุคคล เช่น บุคคลใกล้ชิด บุคคลในครอบครัว คู่สมรส คู่สมรส บุตรหลาน หรือผู้ดูแล หรือสิ่งอื่นที่อาจไม่ใช่บุคคลก็ได้ เช่น สัตว์เลี้ยง สิ่งของ
2. การสนับสนุนทางสังคมระดับระบบ (system) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสังคมเดียวกัน หรือระหว่างบุคคลกับองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ หรือการพึ่งพาระหว่างบุคคลกับองค์กรทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน เป็นต้น
3. การสนับสนุนทางสังคมระดับเหนือระบบ (supersystem) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคมอื่นที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ หรือการพึ่งพาระหว่างบุคคลกับระบบการสนับสนุนทางสังคม ในบริบทของชุมชนขนาดใหญ่ ได้แก่ หน่วยงานบริการทางสังคมหรือโครงการให้บริการในชุมชน เป็นต้น

อาจกล่าวสรุปได้ว่า แหล่งที่มาของการสนับสนุนทางสังคมนั้นมีหลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งได้มาจากบุคคลในกลุ่ม ครอบครัวซึ่งเป็นแหล่งสนับสนุนตามธรรมชาติเป็นสิ่งที่แสดงถึงความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ที่บุคคลต้องการได้รับจากแหล่งสนับสนุนทางสังคม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดการสนับสนุนทางสังคมของ แดเนี่ยลแซน เมื่อพิจารณาในบริบทของนักศึกษา แดเนี่ยลแซน ได้เสนอว่าอาจารย์ ครอบครัว และเพื่อนมีลักษณะเป็นแหล่งที่ให้อำนาจทางสังคมกับนักศึกษาทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและใช้ชีวิตนักศึกษาได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนทางสังคมจึงเป็นหนึ่งตัวแปรที่สำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการแก้ไขปัญหาของนักศึกษา ดังนั้น จึงแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. ครอบครัว ได้แก่ ผู้ปกครอง หรือญาติพี่น้อง
2. เพื่อน ได้แก่ เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อนร่วมกิจกรรม
3. มหาวิทยาลัย ได้แก่ จัดให้มีกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมด้านจิตสาธารณะ

ดังนั้น การสนับสนุนทางสังคมในกลุ่มนักศึกษา คือ การที่นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ กับแหล่งเอื้ออำนวยต่าง ๆ ในสังคมของตนเอง คือ ครอบครัว เพื่อน มหาวิทยาลัย ในช่วงเวลาหนึ่ง และยังช่วยในการตัดสินใจในเชิงปริมาณของการมีปฏิสัมพันธ์ ความช่วยเหลือ การดูแลเอาใจใส่ความรัก เคารพไม่เกียรติ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่นักศึกษาได้รับ

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพชรและคณะ (2553 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่ใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบวัดจิตอาสาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ เจตคติต่อจิตอาสา แรงจูงใจในการทำงานจิตอาสา การได้รับการสนับสนุนทางสังคม โดยการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับจิตอาสาของนักศึกษา และ 3. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำนายจิตอาสาของนักศึกษา ผลการวิจัยในประเด็นของการสนับสนุนทางสังคมนั้น พบว่า จิตอาสาของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับสูง รวมทั้งปัจจัยด้านบุคคลทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตอาสาของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และสามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนของจิตอาสาได้ร้อยละ 48.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์รองจากแรงจูงใจในการทำงานกิจกรรมจิตอาสา

ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตอาสา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

หทัยรัตน์ อ่วมน้อย และคณะ (2559 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยด้านจิตลักษณะและด้านสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์จิตอาสาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตจังหวัดปทุมธานี พบว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการณ์จิตอาสาของนักเรียนที่ เป็นเช่นนี้เพราะการมีจิตอาสาของบุคคลส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับภาวะทางสัมพันธ์ภาพของมนุษย์ ภาวะทางสังคม ภาวะที่ได้รับการอบรมกล่อมเกลา และสะสม อยู่ในส่วนของ การรับรู้ที่ละเอียดอ่อนจนทำให้เกิดสำนึกที่มีรูปแบบหลากหลาย โดยภาวะแวดล้อมทางสังคมที่มีบทบาท

ในการสร้างจิตสำนึกนี้เริ่มตั้งแต่พ่อแม่ ญาติ พี่น้อง เพื่อนฝูง บุคคลทั่วไป จนถึงระดับองค์กร วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ กฎหมาย ศาสนา รวมทั้งสิ่งแวดล้อม

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัย ซึ่งพบว่า จิตสาธารณะเป็นความสำคัญมีความเกี่ยวข้องกับระหว่างตนเองกับบุคคลอื่นในสังคมและสิ่งแวดล้อม บุคคลนั้นต้องมีความตระหนักรู้ รู้จัก คิดถึงคุณค่าภายในตนเองและพร้อมที่จะทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ผู้วิจัยสนใจที่จะนำการสนับสนุนทางสังคมนำมาเพิ่มพูนพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะที่สมบูรณ์

3.1 แนวคิดการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว

สถาบันครอบครัว มีความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะครอบครัวเป็นสถาบันที่เฝ้าฝักฝักอบรมแก่สมาชิกในครอบครัว หรือที่เรียกว่า Socialization agent ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่จิตสำนึกการปลูกฝัง ความใกล้ชิดระหว่างบิดา มารดา และลูกๆ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการอบรมเลี้ยงดู เพราะความใกล้ชิดเป็นสื่อที่ทำให้เกิดความเข้าใจกันเป็นอย่างดี เกิดความเห็นใจซึ่งกันและกัน สำหรับครอบครัวนั้นการอบรมหรือการสอนควรไม่มีความสอดคล้องกันประสานกันไปในทิศทางเดียวกันกับการสอนและอบรมจากสถาบันการศึกษาและสถาบันทางศาสนาเพื่อเป็นการปูพื้นฐานหรือฝังรากให้กับเด็กและเยาวชนมีจิตสาธารณะที่ดี

การสนับสนุนจากครอบครัว โดยการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดู ยังมีความสำคัญของมนุษย์มาก เนื่องจากมนุษย์มีช่วงเวลาที่เปราะบางยาวนาน ทำให้พ่อแม่ต้องคอยอบรมเลี้ยงดู นักจิตวิทยาพัฒนาการเชื่อว่าประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากวิธีอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ทัศนคติของเด็ก และความเชื่อโดยพ่อแม่มีส่วนสำคัญ ในการปลูกฝังบุคลิกภาพให้แก่เด็ก เพราะเป็นผู้อบรมให้เด็กได้รู้จักแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสม ตามสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมนั้น ๆ ดังนี้

Hohton and Hun ได้อธิบายหน้าที่ของครอบครัว ดังนี้ 1) หน้าที่ควบคุมบำบัดความต้องการทางเพศ 2) หน้าที่สร้างสรรค์สมาชิกใหม่ 3) หน้าที่อบรม สั่งสอนระเบียบของสังคมในค่านิยม ปทัสถาน วัฒนธรรมและพัฒนาบุคลิกภาพ 4) หน้าที่ให้ความรักความอบอุ่น 5) หน้าที่กำหนดสถานภาพ 6) หน้าที่ปกป้องคุ้มครองหรือดูแลเยี่ยว 7) หน้าที่ทางเศรษฐกิจ

Levin กล่าวว่าหน้าที่ของพ่อแม่ที่มีต่อบุตรมี ดังนี้ 1) รักษาสุขภาพและทำให้ลูกอยู่รอด 2) ช่วยเหลือทางการเงิน 3) สอนค่านิยม วัฒนธรรม ค่านิยม ศีลธรรม ศาสนา ความพอใจในตนเอง และให้เด็กรู้จักตนเอง

ในการดำเนินการจำแนกวิธีการอบรมเลี้ยงดู นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้แยกประเภทของ การอบรมเลี้ยงดูไว้แตกต่างกัน ดังนี้

มารีสา รัฐปติย์ ได้ทำการแบ่งการอบรมเลี้ยงดู ออกเป็น 4 แบบอ้างอิงใน (เออมใจ วงศ์มณฑา, 2553) คือ

1) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ยอมรับฟังความคิดเห็นและการแสดงออกของลูก สมาชิกทุกคนในครอบครัวมีโอกาสเสนอความคิดเห็น การตัดสินใจใด ๆ เกิดขึ้นจากความเห็นชอบของสมาชิกในครอบครัว ไม่เหตุผล ในการที่จะส่งเสริมหรือห้ามกระทำในสิ่งต่าง ๆ ให้ลูกมีส่วนร่วมรับรู้กิจกรรมบางอย่างและร่วมมือกับลูก ตามโอกาสอันควร โดยเด็กที่ทางบ้านเลี้ยงดูอบรมแบบประชาธิปไตยจะพัฒนาบุคลิกภาพอย่างเต็มที่ เพราะได้ฟังคำแนะนำต่าง ๆ จากผู้ใหญ่และรู้จักตัดสินใจว่าจะอะไรควร อะไรไม่ควร ทำให้เด็กเป็นตั้งของตัวเอง หัดคิดริเริ่ม และตัดสินใจจากเรื่องเล็กไปสู่เรื่องใหญ่ มีนิสัยเป็นคนอดทนอดไหว มีความอดทน อุทิศหาเพียรพยายามที่จะทำให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ดีที่สุดในอนาคต มีความสามารถ ในการทำนายหรือคาดการณ์ล่วงหน้า คือเป็นผู้ที่สามารถโยงความสัมพันธ์เหตุและผลเข้าด้วยกัน และสามารถมองเห็นสถานการณ์หรือพฤติกรรมหนึ่งๆ จะส่งผลอย่างไรบ้าง

2) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ไม่ให้อิสระแก่ลูก ควบคุมให้อยู่ในระเบียบวินัย มักจะลงโทษเมื่อทำผิด โดยเฉพาะไม่ทำตามกฎหรือระเบียบวินัยที่ตั้งไว้ พ่อแม่มีอำนาจสิทธิขาดในครอบครัว เป็นผู้ตั้งจุดมุ่งหมายและกฎเกณฑ์ทุกอย่าง ลูกเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตาม ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับแม่กับลูกมีน้อยมาก ลูกจะรู้สึกขาดความอบอุ่น ไม่มั่นคงปลอดภัย และการที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งอยู่ตลอดเวลา ทำให้เด็กขาดความคิดริเริ่ม ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้เพราะขาดโอกาสฝึกฝน ใช้วิจารณ์ญาณและการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง มักไม่มีความรับผิดชอบเป็นคนเชื่อฟังง่าย และยอมแพ้ยั้งสิ่งต่าง ๆ ง่าย โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ตนพบว่ายากลำบาก มีปมด้อยง่าย ขาดพลังที่จะต่อสู้และเรียนรู้สิ่งที่ยาก

3) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ทอดทิ้งลูก ไม่ดูแลเอาใจใส่ มักปล่อยให้ลูกทำตามใจชอบ ไม่คอยช่วยเหลือแนะนำ มักตำหนิหรือลงโทษอย่างรุนแรง เมื่อลูกกระทำผิดต่อพ่อแม่ พ่อแม่มักใช้อารมณ์กับลูกมากคิดว่าเหตุผล ลูกจะรู้สึกขาดความรักและมักมองโลกในแง่ร้าย ไม่ไว้วางใจผู้อื่น พ่อแม่มักไม่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนไม่ว่าเรื่องใด วิจารณ์ ตำหนิ ขอบนำไปเปรียบเทียบกับคนอื่น ทำให้เด็กขาดระเบียบวินัย ขาดแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ไม่มีความขยันขันแข็ง ไม่มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ขาดความกระตือรือร้น รู้สึกไม่มั่นคง ทำอะไรขาดหลักการ พ่อแม่ขาดการฝึกให้เด็กรู้จักพึ่งตนเองไม่ช่วยเหลือแนะนำ ทำให้ลูกไม่มีแนวทางชีวิตสำหรับยึดถือ ไม่รู้จักคิดและไม่รู้จักคุณค่าของการกระทำสิ่งต่าง ๆ ครอบครัวที่

อบรมเลี้ยงดูลูกในลักษณะนี้ มักเป็นครอบครัวที่พ่อแม่ขาดความรัก ความอบอุ่น ไม่สามารถให้ความรักกับลูกได้ด้วยคำพูดและกิริยาท่าทางที่แสดงถึงความรักความห่วงใยพ่อแม่ต่างแยกไปคนละทางตามความเห็นชอบของตน ไม่สนใจลูกเท่าที่ควรพ่อแม่เชื่อว่า เด็กจะดีก็ตัวเอง จะช่วยตัวเอง ทำให้คิดว่าตนเองไม่ต้องรับผิดชอบในการอบรมสั่งสอนลูก ทำให้ลูกมีประพจน์ในสิ่งที่ควรประพจน์ เวลาเกิดปัญหาเฉพาะหน้าขึ้นกับลูกก็ไม่ช่วยเหลือนอกจากจะอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ เด็กที่เกิดมาในบรรยากาศเช่นนี้ จะรู้สึกขาดความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ มักมองโลกในแง่ร้าย ขาดระเบียบวินัยขาดความซื่อสัตย์

4) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักและตามใจ หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ เอาอกเอาใจลูกตลอดเวลา ไม่ขัดใจลูกและยอมตามลูกทุกอย่าง แม่ทำผิดก็ไม่ทำโทษ มักคอยช่วยเหลือปกป้องคุ้มครองตลอดเวลา ไม่ยอมให้ลูกตัดสินใจหรือลงมือ ทำอะไรด้วยตนเองพ่อแม่จะเป็นผู้ทำไปตลอด ทำให้เด็กไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่รู้จักคิด ไม่รู้จัก ตัดสินใจจะทำให้เด็กดื้อดึงและขาดความรับผิดชอบ ขาดระเบียบวินัย ขาดความสามารถในการควบคุมสมาธิไม่มั่นคง ไม่มีระเบียบ มักขี้เกียจและเฉื่อยชา มีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป ครอบครัวที่รักลูกมากเกินไปจะทำให้เด็กถูกทำลายพัฒนาการด้านความคิด อารมณ์และสังคม ผลที่ตามมา คือทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ไม่กล้าทำสิ่งใด ไม่รู้จักตนเอง ไม่เข้าใจ ไม่เป็นตัวของตัวเองต้องพึ่งพาคู่คนอื่น

3.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ครอบครัวเป็นรากฐานที่สำคัญในชีวิตของบุคคล ครอบครัวที่มีบรรยากาศของความรัก ความสามัคคี ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความมั่นคงในอารมณ์ ย่อมจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในทางที่ดี คือรู้จักการปรับตัว มีความภาคภูมิใจในครอบครัว ภูมิใจในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองและมองโลกในแง่ดี

Hurlock (1964: 661) กล่าวว่าพ่อแม่ที่ยอมรับเด็ก คือ ให้ความรัก ความสนใจและสร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในใจ ผลตามมามีคือ ทำให้เด็กมีอารมณ์มั่นคง ปรารถนา สามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจและปรับตัวได้ดี

Cronbach, (1970: 112-115) มีแนวคิดที่ว่า คุณลักษณะทางจิตวิทยาในครอบครัว ซึ่งประกอบไปด้วยบรรยากาศทางปัญญาและบรรยากาศทางอารมณ์ สำหรับบรรยากาศทางอารมณ์นั้น เป็นคุณลักษณะหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวที่บิดามารดาสร้างขึ้น เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อลูก และมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดเด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจคน ให้ความรัก ความอบอุ่นและช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตที่ดี

Erikson (1950, อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2551: 57) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับครอบครัวเป็นตัวกระตุ้นให้มนุษย์มีพฤติกรรมต่าง ๆ นานาประการ และหล่อหลอมบุคลิกภาพของมนุษย์ในรูปแบบต่าง ๆ ตามลักษณะสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลอื่น ดังนั้น ความสัมพันธ์ของครอบครัวจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดการเอื้อให้เกิดบุคลิกภาพการแสดงออกทางอารมณ์และการจัดการอารมณ์ที่เหมาะสม

สายสุรี จุติกุล (2546 อ้างถึงใน พรพรรณ มากบุญ, 2555: 73) ได้รวบรวมแนวคิดของนักจิตวิทยาชาวต่างชาติในเรื่องสัมพันธภาพและความรักในครอบครัวว่า คนเราจะต้องมีความรักความอบอุ่นระหว่างกันและกัน ครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี จะต้องมีความรักและความผูกพันในลักษณะดังต่อไปนี้

1. ต้องเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน การเอาใจใส่ในที่นี้ หมายถึง การดูแลสุขภาพของกันและกัน อาหารการกิน ชีวิตประจำวัน การเล่าเรียนของบุตร ความสะอาด การใช้จ่ายเงินทอง การเดินทางไปทำงานหรือไปโรงเรียน ความทุกข์หรือความสุขที่ต้องการระบาย เป็นต้น การเอาใจใส่ดูแลและความห่วงใยที่มีความจริงใจไม่แสวงกำไร และไม่กระทำมากเกินไปจนกลายเป็นเรื่องจุกจิกจู้จี้และล่วงล้ำสิทธิส่วนตัวจนเกิดความรำคาญขึ้นมา สมาชิกในครอบครัวก็ควรมีเวลาส่วนตัวได้ต้องมีความสมดุลระหว่างพฤติกรรมห่วงใยและการเอาใจใส่ดูแลกับการมีเวลาส่วนตัว

2. ต้องรู้จักคนที่เรารัก หมายถึง ถ้าเรารักใคร เราจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับผู้นั้น ถ้าบิดามารดาร์ักลูก ก็ต้องรู้จักและมีความรู้เกี่ยวกับลูก มีอะไรที่ชอบและไม่ชอบ วิชาที่เรียนอยู่ณั้ดวิชาอะไร มีปัญหาเกี่ยวกับวิชาไหน ชอบที่จะมีอาชีพอะไร อุปนิสัยเป็นอย่างไร จุดเด่นจุดด้อยเป็นอย่างไร เราจะช่วยเหลือได้อย่างไร ชีวิตของแต่ละคนเป็นวิวัฒนาการจึงเป็นพลวัต คือ เติบโตด้วยการเปลี่ยนแปลงและไม่อยู่กับที่ การมีความรู้เกี่ยวกับคนที่เรารักจึงต้องคอยติดตามการเปลี่ยนแปลงนี้อยู่ตลอดเวลา เพื่อช่วยในการที่จะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อกันและกัน

3. ต้องเคารพกันและกัน หมายความว่า ให้ความเคารพนับถือกันและกันให้เกียรติกัน การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน หรืออีกนัยหนึ่งคือ การให้ความสำคัญเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล คนเราไม่เหมือนกัน มีมุมมองที่ต่างกันได้ ซึ่งเป็นเรื่องปกติและซึ่งเป็นที่จริงเป็นรากฐานของประชาธิปไตยที่จะมีความเห็นไม่เหมือนกันภายในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวก็อาจเห็นไม่เหมือนกันได้ แต่พฤติกรรมที่มีความรักนั้นย่อมเคารพในความเห็นของคนที่เรารักไม่จำเป็นต้องมีการยอมรับ แต่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันได้

4. ต้องมีความรับผิดชอบ หมายถึงรวมถึง การยอมรับความผิดหรือความชอบที่เป็นปัญหาในสังคม คือ เมื่อลูกกระทำผิดบิดามารดาก็จะช่วยชี้แจงให้ลูกกลายเป็นกระทำถูกพฤติกรรมอย่างนี้ เรียกว่า ไม่รับผิดชอบ การไม่รับผิดชอบ รวมไปถึงการสอนลูกหรือไม่ชี้แจงเรื่องความถูกต้องและความถูกต้อง หรืออาจเรียกว่า จริยธรรมในการครองตน การเป็นต้นแบบที่ไม่ดีก็

แสดงถึงความไม่รับผิดชอบ การเมินเฉยละเลยไม่ทำหรือการกระทำที่ไม่ถูกต้องก็เป็นการไม่รับผิดชอบ

Petter (1987) ได้กล่าวว่า กลุ่มบุคคลในระบบสนับสนุนทางสังคมแบ่งเป็น 5 ระบบ คือ

1. ระบบการสนับสนุนตามธรรมชาติ (Natural support system) ได้แก่ แหล่งสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ญาติพี่น้อง ซึ่งถือว่ามีค่ามากที่สุด แต่ครอบครัวมีบทบาทสำคัญตั้งแต่วัยเด็กเพราะเป็นแหล่งที่ถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อและแบบแผนพฤติกรรม การปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต อันจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินชีวิต

2. ระบบสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน (Peer support system) เป็นการสนับสนุนที่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้มีประสบการณ์ มีความชำนาญในการที่จะค้นหาหาความต้องการ และความสามารถในการติดต่อชักจูงได้โดยง่าย มีเหตุให้บุคคลซึ่งประสบความสำเร็จ และสามารถอยากได้อย่างดี ในสถานการณ์ที่เลวร้ายต่าง ๆ ในชีวิต

3. ระบบศาสนาหรือแหล่งอุปถัมภ์ต่าง ๆ (Religious organizations or denomination) เป็นแหล่งที่ช่วยให้ผู้ป่วย ได้มีการพบปะแลกเปลี่ยนความเชื่อ ค่านิยม คำสอน คำแนะนำเกี่ยวกับวิถีการดำรงชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ได้แก่ นักบวช หมอ สอนศาสนา และผู้ปฏิบัติธรรม เป็นต้น

การสนับสนุนทางสังคมแบ่งเป็น 3 ระดับ การสนับสนุนทางสังคมที่อยู่ในระดับเล็กที่สุดคือสนับสนุนทางสังคมที่ขึ้นภายใต้ระบบหรือระบบย่อย (Subsystem) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลอื่น การสนับสนุนทางสังคมที่อยู่ระดับถัดมาคือการสนับสนุนทางสังคมที่เกิดขึ้นในระดับระบบ (System) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสังคมเดียวกัน หรือระหว่างบุคคลกับองค์กรต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือส่วนการสนับสนุนทางสังคมที่อยู่ระดับใหญ่ที่สุด (Supra system) คือ การสนับสนุนที่เกิดขึ้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคมอื่นที่อยู่ในชุมชน การสนับสนุนทางสังคมที่เกิดขึ้นในระบบนั้นจะมีลักษณะไม่เป็นทางการต่างจากการสนับสนุนทางสังคมที่บุคคลได้รับจากมีลักษณะไม่เป็นทางการต่างจากที่บุคคลได้รับจากองค์กรต่าง ๆ หรือกลุ่มบุคคลในสังคมอื่น ๆ ซึ่งจะมีลักษณะที่เป็นทางการแต่การสนับสนุนทางสังคมออกตามแหล่งที่ใช่ในการสนับสนุนจะแบ่งได้ 2 ชนิด คือการสนับสนุนทางสังคมที่มาจากบุคคลภายในครอบครัวและภายนอกครอบครัว

Ken (1988) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นระบบเปิดที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จะมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวด้วยกันและระหว่างบุคคลในครอบครัวกับบุคคลภายนอกครอบครัว หรือองค์กรต่าง ๆ อยู่เสมอ การสนับสนุนทางสังคมที่บุคคลในครอบครัวได้รับมาจากบุคคลในครอบครัวตนเองและบุคคลภายนอกครอบครัว ประกอบไปด้วยการช่วยเหลือในด้านสิ่งของ และ

บริการ การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ และการให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการสนับสนุนทางสังคมที่บุคคลได้รับจากบุคคลอื่นในครอบครัวไม่เพียงพอ บุคคลจะมีการประสานสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก ครอบครัวหรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อรับการสนับสนุนทางสังคมที่ต้องการสอดคล้องกับแนวคิดของ นอร์เบค (1981 อ้างถึงในนฤศรา แก้วกุล 2551: 41) เชื่อว่าสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ป่วยจะเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาและส่งเสริมสุขภาพของร่างกาย การสนับสนุนทางสังคมของบุคคลหรือกลุ่มคนในเครือข่ายของสังคมที่มีต่อแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาและเงื่อนไขของสิ่งแวดล้อม

การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือลักษณะของครอบครัว และลักษณะของปฏิสัมพันธ์ของครอบครัว โดยลักษณะของครอบครัวจะเป็นข้อมูลทั่วไปของครอบครัวพิจารณาได้จากจำนวนสมาชิกในเครือข่ายสังคมของครอบครัว ชนิดของความสัมพันธ์ในเครือข่ายสังคมของครอบครัว ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และเครือข่ายครอบครัว ความยืดหยุ่นของโครงสร้างภายในครอบครัว ความคล้ายคลึงระหว่างครอบครัว และเครือข่ายสังคมของครอบครัว พื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว และระยะพัฒนาการครอบครัว ลักษณะของปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและแนวทางการสนับสนุนทางสังคมประกอบด้วยความถี่ของปฏิสัมพันธ์คุณค่าของข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ ของการให้คำแนะนำและการตอบสนองที่บุคคลในครอบครัวอาจได้รับจากเครือข่ายสังคมของครอบครัว คุณภาพและความเชื่อถือของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวและระหว่างบุคคลในครอบครัวกับเครือข่ายทางสังคมของครอบครัว

กิตติพัฒน์ นนทปัทมะดุสิต (2529) กล่าวว่าครอบครัวที่มีคุณภาพในการตระหนักถึงคุณค่าของความสัมพันธ์ในสมาชิกครอบครัว ประกอบไปด้วยการสนับสนุนทางสังคม 6 ประการ (นฤศรา แก้วกุล, 2551) คือ

1. การชื่นชมคุณค่าของคนในครอบครัว การแสดงออกความพึงพอใจชื่นชมถึงคุณค่าซึ่งกันและการเปรียบเสมือนพื้นฐานของความอบอุ่น ความมั่นคงในครอบครัว ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นการหล่อหลอมสมาชิกของสังคม
2. การมีเวลาอยู่ร่วมกันรวม ทั้งกิจกรรมที่ทุกคนพอใจ เช่น การรับประทานอาหาร การสนุกสนานรื่นเริง การทำงาน การออกกำลังกาย การทัศนศึกษา ร่วมกัน เป็นต้น
3. การมีพันธะต่อความสุขและสวัสดิภาพของครอบครัวร่วมกัน คนในครอบครัวรู้สึกเป็นพันธะ ที่ต้องส่งเสริมให้สมาชิกคนอื่นในครอบครัวได้มีความสุข และมีประสิทธิภาพที่ดี เป็นการห่วงใยกันและกันอย่างแท้จริง
4. การติดต่อสื่อสารระหว่างกันเป็นอย่างดี ครอบครัวโดยทั่วไปมักมีปัญหาคือไม่ค่อยมีเวลาพูดคุยกันสมาชิกในครอบครัว ควรเป็นห่วงที่ดี มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ร่วมรับรู้

ความรู้สึกของกันและกันและพยายามหาทางเลือกทางแก้ไขที่ดีที่สุดของทุกคน เป็นเดียวกับเบญจพร ปัญญา (2537) อ้างถึงในนฤตรา แก้วกุล (2551: 42) ถ้าหาวิธีการสื่อสารมี 2 รูปแบบ คือ การพูด เพื่อสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ โดยตรงกับการใช้ภาษากาย ภาษาท่าทาง เช่น การประสานสายตา สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การวางตัวจังหวะการพูดที่แสดงการโต้เถียงซึ่งกันและกัน และทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันรักใคร่เอื้ออาทรต่อการช่วยแก้ปัญหาพร้อมกันต่อไป

5. การมีศรัทธาต่อศาสนาอย่างแรงกล้า การมีกิจกรรมทางศาสนาร่วมกันทำให้สมาชิกในครอบครัวมีสติ มีความอดทนร่วมกันมีการให้อภัยต่อผู้อื่นสูง ระวังความโกรธได้เร็วและรู้จักที่จะช่วยเหลือผู้อื่นในสังคมซึ่งเป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกันด้วย

6. การมีสมรรถนะจัดการกับวิกฤตในครอบครัวได้เป็นอย่างดี เป็นการสกัดกั้นและป้องกันการปัญหาสังคมได้อย่างดีจะทำให้สมาชิกในครอบครัวเกิดความมั่นใจและไว้วางใจต่อกัน

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว สรุปได้ว่าการที่บุคคลรับรู้ต่อการมีปฏิสัมพันธ์ของครอบครัว เช่น ได้รับการชื่นชมจากบุคคลในครอบครัว มีเวลาอยู่ร่วมกัน ร่วมเป็นภาระไว้วางใจกันและกัน เป็นผู้ฟังที่ดี มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ร่วมรับรู้ความรู้สึกของกันและกัน พูดคุยโต้เถียงซึ่งกันและกัน และได้รับการอบรมสั่งสอนด้านความมีวินัย ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน และมีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้อื่นและมีความเสียสละต่อส่วนรวม รวมไปถึงการรับฟังปัญหา และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

3.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ

อ้อมใจ วงษ์มณฑา (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการศึกษาพบว่าด้านการสนับสนุนจากครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก คือนักศึกษาได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองของวินัย ซื่อสัตย์ ประหยัด และอดทน รองลงมา คือนักศึกษาได้รับความรัก ความเอาใจใส่และปรารถนาดีจากบุคคลในครอบครัว และนักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกใน ครอบครัว และสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีให้ต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก คือนักศึกษาได้รับความช่วยเหลือทุนทรัพย์บริจาคเพื่อกิจสาธารณะประโยชน์ รองลงมา คือนักศึกษา ได้รับคำชมเชยหรือรางวัลตอบแทนความดีจากบุคคลในครอบครัว และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ ประชาธิปไตยของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

วราภรณ์ ขัดทานและคณะ (2554 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่อง จิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 246 คน พบว่า

การได้รับสนับสนุนจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$)

จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์ (2557 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษาเป็นอันดับที่ 2 ($\beta = 0.179$) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เป็นการสนับสนุนทางสังคมที่อยู่ในระดับแคบ หรือระดับเล็ก (Micro level) กล่าวคือเป็นการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลใกล้ชิดสนิทสนมกันมากที่สุด จะมีความใกล้ชิดทางอารมณ์ให้การสนับสนุนทางจิตใจ แสดงความรักและห่วงใย

สรุปได้ว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว หมายถึง การที่นักศึกษาปฏิสัมพันธ์ของครอบครัว มีการชื่นชมบุคคลในครอบครัว มีเวลาอยู่ร่วมกันรวม เป็นการห่วงใยกันและกัน เป็นผู้ฟังที่ดี มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ร่วมรับรู้ความรู้สึกของกันและกัน พุดคุยให้เกียรติซึ่งกันและกัน และได้รับการอบรมสั่งสอนด้านความมีวินัย ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน และมีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้อื่นและมีความเสียสละต่อส่วนรวม

3.2 แนวคิดการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน

3.2.1 ความหมายของการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน

เพื่อนที่แวดล้อมของนักเรียนจะส่งผลต่อนักเรียนในด้านพฤติกรรม ค่านิยมและด้านเจตคติของนักเรียน (Frances L. Ilg & Louise Bates Amers, 1955)

โครงสร้างสังคมภายในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ถึงนิยามของสังคม เจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ และเลียนแบบบุคลิกภาพของเพื่อนซึ่งจะได้รับ เพียงใดก็ขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนจากเพื่อน (Hoffman, 1996)

เมื่อผู้เรียนสนิทกับเพื่อนมากขึ้นผู้เรียนจะมีเจตคติและค่านิยมที่เหมือนเพื่อน (Hetherington & Parke 1993: 485)

สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง ความสัมพันธ์ที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน ในการอยู่ร่วมกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน มีความห่วงใยซึ่งกันและกัน ให้กำลังใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน การให้ความช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันทั้งด้านวิชาการและด้านทั่ว ๆ ไป (พรพรหม พรรคพวก, 2550)

สัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน หมายถึง ความผูกพันเกี่ยวเนื่องกันระหว่างบุคคลต่อบุคคลหรือบุคคลต่อกันมีความรู้สึกที่ดี และแสดงออกต่อกันในทางที่ดี เป็นความเข้าใจซึ่งกันและกันทั้งทางตรงและทางอ้อมและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน (ธนิดา ทองมีเหลือ & ณิธิย์ พิลาเลิศวิทย์, 2550)

สรุปได้ว่าการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน คือการที่บุคคลได้รับการสนับสนุนเพื่อน เช่น การรับข้อมูล แนวคิด คำแนะนำ การได้รับการยอมรับ รวมทั้งการให้คำปรึกษาเมื่อเพื่อนต้องการ ให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่ แสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนมีความทุกข์ รวมทั้งมีการแบ่งปันกัน ชักชวนจากเพื่อนในการเข้าร่วมกิจกรรม

3.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

ัญญา ธรรมิสกุล (2556 : บทความ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยานิติศาสตร์ ปวช. ด้านอิทธิพลกลุ่มเพื่อนด้านการให้บริการห้องเรียนพิเศษด้านอาคาร และสถานที่ด้านกิจกรรม นักศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และด้านพฤติกรรมครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์ (2557 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน พบว่า การปฏิบัติของเพื่อนและตัวนักศึกษานั้น มีการปฏิบัติร่วมกันทั้งกิจกรรมภายในและนอกห้องเรียนทำให้เกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และช่วยให้นักศึกษาได้รับการสนับสนุนส่งเสริม ชักชวนจากเพื่อนในการเข้าร่วมกิจกรรม

3.3 แนวคิดการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย

3.3.1 บทบาทของสถาบันการศึกษาต่อการพัฒนาจิตสาธารณะของเยาวชน

ปัจจุบันสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมมากขึ้น เนื่องจากผู้เรียนมีความสำคัญและเป็นสมันสมองของชาติซึ่งต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต จึงถือเป็นภาระของสถาบันในการเตรียมทรัพยากรมนุษย์ที่พึงประสงค์สู่สังคมทั้งในด้านการจัดองค์กร หน่วยงาน กิจกรรมและผู้รับผิดชอบในการดูแลนักศึกษา ทั้งนี้ตั้งอยู่บน

ความเชื่อว่าการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม การอบรมสั่งสอน การจัดกิจกรรม การจัดโครงการ การจัดสิ่งแวดล้อม การให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาเป็นสิ่งสำคัญผู้เรียนจะมีลักษณะอันพึงประสงค์ได้ขึ้นอยู่กับสถาบันที่จะบริหารจัดการพัฒนาให้เกิดลักษณะดังกล่าว

มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอการสร้างจิตสำนึกสาธารณะหรือจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมไว้ (จิรวัดน์ วีรังกร, 2549) เช่น รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย นิรัญทวิ เสนอ “รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม” เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีทักษะในการปฏิบัติงานเกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง รวมทั้งสร้างสำนึกความรับผิดชอบในฐานะของพลเมืองของประเทศตลอดจนมีผลต่อการเพิ่มพูนความสามารถทางวิชาการของผู้เรียนไปพร้อมกัน

ศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ให้แนวคิดการสร้างจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมให้เกิดแก่ผู้เรียนทุกระดับสามารถทำได้โดย “กำหนดหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร” ที่ครอบคลุมหัวข้อที่เป็นเรื่องของส่วนรวม หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบที่จะเกิดกับคนหมู่มาก อาทิ เรื่องสิ่งแวดล้อม การรู้จักเคารพกฎระเบียบของการอยู่ร่วมกันในสังคม

นภดล เสงเจริญ ให้แนวคิดว่าการปลูกจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมแก่นักศึกษา สร้างได้โดยการกล่อมเกล่าปลูกฝังถ่ายทอดด้วย “กิจกรรมที่หลากหลาย” ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและตระหนักในคุณค่าของจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม พร้อมรักษาคุณค่าของจิตวิญญาณเพื่อส่วนรวมด้วยการระดับความรู้อันตระหนักในคุณค่าให้เป็นการกระทำที่เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

จากแนวคิดเบื้องต้นสรุปได้ว่า การสร้างจิตสาธารณะเพื่อส่วนรวมแก่เยาวชนของสถาบันการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและมีคุณค่ามาก การบ่มเพาะอาจต้องใช้เวลา ความอดทน ต้องสร้างความรู้แก่ผู้ปฏิบัติให้เชื่อในคุณค่าที่จะเกิดขึ้น โดยอาศัยกิจกรรมด้านการบริการสังคมและชุมชนอันหลากหลายเข้ามาเป็นตัวกระตุ้น กรณีผู้ปฏิบัติอยู่ในระดับอุดมศึกษาต้องเพิ่มการจัดอบรมหลักสูตรหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร พร้อมกับจัดกิจกรรมบริการสังคมเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกให้เกิดขึ้น การปลูกฝังอบรมจากมหาวิทยาลัยกับจิตสำนึกมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันสำคัญแห่งหนึ่งที่มีหน้าที่ปลูกฝัง อบรมความรู้และส่งเสริมพัฒนาภาครังอาารมณ - จิตใจ และคุณธรรมให้กับเยาวชน เช่น โครงการพัฒนาเด็ก ที่ส่งเสริมการเอื้อสังคมโยการปลูกฝังเสริมแรงซึ่งกันและกันของชั้นเรียน โรงเรียนและครอบครัว

จิตสำนึกของบุคคลจากการเรียนรู้ จึงเกิดขึ้นภายหลังจากการมีประสบการณ์ตรงกับสิ่งเร้า การรับรู้ในส่วนนี้ได้ก่อรูปขึ้นในจิตใจของบุคคลในรูปของความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเป็นคุณลักษณะทางจิตที่ก่อรูปผ่านกระบวนการทางปัญญา เป็นปฏิกิริยาตอบสนองต่อปรากฏการณ์ทางสังคมส่วนแนวทางในการเสริมสร้างจิตสำนึกของคนในสังคมว่าจะต้องเกิดขึ้นจากการคลุกคลีอยู่กับความถูกต้อง การปลูกฝังอบรม การฝึกปฏิบัติ การได้เห็นตัวอย่างที่ชวนให้

ประทับใจปัจจัยเหล่านี้จะค่อย ๆ โหม่งนำใจของบุคคลให้เกิดจิตสำนึกที่ถูกต้อง และการสร้างจิตสำนึก
ต่อส่วนรวมให้เกิดขึ้นต้องอาศัยสถาบันทางสังคมหลายส่วนร่วมมือกัน ดังนี้

1. สถาบันทางการศึกษา การกำหนดเป้าหมายของการศึกษาให้ถูกต้องโดยธรรมเพื่อ
นำไปสู่การพัฒนาที่แท้จริง สิ่งที่สำคัญที่สุดต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีจิตสำนึกที่เป็นมนุษย์ที่
สมบูรณ์ การจัดการศึกษาควรมุ่งเน้นที่การสร้างจิตสำนึกภายใน คือ การพัฒนาจิตใจที่เป็นรากฐาน
ความเป็นมนุษย์ เป็นการสร้างจิตสำนึกในทางจริยธรรมให้หนักแน่นเข้มแข็ง โดยเฉพาะเป็นการ
ฝึกอบรมให้รู้จักทำหน้าที่เพื่อหน้าที่อย่างดีที่สุดด้วยความสำนึกว่าทุกหน้าที่มีคุณค่าและความสำคัญ
เท่าเทียมกัน

2. สถาบันทางศาสนาต้องเป็นผู้นำในการสร้างจิตสำนึกต่อส่วนรวมให้เกิดขึ้นโดย
นำกลับไปสู่คำสอนของพระพุทธองค์ที่ทรงเห็นแก่ประโยชน์สุขของสังคมเป็นใหญ่ ไม่บริโภคน
เกินความจำเป็นหรือเพราะความอยาก มีความสันโดษ พอใจที่จะมีกินมีอยู่มีใช้เท่าที่จำเป็นรู้จัก
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น รู้จักหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้อง ช่วยสร้างสรรค์และพัฒนาจิตใจของคนใน
สังคมให้หันเข้ามาอยู่ในความถูกต้องตามทำนองคลองธรรมโดยการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่าง
แก่คนในสังคม

3. สถาบันครอบครัว ความอบอุ่นของครอบครัวมีความสำคัญเป็นอันดับแรก เป็น
จุดเริ่มต้นที่ช่วยให้เกิดจิตสำนึก ความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่กับลูกจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเลี้ยง
อบรมลูกความใกล้ชิดจะเป็นสื่อที่ทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน และกลายเป็นความเห็นใจซึ่งกัน
และกันสถาบันครอบครัวจึงเป็นพื้นฐานของสังคม ถ้าครอบครัวมีแต่ความคลอนแคลน สังคมก็พลอย
คลอนแคลนไปด้วย และเด็กที่เติบโตจากครอบครัวที่คลอนแคลนจะมีจิตสำนึกที่คลาดเคลื่อน การ
สอนและการอบรมของสถาบันการศึกษาและสถาบันทางศาสนา เพื่อปูพื้นฐานหรือฝังรากให้เด็กมี
จิตสำนึกที่เป็นสัมมาทิฐิเสียแต่ยังเด็ก เพื่อที่เด็กจะได้เป็นกำลังในการสร้างสรรค์สังคมที่มีความร่มเย็น
เป็นสุข

4. สื่อมวลชน เป็นสถาบันที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งในการกระจายความคิด ความรู้ หรือ
สิ่งใดสิ่งหนึ่งสู่การรับรู้ของประชาชน สื่อมวลชนจะช่วยสร้างความเข้าใจ สร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องให้แก่
สังคมได้ เนื่องจากสื่อมวลชนมีบทบาทและอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างการรับรู้ที่จะส่งผล
กลายเป็นจิตสำนึกของคนในสังคม

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาขั้นสูง มีภารกิจที่สำคัญ 4 ประการ คือ การผลิต
บัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภารกิจที่สำคัญ
ที่สุดคือ การผลิตบัณฑิต ซึ่งนอกจากจะทำให้นักศึกษามีความรู้ทางวิชาการแล้ว
สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาบัณฑิตให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านสติปัญญา

ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม หรืออาจจะกล่าวได้ว่าบัณฑิตที่จะผลิตออกไปนั้นจะต้องเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ 3 ประการ คือ การเป็นผู้ที่มีคุณธรรม คุณภาพ และคุณค่า การเรียนการสอนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว ไม่อาจพัฒนาให้เกิดลักษณะดังกล่าวได้ ดังนั้น หน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาจึงไม่เพียงแต่จัดการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน อันจะเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยการพัฒนานิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้น มีปัจจัยหลายประการด้วยกัน เช่น การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การบริหารงานของสถาบัน สภาพแวดล้อมของสถาบัน และงานกิจกรรมนักศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรมนักศึกษาต่าง ๆ เช่น กิจกรรมทางด้านกีฬา กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านจริยธรรม กิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ ซึ่งปัจจัยอันสำคัญในการพัฒนานิสิตนักศึกษาไปสู่เป้าหมายดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (2552) กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดให้มีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติและกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2.ด้านความรู้ 3.ด้านทักษะทางปัญญา 4.ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5.ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีความเก่ง และนิสิตนักศึกษาจำเป็นต้องได้รับกาส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้จากความร่วมมือร่วมใจในกิจกรรมนักศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นประสบการณ์นอกห้องเรียน

3.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ

ศิริสุข นาคะเสนีย์ (2557: 50) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ปรีชา คำมาดี และประสพชัย พสุนนท์ (2559: วารสาร) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง พบว่า การได้รับการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย กล่าวคือ การที่นักศึกษารับรู้เห็นความสำคัญของการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม โดยไม่การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม การอบรมสั่งสอน การจัดกิจกรรม การจัดโครงการ การจัดสิ่งแวดล้อม การให้คำปรึกษาแนะนำทั้งการเรียนการสอน กิจกรรมของมหาวิทยาลัย ที่มีต่อนักศึกษา ซึ่งใช้วิธีการอบรม สั่งสอน ชี้แนะ จัดกิจกรรม หรือเห็นแบบอย่างจิตสาธารณะจากครู อาจารย์ บุคลากรภายในมหาวิทยาลัย

4. แนวคิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา

4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วม (Participation) คือ เป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของการต้องการและทิศทาง ของการเปลี่ยนแปลงและเห็นพ้องต้องกัน จะมีมากจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลเบื้องต้น ของการที่มีคนมารวมกันได้ จะต้องมีการตระหนักว่าเหตุการณ์ปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมด ที่ทำโดยกลุ่มหรือในนามกลุ่ม กระทำผ่านองค์กร (Organization) ดังนั้นองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความ

Astin ,1993 อาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ลอสแอนเจลิส ได้ให้ความสนใจปัญหาที่เกี่ยวกับการศึกษาที่นักศึกษาออกจากการศึกษากลางคัน เขาได้ทำการศึกษาปัจจัย ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่จะช่วยทำให้นักศึกษาสามารถศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาได้จนสำเร็จการศึกษา เขาได้พบว่า “การมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา” เป็นปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาได้ ในทางตรงกันข้ามการไม่มีส่วนร่วมของนักศึกษา ก็เป็นปัจจัยทำให้นักศึกษาลาออกจากการศึกษากลางคัน เขาได้กล่าวไว้ว่า นโยบายการปฏิบัติการของสถาบันทุก ๆ อย่าง เช่น ตารางชั้นเรียน กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าชั้นเรียน การปฐมนิเทศและการแนะนำนิสิตนักศึกษา ตลอดถึงนโยบายในด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเข้าชั้นเรียน เช่น การจัดอาคารสถานที่ จำนวนและประเภทของกิจกรรมนอกหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งกฎเกณฑ์ในการเข้าร่วมค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมทางวัฒนธรรม สิ่งอำนวยความสะดวกทางนันทนาการ เป็นต้น สามารถมีผลกระทบต่อการใช้เวลาและพลังงานของนิสิตนักศึกษาได้ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมของนักศึกษา ซึ่งอาจมีหลายลักษณะที่สำคัญได้แก่ การศึกษาโดยนอกรับ การทำกิจกรรมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่าง ๆ การทำงานร่วมกับอาจารย์และการพักอาศัยในวิทยาเขต ซึ่งจะช่วยให้ศึกษามีโอกาสมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนั้นแอสติน ยังได้ค้นพบอีกว่า การมีส่วนร่วมทุกอย่างดังที่ได้กล่าวมาแล้วได้ทำให้นักศึกษานั้นมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

Darid & Newstrom (1989, p.232) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า เป็นเรื่องของความเกี่ยวข้องทางจิตใจและความรู้สึกนึกคิดของแต่ละคนที่มีต่อกิจกรรมของกลุ่ม หรือความรับผิดชอบต่อกิจกรรมร่วมกัน โดยการเข้าไปเกี่ยวข้อง (Involvement) ช่วยเหลือ (Contribution) และร่วมรับผิดชอบ (Responsibility)

สำนักงานแรงงานระหว่างชาติ (1971, p.7 อ้างถึงใน ณัฐนันท์ ยะธา, 2553, น.14) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้คือ ความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมในบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งรวมไปถึงความรับผิดชอบด้วย

การมีส่วนร่วมหมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วม เกี่ยวข้องกับกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ทั้งการมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจกรรมนั้น หรือเกี่ยวข้องเพียงส่วนหนึ่งของกิจกรรมนั้นก็ตาม (รักกิจ ศิริวัฒน์, 2560)

ดังนั้น การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วม เกี่ยวข้องกับกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและเห็นพ้องต้องกัน โดยการเข้าไปเกี่ยวข้อง (Involvement), ช่วยเหลือ (Contribution) และยอมรับผิดชอบ (Responsibility) ในการมีส่วนร่วมดังกล่าว

4.2 ลักษณะของการมีส่วนร่วม

Cohen & Uphoff (1984, p.219) ได้ ทำการแบ่งชนิดของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ชนิด ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ริเริ่มตัดสินใจ, ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจลงมือปฏิบัติ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนทรัพยากร, การบริหาร และการประสานขอความร่วมมือ
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ทั้งผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ, ทางด้านสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

รูปแบบของการมีส่วนร่วมที่สมบูรณ์จะประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการวางแผน, การวิเคราะห์ปัญหา, การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา, การกำหนดการใช้ทรัพยากร, การกำหนดวิธีการ, การติดตามผลการประเมิน และภาควิชาการร่วมกันตัดสินใจทุกขั้นตอน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต้องมีส่วนร่วม ในการจัดสรร, ควบคุมการเงิน และการบริหารการใช้ประโยชน์ ประชาชนต้องมีความสามารถในการ นำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งอาจเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว, สังคม หรือวัตถุ

แนวคิดว่าการมีส่วนร่วมนั้นไม่ได้มีแค่การเปลี่ยนแปลงเฉพาะชนิดและปริมาณกิจกรรม ที่กระทำเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความเปลี่ยนแปลงในระดับความเข้ม (Degree) ของการเข้าไปมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับภารกิจและวางแผนกิจกรรมด้วยตั้งแต่ระดับการยอมรับ การบริการที่จัดไว้แล้ว ไปจนถึงการรวมกลุ่มเพื่อตัดสินใจ ซึ่งระดับความเข้มของการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของสมาคมสาธารณสุขอเมริกาแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ (รักกิจ ศิริวัฒน์, 2560)

1. ระดับการตัดสินใจ (Decision Making)
2. ระดับความร่วมมือ (Cooperation)
3. ระดับการใช้ประโยชน์ (Utilization)

4.3 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (The Theory of Student Involvement)

Astin (1984, pp. 297-307) อาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย California Losangelis ได้ให้ความสนใจปัญหาที่เกี่ยวกับนักศึกษาที่ออกจากการศึกษา กลางคัน เขาได้ทำการวิจัยเพื่อค้นหาปัจจัย ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่จะช่วยทำให้นักศึกษาสามารถ ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาได้จนสำเร็จการศึกษา พบว่าการมีส่วนร่วมของนักศึกษาเป็นปัจจัยที่ ทำให้นักศึกษา สามารถศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาได้ ในทางตรงกันข้ามการไม่มีส่วนร่วมของ นักศึกษา ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษาออกจากการศึกษากลางคัน

แนวคิดของ Astin ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะทำให้นักศึกษาคงอยู่ในสถาบันมีส่วนร่วมของนักศึกษา ที่ อธิบายและมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ สูงขึ้น ประกอบด้วยสาระสำคัญ 5 ประการ (สำเนา ขจรศิลป์, 2542) ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การใช้พลังงานพลังจิตเข้าไปสัมพันธ์หรือทำงานร่วมกับ คนหรือสิ่งของต่าง ๆ
2. การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นในลักษณะที่ต่างกันคือนักศึกษาแต่ละคนเข้าไปมีส่วนร่วม รวมกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในปริมาณและคุณภาพที่ต่างกัน และนักศึกษาคนเดียวกันก็เข้าไปมีส่วนร่วมกับ สิ่งต่าง ๆ ในปริมาณและคุณภาพที่ต่างกัน
3. การมีส่วนร่วมนั้นมีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ปริมาณ หมายถึง เวลาที่ นักศึกษาใช้ในการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมนั้น ส่วนคุณภาพ หมายถึง ความสนใจ ความ วางใจ ความ กระตือรือร้น ความพยายามที่จะทำให้กิจกรรมนั้นประสบความสำเร็จ
4. ผลของการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาที่เกิดจากโปรแกรมทาง การศึกษา (วิชาการหรือกิจกรรมนักศึกษา) นั้นเป็นสัดส่วน โดยตรงกับทั้งปริมาณและคุณภาพของ การมีส่วนร่วม ของนักศึกษาในโปรแกรมทางการศึกษานั้น
5. ประสิทธิภาพของนโยบายและการปฏิบัติใด ๆ ทางการศึกษานั้นเกี่ยวข้องกับควน สามารถของนโยบายและการปฏิบัติ ที่จะเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

จุดเด่นของทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษามีดังนี้ (สำเนา ขจรศิลป์, 2542)

1. เป็นทฤษฎีที่ง่ายไม่มีความสลับซับซ้อน
2. สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ เช่น จิตวิเคราะห์ (psychomlysis) และ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบดั้งเดิม (classical leaning theory)

3. สามารถอธิบายให้เห็นสภาพแวดล้อม ที่เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาได้อย่างชัดเจน เช่นนักศึกษาซึ่งเป็นประธานชมรมกิจกรรม ได้ใช้เวลาในการวางแผนและการดำเนินงานกิจกรรมของชมรมและได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพย่อมจะเกิดการเรียนรู้ในการทำงานเป็นอย่างมาก

4. สามารถนำไปใช้ในการวิจัย เช่น การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษา เป็นต้น

5. สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอน โดยช่วยให้ผู้สอนเห็นว่าการลดบทบาทของผู้สอนลงและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีบทบาทเพิ่มขึ้นย่อมทำให้การเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น

ในการมีส่วนร่วมของนักศึกษาวัดได้จากปริมาณของแรงกายแรงใจที่นักศึกษาอุทิศให้แก่การหาประสบการณ์ทางวิชาการ นักศึกษาที่มีส่วนรวมมากจะใช้เวลาในสถาบันการศึกษาทั้งเรื่องการเรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์กับเพื่อนและการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาไม่ว่าจะในระดับสโมสร นักศึกษาระดับคณะหรือองค์การนักศึกษา ระดับสถาบัน ในขณะที่นักศึกษาที่ไม่มีส่วนร่วมจะใช้เวลาอยู่ในสถาบันการศึกษาน้อยอาจจะสนใจการเรียนรู้หรือไม่สนใจจะทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมนักศึกษาหรือกิจกรรมนอกเวลาเรียนอื่น ๆ การติดต่อกับอาจารย์และเพื่อน ๆ ก็น้อยเช่นกัน

การศึกษาของ Triandis (1971,p.89) เกี่ยวกับทฤษฎีการมีส่วนร่วม (active participation theory) พบว่า ทางด้านจิตวิทยาสังคม ทักษะคติหรือพฤติกรรมจะเปลี่ยนได้ถ้ามีส่วนร่วมในสถานการณ์นั้น ๆ โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับการทดลองของ Lewin เกี่ยวกับการบริโภคเครื่องในสัตว์มีกลุ่มการฟังบรรยายและมีการอภิปรายถึงประโยชน์และหลักโภชนาการการติดต้นผล ปรากฏว่ากลุ่มที่มีการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียวปฏิบัติตามร้อยละสาม ส่วนกลุ่มที่มีการอภิปรายมีการกระทำตามถึงร้อยละสามสิบสอง จึงเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมจะมีผลต่อทัศนคติของบุคคลมาก และทำให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมโดยตรง (active participation)

การศึกษาระยะยาวของ Astin (1996, pp. 123-134) พบว่านักศึกษาที่เข้าร่วม กิจกรรมนักศึกษาประเภทต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะออกจากการศึกษากลางคันน้อยมาก และจากการศึกษาถึงผลของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่าง ๆ Astin พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมองค์การนักศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความคิด เสรีนิยมทางการเมือง ความสนใจศิลปะ ความสุขสมบูรณ์ ความต้องการสถานภาพเป็นที่ยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม รวมถึงความพอใจที่เพิ่มขึ้นในด้านมิตรภาพ ในหมู่นักศึกษาด้วยกัน ต่อมา Astin ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของนักศึกษาอีกครั้ง โดยรวบรวมข้อมูลตั้งแต่นักศึกษาเข้ามาเรียนปีที่1และทดสอบอีกครั้งหลังจากนั้น 4ปี ผลการศึกษาสนับสนุนแนวคิดที่ว่า การมีส่วนร่วมส่งผลอย่างสูงต่อการพัฒนานักศึกษา ทั้งในด้านสติปัญญาและด้านจิตใจ โดยการมีส่วนร่วมกับกลุ่มเพื่อนนักศึกษาส่งผลต่อการพัฒนาด้านสติปัญญาและด้านจิตใจมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าคุณลักษณะของกลุ่มเพื่อนและปริมาณปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับกลุ่มเพื่อนมี

อิทธิพลมากที่สุดต่อการพัฒนาของนักศึกษาในทุก ๆ นอกชั้นเรียน จากการศึกษาของ Asin พบว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเอง ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองนี้สอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนานักศึกษาของ (สำเนา ขจรศิลป์, 2542) ได้นำมาทราวดสรุปไว้ว่า สภาพแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษาจะช่วยให้ นักศึกษาเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์และมั่นคง สามารถนำไปใช้เป็นแม่บทในการวางแผนและการพัฒนา นักศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งงานพัฒนาการมีทั้งหมด 7 ลักษณะโดยงานพัฒนาการ 3 ลักษณะแรก คือ การพัฒนาความสามารถ การควบคุมอารมณ์ และการพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ส่วนงานพัฒนาการ 4 ลักษณะหลัง คือ การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง การพัฒนาทักษะในการติดต่อ ปรึกษาบุคคล การพัฒนาเป้าหมาย และการพัฒนาบุรณภาพ

4.3.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Piaget's theory of intellectual development)

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Piaget's theory of intellectual development) ซึ่งเชื่อว่าการที่คนมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิด ทำให้คนรู้จัก "ตัวเอง" (self) และได้รับประสบการณ์จากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเริ่มด้วยการพัฒนาทางอานภาษาอานการคิดอย่างมีเหตุผล และอานจริยธรรม ซึ่งมนุษย์มีแนวโน้มพื้นฐานที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด 2 ชนิด คือ การจัดและรวบรวม และการปรับตัว ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การจัดและรวบรวม (organization) หมายถึง การจัดและรวบรวม กระบวนการต่าง ๆ ภายในเขาเป็นระบบอย่างต่อเนื่องกัน และเป็นระเบียบมีการปรับ เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

2. การปรับตัว (adaptation) หมายถึง การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เพื่ออยู่ในสภาพสมดุลการปรับตัวประกอบด้วยกระบวนการ 2 อย่างคือ

2.1 การซึมซาบหรือดูดซึมประสบการณ์ (assimilation)

2.2 การปรับโครงสร้างทางเขาปัญญา (accommodation)

4.3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (the experiential leaning theory)

กล่าวหาว่าแบบการเรียน (Leaning style) (Klob, 1991) หมายถึง ผลอันเกิดจาก ลักษณะนิสัยทางพันธุกรรมของประสบการณ์เดิม และความต้องการของสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ผสมผสานกันทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคลในแง่ของความสามารถในการเรียนรู้ 4 ประการ ดังต่อไปนี้คือ

1. ประสบการณ์เชิงรูปธรรม (concrete experience)
2. การสังเกตอย่างไตร่ตรอง (reflective observation)
3. แนวคิดนามธรรม (abstract conceptualization)
4. การทดสอบปฏิบัติจริง (active experimentation)

ขั้นที่ 1 ประสบการณ์เชิงรูปธรรม เป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ใหม่ๆโดยปราศจากความลำเอียง เน้นที่ความรู้ ความสลับซับซ้อนของความจริง ในปัจจุบันบุคคลที่มีการเรียนในขั้นนี้ จะตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง

ขั้นที่ 2 การสังเกตอย่างไตร่ตรอง เป็นความสามารถในการสังเกตประสบการณ์ที่ได้รับอย่างรอบครอบบุคคลที่มีการเรียนรู้อ ในขั้นนี้จะทำความเข้าใจกับความหมายสิ่งต่าง ๆ โดยการสังเกตและการคิดสามารถมองสิ่งต่าง ๆ อย่างแยกแยะเป็นหลายแง่มุม

ขั้นที่ 3 แนวคิดนามธรรม เป็นการนำประสบการณ์ที่ได้รับและสังเกตได้มาสรุป แนวคิดและทฤษฎีของตนเอง สามารถวิเคราะห์เชิงปริมาณและวางแผนอย่างเป็นระบบ บุคคลที่มีการเรียนรู้อ ในขั้นนี้จะชอบสร้างแนวคิดและแบบแผนในการอธิบายสิ่งต่าง ๆ และชอบศึกษาแนวคิดทฤษฎี

ขั้นที่ 4 การทดลองปฏิบัติจริง เป็นการนำแนวคิดหรือทฤษฎีของตนไปใช้ในการตัดสินใจหรือการแก้ปัญหา บุคคลที่มีการเรียนรู้อ ในขั้นชอบพบปะกับบุคคลอื่น ชอบการเสี่ยงและนำแนวคิดใหม่ไปทดลองปฏิบัติ

จากแนวคิดดังกล่าวได้อธิบายแบบการเรียนรู้ของบุคคล 4 แบบคือ

1. แบบอเนกนัย (divergent type) มีความสามารถด้านประสบการณ์เชิงรูปธรรมและการสังเกตอย่างไตร่ตรองสูง บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้แบบนี้ย่อมสามารถสร้างจินตนาการต่าง ๆ ขึ้นเอง จากสถานการณ์เชิงรูปธรรมที่ตนได้ประสบมาจนสามารถมองเห็นภาพโดยรวมได้

2. แบบซึมซับ (assimilative type) มีลักษณะเด่นด้านการสังเกตอย่างไตร่ตรองและค้นหาแนวคิดนามธรรม บุคคลที่มีแบบการเรียนรู้ที่มีความสามารถในการสรุปเป็นแนวคิดหรือทฤษฎีต่าง ๆ มีความสนใจต่อบุคคลน้อย และมีความสนใจกับแนวคิดนามธรรมมากกว่าการนำไปปฏิบัติจริง

3. แบบเอกนัย (convergent type) ตรงกันข้ามกับแบบอเนกนัย คือมีความสามารถสูงด้านแนวคิดนามธรรมและการทดลองปฏิบัติจริง เป็นผู้ที่สามารถนำแนวคิดไปปฏิบัติจริง

4. แบบปฏิบัติ (executive type) ตรงกันข้ามกับแบบซึมซับ กล่าวคือจะมีความสามารถสูงด้านประสบการณ์เชิงรูปธรรมและการทดลองปฏิบัติจริง มักชอบลงมือปฏิบัติชอบทดลองต้องการมีประสบการณ์ใหม่ๆ มักเป็นผู้ที่ชอบความเสี่ยงมากกว่าบุคคล 3 ประเภทข้างต้น

สรุปทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา เป็นทฤษฎีที่ไม่มี ความซับซ้อนสอดคล้องกับทฤษฎี การเรียนรู้แบบตั้งเดิมสามารถอธิบายให้เห็นสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมุ่งพัฒนาและเปลี่ยนแปลง บุคลิกภาพโดยมีความต้องการเป็นตัวผลักดันให้เกิดแรงจูงใจนำไปสู่การพัฒนาการจัดกิจกรรม นักศึกษาหรือการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นก่อให้เกิดพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงโดยดียิ่งขึ้นกว่าเดิม ทั้งทาง ร่างกายจิตใจอารมณ์สังคมทักษะความรู้และประสบการณ์ แม้กิจกรรมนักศึกษาจะเป็นที่ยอมรับใน สถาบันอุดมศึกษาเป็นเวลานานว่ากิจกรรมนักศึกษามีประโยชน์ สามารถนำไปสู่การพัฒนานิสิต นักศึกษาได้ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่กล่าวถึงบทบาทของกิจกรรมนักศึกษาในการพัฒนานิสิตนักศึกษาได้ อย่างชัดเจนนัก

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา มีส่วนร่วมในการร่วมคิดริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจ วิเคราะห์ปัญหา/ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วม รับผิดชอบในเรื่องอื่น ๆ จัดลำดับความสำคัญของปัญหา ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจลงมือ ปฏิบัติ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เป็นการมีส่วนร่วมบุคคล มีความรับผิดชอบของผลที่เกิดจากการมี ส่วนร่วมนั้น และนักศึกษาสามารถใช้ศักยภาพของตนเองในการแก้ไขปัญหาพร้อมกับผู้อื่นได้

4.4 ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา

งานกิจกรรมนักศึกษา (Student Activities) เป็นส่วนหนึ่งของงานกิจการนักศึกษา (Student Affairs) ซึ่งมีนักวิชาการทั้งชาวไทยและต่างชาติได้ให้คำนิยามของกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

กิจกรรมนักศึกษาได้มีการจัดองค์กรเพื่อเป็นการเปิดโอกาสและการเสริมประสบการณ์พิเศษ ให้นักศึกษา โดยการสร้างความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นการศึกษาประชาธิปไตย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างประชากรที่ดีมีคุณภาพสังคม (Jamias, 1969)

กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถาบันการศึกษาซึ่งนักศึกษาจัดขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ และส่งเสริมพัฒนาในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ นักศึกษาได้แสดงความสามารถและเป็นการสร้างความสนใจให้นักศึกษา ทั้งนี้ต้องอยู่ในความดูแลของ สถานศึกษา (Good Carter, 1970)

จาคอบสัน (Jacobson, 1993: 272) กล่าวว่า กิจกรรมศึกษานั้นมีใจของใหม่เพราะมีมา พร้อม ๆ กับการจัดการศึกษา แต่ไม่ได้เรียกชื่อดังที่เรียกกันอยู่ในปัจจุบัน

กิจกรรมนักศึกษา เป็นกิจกรรมทั้งหลายในสถานศึกษา ซึ่งนักศึกษามีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ ทั้งนี้ สถานศึกษาจะต้องยอมรับและสนับสนุนกิจกรรมเหล่านั้น และการเข้าร่วม ในกิจกรรมนี้ จะไม่มีผลในการนับเป็นส่วนหนึ่งเพื่อพิจารณาผลการศึกษา (Frederick, 1959)

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (อ้างถึงใน พรสวรรค์ สาธิต, 2550: 20) ได้ให้ความจำกัดความ ของกิจกรรมนักศึกษา (Student Activities) หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อการพัฒนา นิสิตนักศึกษา

ด้านต่าง ๆ นอกเหนือไปจากสิ่งที่บังคับให้ทุกคนต้องเรียนในชั้นเรียน กิจกรรมดังกล่าวเป็นไปโดยความสมัครใจของนิสิตนักศึกษา และไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนในวิชาใดวิชาหนึ่ง กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนานิสิตนักศึกษานั้น จึงหมายรวมถึงกิจกรรมที่มหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัยจัดให้นิสิตนักศึกษาและส่วนที่ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้จัดกันขึ้นเองโดยการนิเทศและดูแลจากอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมต่าง ๆ เพื่อให้นิสิตนักศึกษาสัมผัสชีวิตที่ถูกต้องในมหาวิทยาลัย

พรรณิ ตันสกุล (อาจถึงใน วลัยทิพย์ เปรมทวิธโชต, 2556:9) กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นโดยความสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการกันเองโดยได้รับความเห็นชอบและการสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยไม่มีการให้คะแนนและหน่วยกิตใด ๆ แต่เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาสร้างความสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ และส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่ ซึ่งกิจกรรมแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. กิจกรรมในหลักสูตร (Class Activities) หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อประกอบความเข้าใจในเนื้อหาสาระของบทเรียน ซึ่งผู้สอนจะมีกิจกรรมบางอย่างที่เสริมสร้างความเข้าใจในบทเรียนให้ดียิ่งขึ้น เช่น การจัดสัมมนาวิชาการ การจัดการดูงานนอกสถานที่ เป็นต้น
2. กิจกรรมเสริมหลักสูตร (Extra-Curriculum Activities) หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ใหญ่เรียนรู้กว้างขวางทั้งในด้านการเรียนในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนส่วนมากจัดขึ้นด้วยความสมัครใจ และความต้องการของนักศึกษา และจะมีผลต่อกิจกรรมในหลักสูตรให้ได้รับผลดียิ่งขึ้น
3. กิจกรรมนอกหลักสูตร (Extra-Class Activities) หมายถึง การประกอบกิจกรรมโดยทั่วไปไม่ใช่กิจกรรมที่มีในหลักสูตร แต่ก็มิได้เสริมกิจกรรมในหลักสูตร เป็นกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะโดยรูปแบบที่เป็นเอกเทศ และมองถึงความเหมาะสมในลักษณะงานที่จะประกอบ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมเป็นหลัก

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมนักศึกษานั้นมีทั้งนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาติต่างชาตินี้ความหมายใกล้เคียงกัน คือเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อนักศึกษา และเป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น การนำความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อเป็นการสร้างความสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ และส่งเสริมพัฒนาในด้านต่าง ๆ นับเป็นการสร้างนิสิตนักศึกษาที่ดีและมีคุณภาพแก่สังคมต่อไป

4.5 ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญและความจำเป็นของกิจกรรมนักศึกษายกตัวอย่างเช่น

Williamson (1961) กล่าวว่า งานกิจการนักศึกษาเป็นศูนย์กลางในสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนานักศึกษาแต่ละคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์

Taylor (1949) กล่าวว่า การศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ การพัฒนาคนในด้านสติปัญญา สังคม ศิลปะ และร่างกาย ซึ่งเราต้องสร้างบรรยากาศในสถาบันอุดมศึกษาในด้าน การเรียน การสอน การกีฬา ศิลปะ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับความรู้ความชำนาญในด้านต่างๆ ตามความต้องการของนักศึกษาแต่ละคน

วิจิตร ศรีสะอาาน (อ้างถึงใน วลัยทิพย์ เปรมทวีธน์โชติ 2556 : 10) กล่าวว่า การเรียนการสอนทางวิชาการถือเป็นหัวใจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ในขณะที่เดียวกันกิจกรรมนักศึกษาก็มีความสำคัญทัดเทียมกัน โดยเฉพาะบทบาทในการสร้างเสริมพัฒนานิสิตนักศึกษาไม่มีความพร้อมในทุกด้าน คือ มีจิตวิญญาณเสียสละเพื่อส่วนรวม มีคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งมีสุขภาพและพลานามัยที่แข็งแรง

ในปัจจุบันที่มีสภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมืองเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับคนในสังคม โดยเฉพาะนักศึกษานั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย ซึ่งนับเป็นกลุ่มที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม แต่ปัจจุบันปรากฏพบว่านักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมลดน้อยลง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมบางประเภทนั้นไม่น่าสนใจ ดังนั้นการสร้างแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้นักศึกษาหันมาสนใจเข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น นับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะจะทำให้ให้นักศึกษาเห็นคุณค่า ความสำคัญและความจำเป็นในการเข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรมนักศึกษา และเกิดกระบวนการที่เรียนรู้ โดยการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by doing) สถาบันอุดมศึกษาต้องให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดกิจกรรมขึ้นใน สถานศึกษา เพราะกิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญหลายประการ ดังนี้ (สำเนา ขจรศิลป์, 2542)

1.ความสำคัญต่อนักศึกษา

1) กิจกรรมนักศึกษาซึ่งมีหลายประเภท เช่น กีฬา ศิลปวัฒนธรรม บำเพ็ญประโยชน์ และนันทนาการ สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ทางด้านร่างกาย และความสนใจ โดยช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสได้พลังร่างกาย และความคิดกระทำในสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม

2) ความหลากหลายของกิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาสามารถค้นหาอาชีพงาน อุดมคติ และกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจที่เหมาะสมกับตนเองได้

3) กิจกรรมนักศึกษา ทำให้เกิดความสมดุลในด้านความรู้ และความสนใจของ นักศึกษา เช่นนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ สามารถทำกิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรมซึ่งทำให้ นักศึกษามีความรู้และความสนใจทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ และด้านศิลปะและวัฒนธรรม

4) การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษา ได้มีโอกาสเปลี่ยนบรรยากาศ และ อิริยาบถทำให้นักศึกษาได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการที่ต้องศึกษาเล่าเรียนอย่างหนัก

5) การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้าน สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ

6) การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษามีโอกาสเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานต่าง ๆ

7) การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของตนเอง และเกิดความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง

2. ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา

กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนา นักศึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีความ สมบูรณ์ครบทุกด้าน ทำให้นักศึกษาบรรลุเป้าหมายในการจัด การศึกษา การทำงานร่วมกัน ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่น เกิดการ เรียนรู้มีความเข้าใจต่ออาจารย์ และสถาบันดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ กิจกรรมนักศึกษาด้านกีฬา ศิลปะและ วัฒนธรรม และบำเพ็ญ ประโยชน์ ยังมีส่วนสำคัญในการเผยแพร่ชื่อเสียง และเกียรติคุณของสถาบันได้ เป็นอย่างดี

3. ความสำคัญต่อประเทศ

ในแต่ละปีมีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก ออกไปอาสาพัฒนา ชนบท ในถิ่น ทุรกันดารยากไร้ ได้สร้างถาวรวัตถุหลายอย่าง และนักศึกษา ยังได้ช่วยแนะนำประชาชน ในชนบท ให้ มีความรู้เกี่ยวกับการเกษตรกรรมแผนใหม่ การสาธารณสุข และ การศึกษาช่วยให้นักชนบทมีความ เป็นอยู่ดีขึ้น กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของนักศึกษาได้มีบทบาทอันสำคัญในการ ทำนุบำรุง และเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมด้านกีฬาได้ช่วยทำให้นักศึกษาร่างกาย แข็งแรง และที่สำคัญที่สุด คือ กิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยพัฒนานักศึกษา ทั้ง ทางด้าน สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ ให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ สามารถที่จะ พัฒนาประเทศให้มีความเจริญยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักศึกษาที่มีความสำคัญต่อนิสิตนักศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะจะช่วย พัฒนานักศึกษาทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ มีความเชี่ยวชาญชำนาญใน ด้านต่าง ๆ และมีโอกาสที่จะทำประโยชน์เพื่อประโยชน์ส่วนรวมให้มากยิ่งขึ้น

4.6 วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษาเป็นวิธีการหนึ่งที่สถาบันอุดมศึกษานำมาใช้ในการพัฒนานักศึกษา การจัด กิจกรรมจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์อย่างชัดเจนและครอบคลุม ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมี หน้าที่ในการกำหนดทิศทางเพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาไปตามความสามารถและความถนัดเพื่อให้

กิจกรรมที่จัดขึ้นและดำเนินไปได้ด้วยดีและก่อให้เกิดประโยชน์ตามความมุ่งหมายในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนั้น ๆ

สำเนา ขจรศิลป์ (2537, หน้า 120) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มีความคล้ายคลึงกันดังต่อไปนี้

- เพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้แก่นักศึกษา
- เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
- เพื่อพัฒนานักศึกษาทางด้านสังคมอารมณ์ร่างกายและจิตใจ
- เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
- เพื่อให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้แก่นักศึกษา
- เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนักศึกษา
- เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้นำความรู้ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม
- เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักงานศิลปะและวัฒนธรรมไทย
- เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัย (2542: 7) ได้ประกาศส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสถาบันต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์และลักษณะของกิจกรรมดังต่อไปนี้คือ

1. เพื่อพัฒนาตัวนักศึกษา
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรทั้งในด้านบำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม จริยธรรม กีฬาและสัมมนากิจกรรม
3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและรักชาติซึ่งค่านิยมในตัวนิสิตนักศึกษา ทางด้านศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์อันดีงาม
4. เพื่อให้นักศึกษานำความรู้ทางวิชาการไปสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมให้เกิดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ตรงในสภาพที่เป็นจริงของสังคม อันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม มีจิตสำนึกที่ถูกต้องดีงามและตระหนักถึงความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม
6. เพื่อเสริมสร้างค่านิยมด้านความร่วมมือ ความสามัคคี รับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวมฝึกการเป็นผู้นำและปฏิบัติตามที่รู้จักการวางแผนกำหนดวิธีการและขั้นตอนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
7. เพื่อส่งเสริมพลานามัยและพัฒนาบุคลิกภาพ
8. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายท่านที่แสดงแนวคิด ทักษะเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาไว้อย่างครอบคลุมอีกมาก เช่น

Stroup (1965, p. 14) ได้กล่าวว่า กิจกรรมนิสิตนักศึกษาจัดขึ้นเพื่อสนับสนุน วัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐานของสถาบันและกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นศูนย์กลางของกระบวนการอุดมศึกษา ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาแต่ละคนให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์

Frederick (1959, pp. 51-52) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ 8 ประการคือ

- เพื่อเตรียมตัวนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
- เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีระเบียบวินัยในตนเอง
- เพื่อใ้รู้จักวิธีการทำงานร่วมกัน
- เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขึ้น
- เพื่อให้นักศึกษาเกิดความสำนึกในการปฏิบัติตามข้อบังคับระเบียบและ แบบแผน

ต่างๆ

- เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสพัฒนาความสามารถพิเศษ
- เพื่อส่งเสริมแรงขับพื้นฐานที่สำคัญทางการศึกษาของนักศึกษา
- เพื่อพัฒนาความสามัคคีของนักศึกษาในสถาบัน

Jamias (1969, p 98) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ ดังนี้

1. เพื่อฝึกการมีส่วนร่วมในวิถีชีวิตแห่งประชาธิปไตย
2. เพื่อพัฒนาสติปัญญาและสร้างความกระตือรือร้นในตัวนิสิตนักศึกษา
3. เพื่อฝึกนิสิตในด้านศิลปะและด้านความงามของสังคม
4. เพื่อใ้หานิสิตได้อค้นหาและพัฒนาความสามารถพิเศษของตน

สรุปนักศึกษานั้นได้ยึดมั่นในสมบูรณ์ในทุกๆด้านอันได้แก่สติปัญญาอารมณ์สังคมและบุคลิกภาพตลอดจนการเตรียมตัวนักศึกษาให้พร้อมที่จะออกไปเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมโดยการ “เสริมสร้าง” และ “เติมเต็ม” ทักษะความรู้ประสบการณ์และวิชาการจากที่นักศึกษาได้รับจากการเรียนวิชาการในห้องเรียนและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

4.7 ขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

การจัดกิจกรรมนักศึกษานั้น จัดอยู่บนพื้นฐานของแต่ละสถาบันการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการไปตามวัตถุประสงค์และระเบียบข้อบังคับของสถาบันการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (2521,อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529: 7-8) ได้กำหนดขอบข่ายการดำเนินการกิจกรรมนักศึกษา ดังนี้

1. กิจกรรมนักศึกษาต้องเกี่ยวกับกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม และการบำเพ็ญประโยชน์
ส่วนกิจกรรมด้านวิชาการจะต้องส่งเสริมด้านความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง
และเป็นกิจกรรมภายในสถาบันเท่านั้น
2. กิจกรรมนักศึกษาต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด
3. กิจกรรมนักศึกษาต้องทำในสถานศึกษาเท่านั้น การจัดนอกสถานศึกษาจะต้อง
ได้รับอนุญาตจากสถาบันก่อน
4. การไปพัฒนาท้องถิ่นหรือชนบท จะทำได้ต่อเมื่อเป็นความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ
หรือเป็นโครงการของราชการเท่านั้น
5. กิจกรรมนักศึกษาจะต้องเป็นกิจกรรมที่สร้างเสริมทักษะ ความรู้ ประสบการณ์
ทางวิชาการอย่างแท้จริง โดยให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของคณะของคณะที่จัดสอนวิชาการด้าน
นั้น ๆ

อาจกล่าวสรุปได้ว่า ขอบข่ายหลักของการจัดกิจกรรมนักศึกษานั้น แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ
ที่จะช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถนอกเหนือจากความรู้ภายในห้องเรียน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา
โครงการให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ถ้าหากมีกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัยต้องแจ้งทางมหาวิทยาลัย
ให้รับทราบก่อนทุกครั้งและต้องทำกิจกรรมกับหน่วยงานของราชการเท่านั้น

4.8 แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญากิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษามีบทบาทอย่างมากในการช่วยพัฒนาความสามารถของนักศึกษา ดังนั้นการจัด
และการดำเนินการจัดกิจกรรมนักศึกษาจึงต้องอาศัยหลักปรัชญาแนวคิดและทฤษฎีในการวางแผน
เพื่อเป็นหลักในการดำเนินงานซึ่ง Knock (1988,pp.3-19) ได้นำเสนอ แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญา
การศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

1. เหตุผลนิยม (rationalism) ปรัชญานี้เป็นการแสวงหาความรู้ด้วยเหตุผลและ
สติปัญญามากกว่าการไขประสบการณ์หรือประสาทสัมผัส เป็นการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาใน
แนวทางเพื่อควบคุมสภาวะแวดล้อมของสถาบันให้นักศึกษาได้พัฒนาการทางสติปัญญา
2. มนุษยนิยมใหม่ (neo-humanism) ปรัชญานี้จะยึดหลักให้นักศึกษามีเสรีภาพ
(liberal education) มีสำนึกแห่งตน (self-realization) มีการแสดงออกซึ่งตนเอง (self-
expression) ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามาเอาใจใส่ในข้อมูลทางอารมณ์ความรู้สึก การรับรู้ และสิ่งอื่น ๆ ที่
เกี่ยวข้องกันนักศึกษารวมทั้งการพัฒนาในด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ เช่นการให้บริการคำปรึกษา
ปรับปรุงทักษะ การเรียนและถือว่าการศึกษานักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาความเป็นผู้นำ
3. ปฏิบัตินิยม (pragmatism) ปรัชญาที่เป็นการปฏิบัติและทดลองแนวคิดเกี่ยวกับ
กิจกรรมนักศึกษา อยู่ในรูปของการให้บริการเพื่อแก้ไขปัญหาชีวิตประจำวันของนักศึกษา เช่น การให้

การศึกษาเป็นรายบุคคล (Individualizing education) เป็นนักศึกษาและเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้า
รวมและมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

4. อรรถิภาวนิยม (existentialism) เป็นปรัชญาที่เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นจริงมาก
สาระสำคัญ แนวคิดในปรัชญาเป็นการมุ่งสร้างมนุษย์ให้เป็นคนที่สมบูรณ์มีชีวิตชีวาสร้างทุกสิ่งทุก
อย่างเป็นเรื่องเสรีภาพ ความรักและทัศนคติที่ดีต่อกัน รวมทั้งสนใจในนวัตกรรมใหม่เสมอ นักศึกษา
จะต้องเป็นผู้ที่ชอบเกี่ยวกับการเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปจะเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนหรือ
ประสบการณ์ทางสังคม ครูอาจารย์จะทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ช่วยหรือผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกเท่านั้น

Stroup (1965.p.14) ได้กล่าวไว้ ในการกำหนดทิศทางการบริหารการจัดกิจกรรม นักศึกษา
หรือการกำหนดแนวทางในการวางแผนและการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา สถาบันการศึกษาควร
กำหนดแนวทางเพื่อใช้เป็นหลักแต่ละสถาบันการศึกษา อาจเป็นในเรื่องแนวคิดของการจัดกิจกรรม
นักศึกษาที่แตกต่างกันไป

โสภณ อรุณรัตน์ (2542, หน้า 6-7) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับงานกิจกรรมนักศึกษาไว้ 7
ประการดังต่อไปนี้

1. พัฒนาคนให้สมบูรณ์ งานบุคลากรนักศึกษามีปรัชญาที่จะช่วยพัฒนานักศึกษา ให้
เป็นคนที่มีสมบูรณ์โดยสร้างองค์การต่าง ๆ เช่น งานวินัยเพื่อให้นักศึกษาฝึกการเคารพกฎเกณฑ์การอยู่
ร่วมกันในสังคมการปฏิบัติตามขอบเขตที่กำหนด นอกจากนั้นยังมีประโยชน์ต่อตนเองทางด้านอื่น เช่น
งานกิจกรรมเพื่อทักษะทางสังคม ความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม ทัศนคติ บุคลิกภาพ
จริยธรรมตลอดจนการดำรงชีวิตที่เหมาะสม

2. เสริมความพร้อมในการศึกษา โดยที่นิสิตนักศึกษามีพื้นฐานการเรียน ความพร้อม
และภูมิหลังแตกต่างกัน งานบุคลากรนักศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดข้อมูลหน่วยงานบุคลากรเพื่อช่วย
นักศึกษาโดยการจัดการประชุมพิเศษ เพื่อให้เข้าใจระบบการเรียน การลงทะเบียน การปรับตัวใน
มหาวิทยาลัยจัดพิมพ์คู่มือการศึกษาแจกให้ จัดทุนการศึกษาให้เพื่อลดความกังวลเรื่องภาระค่าใช้จ่าย
จัดหน่วยให้คำปรึกษาในกรณีที่มีความคับข้องใจด้านการเรียนหรือด้านต่างๆ อันเป็นผลกระทบท่อการ
เรียนเพื่อให้สุขภาพจิตที่ดี สามารถใช้เวลาเรียนอย่างมีความสุข

3. อำนวยความสะดวกทั้งร่างกายและจิตใจนักศึกษาก็เหมือนกับคนทั่วไปที่มีปัญหา
ทางสุขภาพ พลาณามัยและความคับข้องใจ ดังนั้น งานบุคลากรนักศึกษาจึงร่วมกันรับผิดชอบในการ
ช่วยดูแลให้สามารถแก้ปัญหาทางด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิตใจได้โดยจัดหน่วยอนามัยป้องกัน
รักษาโรคต่าง ๆ ตลอดจนช่วยเป็นหน่วยงานติดต่อประสานงานสถานพยาบาลส่วนทางด้านจิตใจ
พบพานักศึกษาส่วนใหญ่มีความเครียดความกังวลค่อนข้างสูง สถาบันอุดมศึกษาที่มีความพร้อมจึงจัด
หน่วยงานการให้คำปรึกษาเพื่อเป็นแหล่งช่วยรักษาจิตให้นักศึกษามีความสบายใจ ลดความเครียด

ความกังวลลงไปได้ เช่น มีสนามแบดมินตัน วอลเลย์บอล ฟุตบอล เทนนิส สระว่ายน้ำหรือห้องออกกำลังกาย การที่นักศึกษาจะมีสุขภาพดีได้

4. มหาวิทยาลัยยัง คำนึงถึงเรื่องโภชนาการ อันเป็นผลกระทบต่อการพัฒนาการทางด้านสมองและร่างกายของนักศึกษาอีกด้วย จึงมีมาตรการในการดูแลร้านอาหารที่สะอาดมีประโยชน์และบริการนักศึกษาตามที่ทำ เพื่อความสะดวกสบาย ส่วนผู้ที่มีปัญหาการเงินก็ได้รับความช่วยเหลือตามสมควร เช่น สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดอาหารกลางวันให้แก่นักศึกษาที่มีปัญหา

5. อำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ อันจำเป็นต่อชีวิตนักศึกษาโดยการให้ทรัพยากรอย่างเต็มที่ ในกรณีนี้มหาวิทยาลัยอาจบริการต่าง ๆ เช่น บริการพิมพ์รายงานและการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

6. สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย หน่วยงานบุคลากรนักศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาได้คุ้นเคยมีประสบการณ์ และการเรียนรู้เรื่อง การปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยผ่านทางกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปเสี่ยงในการเลือกตั้งองค์การนักศึกษา สภานักศึกษาให้รู้จักหน้าที่รับผิดชอบการทำงานร่วมกัน การฝึกความสามารถในการประชุม การยอมรับทัศนคติของผู้อื่นที่แตกต่าง การปฏิบัติส่วนใหญ่และการรักษาสีติเสรีภาพของกลุ่มชน

7. เตรียมบัณฑิตให้มีความพร้อมด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ปัจจุบันนักศึกษามีความสนใจด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองน้อยมาก มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวไปมากขึ้น

รังสรรค์ แสงสุขและโฆษิต อินทวงศ์ (2544, หน้า3) ได้กล่าวถึงปรัชญาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยว่า พัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความรู้ คุณธรรม บวรณาการ ความรู้ เข้ากับสภาพความเป็นจริงและสามารถปฏิบัติได้

นิตา สุวรรณประเทศ (2544: 35) ได้เสนอเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษาไว้ 5 ประการ เพื่อใช้ในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์แนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษานั้น นักศึกษาหลายคนได้เสนอคุณลักษณะที่นักศึกษาควรได้รับการพัฒนาไว้ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานอันอุดมศึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการใช้กิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา ดังนี้

1. การพัฒนาเอกลักษณ์ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาระบบปณินิยามการ พัฒนาคูณธรรม การพัฒนาเป้าหมายด้านอาชีพ

2. การพัฒนาทักษะในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น ทักษะในการสื่อสาร การพัฒนาความเข้าใจและความเห็นใจผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ที่มีความแตกต่างในด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรม

3. การพัฒนาทักษะในด้านการเรียนและสติปัญญา ซึ่งจะช่วยให้เป็นบุคคลที่มีความสนใจและทำการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดชีวิต

4. การพัฒนาด้านสุนทรียภาพคือการพัฒนาความเข้าใจเห็นคุณค่าและเกิดความสุขซึ่งในธรรมชาติและศิลปะตลอดจนการพัฒนาทักษะในการสร้างสรรค์งานศิลปะ

5. การพัฒนาด้านร่างกายและทักษะในด้านนั้นหนาการ คือการพัฒนาความเข้าใจเห็นคุณค่าและบูรณาการกิจกรรมให้เข้ากับลักษณะการดำรงชีวิตของตน

สำเนา ขจรศิลป์ (2542 :121-124) ได้สรุปความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

1. ความสำคัญต่อนักศึกษานักศึกษาโดยทั่วไปเป็นคนหนุ่มสาวที่มีพลังกำลัง ที่ร่างกายและความคิดมีความสนใจมีความอยากรู้อยากเห็น และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความหวังดีต่อสังคมด้วยความบริสุทธิ์ใจกิจกรรมนักศึกษาสามารถตอบสนองความสนใจและความต้องการของนักศึกษาในด้านต่างๆได้เป็นอย่างดีกิจกรรมนักศึกษาจึงมีความสำคัญต่อนักศึกษาตั้งต่อไปนี้

1.1 กิจกรรมนักศึกษาซึ่งมีหลายประเภทเช่น กีฬา ศิลปะและวัฒนธรรม ทางด้านร่างกายและความสนใจ โดยช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้พลังร่างกายและความคิด กระทำในสิ่งที่เงินประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

1.2 ความหลากหลายของกิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาสามารถค้นหาอาชีพงานอดิเรกและกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ ที่เหมาะสมกับตนเองได้

1.3 กิจกรรมนักศึกษาทำให้เกิดความสมดุล ในด้านความรู้และความสนใจของนักศึกษาเช่น นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ สามารถทำกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม จึงทำให้นักศึกษามีความรู้และความสนใจ ทั้งในด้านวิทยาศาสตร์และด้านศิลปวัฒนธรรม

1.4 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเปลี่ยนบรรยากาศและเปลี่ยนอิริยาบถทำให้นักศึกษาได้พักผ่อนคลายความตึงเครียดจากการที่ต้อศึกษาเล่าเรียนอย่างหนัก

1.5 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเอง ทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ

1.6 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเสริมสร้างประสบการณ์ในด้านการทำงานและด้านต่างๆ

1.7 การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของตนเองและเกิดความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง

2. ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา จากทัศนะของนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงหลายคนตลอดจนผลของกิจกรรมนักศึกษาที่ผ่านมา ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่ากิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษา ที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาที่ไปพัฒนาศักยภาพนักศึกษา ไปเป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ และจิตใจ ทำให้นักศึกษามุ่งหมายในการจัดการศึกษา การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ในการทำกิจกรรมของนักศึกษาทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่นเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจต่ออาจารย์และสถาบันอุดมศึกษาดียิ่งขึ้น

สถาบันอุดมศึกษาที่เน้นด้านวิชาชีพหลายแห่งอาจทำหน้าที่ในการทำนุ-บำรุงศิลปะและวัฒนธรรมน้อยมาก การจัดกิจกรรมของนักศึกษาทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมจัดเป็นการช่วยทำให้สถาบันอุดมศึกษาได้ทำหน้าที่ในการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมโดยสมบูรณ์ นอกจากนั้น กิจกรรมนักศึกษาทางด้านกีฬา ศิลปะและวัฒนธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ยังมีส่วนสำคัญในการเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถาบันอุดมศึกษาได้เป็นอย่างดี

3. ความสำคัญต่อประเทศตั้งแต่ปีพ.ศ.2500 เป็นต้นมา ในแต่ละปีมีนักศึกษา เป็นจำนวนมากออกกายอาสาพัฒนาชนบทในถิ่นทุรกันดาร ยากไร้ได้สร้างถาวรวัตถุหลายอย่าง เช่น โรงเรียน สะพาน ฝายน้ำล้นและถังเก็บน้ำฝน เป็นต้น นอกจากนั้นนักศึกษาได้ช่วยแนะนำประชาชนในชนบทใหม่มีความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรรมแผนใหม่ การสาธารณสุขและการศึกษาเพื่อช่วยให้ชาวชนบทมีความเป็นอยู่ดีขึ้น กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของนักศึกษา ได้มีบทบาทอันสำคัญในการทำงานพัฒนาและเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมด้านกีฬาได้ช่วยให้นักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนของชาติมีร่างกายแข็งแรงและที่สำคัญที่สุดคือกิจกรรมนักศึกษา เป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยพัฒนานักศึกษา ทั้งทางด้านสติปัญญาสังคม อารมณ์ ใจเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพสามารถที่จะพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญยิ่งขึ้นกิจกรรมนักศึกษาจึงนับว่ามีความสำคัญต่อประเทศเป็นอันมาก

สรุปกิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รู้จักสนิทสนมปรึกษาหารือร่วมกันทำกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษานักศึกษาโดยมีอาจารย์ประจำชมรมนักศึกษาคอยแนะนำและให้กำลังในและให้การดำเนินการจัดกิจกรรมนอกจากกิจกรรมทางด้านวิชาการ แล้วมหาวิทยาลัยยังส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษารู้จักคิดและสร้างสรรค์กิจกรรมในแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย ประสพการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการทำกิจกรรมนักศึกษานั้น เป็นสิ่งจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อการองจากสังคมทุกวันนี้ไม่ต้องวิชาการเพียงอย่างเดียวแต่ต้องการคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งความรู้ทางวิชาการวิชาชีพและวิชาชีพชีวิตจึงจะถือว่าเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์

4.9 นโยบายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

Bloand (1970, pp. 177-178) ได้เสนอแนะแนวทางในการกำหนดนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดขอบเขตในการใช้อาคารสถานที่ของสถาบัน รวมทั้งอุปกรณ์และเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้ชัดเจนทั้งหลาย
2. สถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดของเขตการติดประกาศ แผนภาพ แผนปลิวทั้งหลายให้ชัดเจน

3. การจัดกิจกรรมแต่ละประเภทควรจะไปแสดงถึงระเบียบวิธีการของกิจกรรมและแหล่งสนับสนุนทางการเงินของกิจกรรมนั้น ๆ

4. กิจกรรมทุกประเภทที่จัดขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องได้รับอนุมัติจากสถาบันเสียก่อน ทั้งนี้สถาบันจะต้องเข้าไปมีส่วนในการควบคุมดูแลได้

สรุป การจัดกิจกรรมเป็นการจัดการศึกษาที่อ้อมมีความสำคัญไม่แพ้ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ นโยบายการจัดกิจกรรมนักเรียนช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้นโดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กิจกรรมนักเรียนช่วยเหลือและส่งเสริมให้นักศึกษาจัดตั้งกลุ่มหรือชมรม เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันกับกลุ่มสามารถเสนอความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีระบบการกำหนดนโยบายที่เป็นสอดคล้องกับปรัชญาการจัดนักศึกษาของสถาบันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา สถาบันการศึกษาบางแห่งคณะผู้บริหารของสถาบันเป็นผู้กำหนดนโยบายทางด้านกิจกรรมนักศึกษาเองและบางสถาบันถือเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถาบันและนักศึกษาจะมีการจัดกิจกรรมงบประมาณนั้น ๆ มากน้อย

4.10 นโยบายส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมและโครงการให้สอดคล้องกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพื่อความเข้าเทียมและเสมอภาคกัน มหาวิทยาลัยจึงได้ตั้งปณิธาน คือมุ่งเป็นบริการเพื่อความพร้อม จัดสภาพแวดล้อมเพื่อศึกษา กิจกรรมสร้างสรรค์พัฒนา สร้างภูมิปัญญาเพื่อสังคม กิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา จะต้องดำเนินไปภายใต้เป้าหมายที่จะเสริมสร้างและพัฒนาให้นักศึกษา ให้มีบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ จึงกำหนดนโยบายด้านกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

1. สนับสนุนกิจกรรมที่จะมีส่วนช่วยเสริมสร้างให้นักศึกษาเป็นคนที่มีความรู้ และจริยธรรม รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น เสริมสร้างรสนิยมที่ดีหรือมีส่วนช่วยเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ในกิจกรรมที่สนใจเป็นพิเศษ

2. สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจถึงปัญหาของสังคมไทย ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งจะกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดแนวคิดที่จะแก้ปัญหาอันเป็นการเสริมสร้างให้เป็นผู้ที่มีความรู้รับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคมสืบไปในอนาคต

3. สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างทักษะ และประสบการณ์ชีวิตให้กับนักศึกษา ในลักษณะการนำความรู้ในสาขาวิชาที่ศึกษาไปประยุกต์ใช้

ภารกิจหลักของกิจการนักศึกษา ประกอบด้วย

1. ส่งเสริมพัฒนาการของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาสติปัญญา สังคมอารมณ์ ร่างกาย คุณธรรม จริยธรรม การประเมินตนเอง การเลือกอาชีพ และทักษะการใช้เทคโนโลยี โดยใช้กิจกรรมนักศึกษาเป็นสื่อในการเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาของนักศึกษา

2. จัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน และเพื่อให้นักศึกษามหาวิทยาลัยได้สำเร็จหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีบริการด้านสุขภาพอนามัย หอพักนักศึกษา ศูนย์ร้านอาหารที่ถูกสุขลักษณะและราคาประหยัด จัดหาทุนการศึกษา จัดสรรเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา การประกันอุบัติเหตุ การประกันสุขภาพ ประสานงานเรื่องการศึกษาวิชาทหาร จัดบริการเรื่องสถานที่และที่พักของนักศึกษา เป็นต้น

3. ศึกษาและจัดสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้เอื้อต่อการศึกษาและการพัฒนา นักศึกษา ตลอดจนดำเนินกิจการที่สำคัญของมหาวิทยาลัย ตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น สภาพแวดล้อมทั่วไปของมหาวิทยาลัย ประสานงานเรื่องการรักษาความปลอดภัย จัดสภาพแวดล้อมของหอพักนักศึกษา สภาพแวดล้อมด้านโภชนาการการส่งเสริมคุณภาพพลานามัย เป็นต้น

4. ดำเนินกิจกรรมที่สำคัญของมหาวิทยาลัยตามที่ได้รับมอบหมาย

การจัดกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

กิจกรรมนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่นักศึกษา หรือมหาวิทยาลัย หรือนักศึกษามหาวิทยาลัยรวมจัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสมัครใจโดยตระหนักในคุณค่าของการจัดกิจกรรมนักศึกษาว่าเป็นการให้การศึกษาทงอ้อม และสร้างสรรค์ประสบการณ์อย่างกว้างขวาง รวมทั้งหวังว่านักศึกษาที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร จะสำเร็จเป็นบัณฑิตอย่างสมบูรณ์ การจัดกิจกรรมนักศึกษาทุกประเภทต้องได้รับการอนุมัติจากคณบดี หรือรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาหรือทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ดูแล ค่าปรึกษา แนะนำ เพื่อให้การจัดกิจกรรมได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้การจัดกิจกรรมดังกล่าว จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินค่าบำรุงกิจกรรมนักศึกษา หรือทบวงมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอื่น ตามประเภทของกิจกรรมนั้น ๆ

งานพัฒนานักศึกษา กองงานวิทยาเขตเพชรบุรีส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่

-ด้านบำเพ็ญประโยชน์

-ด้านศิลปวัฒนธรรม

-ด้านกีฬาและนันทนาการ

-ด้านวิชาการและจริยธรรม

-ด้านส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเอ็ดส์

-ด้านรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา

โดยมีโครงการนักศึกษา คือสโมสรนักศึกษา คณะกรรมการนักศึกษาคณะ และชมรม เป็นผู้ดำเนินการ นอกจากนั้นนักศึกษาสามารถสมัครเข้าเป็นสมาชิกชมรมต่าง ๆ ตามความสมัครใจ กิจกรรมที่งานพัฒนานักศึกษา กองงานวิทยาเขตเพชรบุรี จัดขึ้นได้แก่

- อาสาชูปชีวิตทานตะวัน เพื่อสร้างแหล่งอาหารให้ชุมชน
- นักศึกษา อาสาช่วยงาน ประจำปีการศึกษา 2561
- ศิลป สร้างสรรค์ คนอาสา (SU Project Idea)
- เป็นน้ำใจ เพื่อน้องเพชรบุรีปัญญานุกูล “พี่ศิลปินกร ให้น้องปัญญานุกูล”
- ศิลปกรอาสา เพื่อมหาวิทยาลัยและชุมชน ศิลปกรอาสา ตอน “ห้องพยาบาล เพื่อน้อง”

- ศิลปกรอาสา “ปลูกฟ้าแผ่ รักษาหน้าดิน”

สรุปได้ว่า นโยบายส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นการศึกษา กิจกรรมสร้างสรรค์พัฒนา สร้างภูมิปัญญาเพื่อสังคม และเป็นกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยเป็นส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักในคุณค่าของการจัดกิจกรรมนักศึกษาว่าเป็นการให้บริการศึกษา ทางอ้อม และสร้างสรรค์ ประสบการณ์อย่างกว้างขวาง กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดแนวคิดที่จะแก้ปัญหา อันเป็นการเสริมสร้างให้เป็นผู้ที่มีความรู้รับผิดชอบที่ต่อตนเองและสังคมสืบไปในอนาคต

4.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ

พรพิมพ สารักษ์ (2555:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จุดมุ่งหมายของงานวิจัย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา สาธารณะในระดับสูง เมื่อวิเคราะห์แต่ละด้านพบว่าด้านความมุ่งมั่นพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเสียสละเพื่อสังคมและด้านการช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ในระดับสูง

วิชัย ลุนสอน (2555) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีรูปแบบการจัดกิจกรรมของสโมสรนักศึกษา พบว่า นักศึกษาเห็นว่ามีปัญหาในเรื่องการจัดสรรงบประมาณ การประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึงหรือไม่ครอบคลุมหรือไม่ชัดเจนเท่าที่ควร มีปัญหาในการจัดกิจกรรมโดยเพื่อนนักศึกษาไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ขาดความสามัคคี เกิดความขัดแย้งในการทำงาน ตกลงกันไม่ได้ทั้งทางด้านความคิดและกระบวนการทำงาน เกิดความล่าช้าไม่ตรงเวลาเมื่อนัดหมาย รวมถึงการไม่ได้ออกค่ายเพื่อศึกษาดูงาน การจัดกิจกรรมรับน้องควรมีกระบวนการที่ดีกว่านี้ และสโมสรนักศึกษายังขาดความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน ส่วนแนวทางการแก้ไขและข้อเสนอแนะมีดังต่อไปนี้คือ ในการทำงานต้องมีวางแผนที่ดี และรอบคอบรัดกุมสอดคล้องกับเวลาเรียน ควรมีการรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนและมีการปรับความเข้าใจ และเป็นย้ำความสำคัญเรื่องการตรงต่อเวลาอันมีผลต่อการดำเนินงานตามกำหนดเวลา ควร

เพิ่มความเข้มแข็งในการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ควรมีการจัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์กับชุมชนและเพื่อนๆ เป็นระยะต่อเนื่อง เช่น การออกค่ายสัมพันธ์ซึ่งจะส่งผลต่อความร่วมมือกันทำงานที่เข้าใจกันดียิ่งขึ้น

วัลย์ทิพย์ เปรมทวีธน์โชติ (2556:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วมกิจกรรมนักศึกษา กับคุณลักษณะด้านจิตอาสาของนิสิตนักศึกษา ศึกษา กับนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2556 ภาคเรียนที่ 2 จากมหาวิทยาลัยของรัฐในจังหวัดนครปฐม 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม รวมทั้งสิ้น 398 คน พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มากที่สุดคือ ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์หรืออาสาพัฒนาชุมชน โดยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านกีฬา ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านจริยธรรม และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม โดยอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาในลักษณะที่มีภารกิจมุ่งที่กำลังกาย กำลังใจ เข้าไปมีส่วนร่วมในการคิด แก้ไข พัฒนา และลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตอาสาได้

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา คือกระบวนการที่เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ คิดริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจ วิเคราะห์ปัญหา/ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบในเรื่องอื่น ๆ จัดลำดับความสำคัญของปัญหา ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจลงมือปฏิบัติ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เป็นการมีส่วนร่วมบุคคล มีความรับผิดชอบของผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วมนั้น และนักศึกษาสามารถใช้ศักยภาพของตนเองในการแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้อื่นได้

5.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

1. งานวิจัยเกี่ยวกับเพศกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

เวติน วุฒิมงคล (2542) ศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคใต้ พบว่าเพศชายและเพศหญิงมีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกัน

บุญญานนช ศรีโท (2554) พบว่า สมาชิกครอบครัวอาสาเพศชายมีระดับจิตสาธารณะในระดับมากที่สุด ส่วนเพศหญิงมีระดับจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก โดยเพศของสมาชิกครอบครัวอาสาแตกต่างกัน มีระดับการมีจิตสาธารณะแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับการมีจิตสาธารณะที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริสุข นาคะเสถียร และคณะ (2557) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 คน พบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการสืบเนื่องงานวิจัย พบว่า เพศกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ เนื่องจากเกิดจากประสบการณ์ตรงของบุคคลที่ได้รับอิทธิพลการอบรมเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน ปลูกฝัง สภาพแวดล้อม ตั้งแต่อดีตที่แตกต่างกัน เมื่อนักศึกษาได้เข้ามาศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัย คณะและมหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะให้การสนับสนุนนักศึกษาทุกคนทำกิจกรรมจิตสาธารณะ เพื่อเป็นการแสดงออกซึ่งศักยภาพและความพร้อมของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมจิตสาธารณะ เมื่อเพศที่ต่างกัน มุมมองต่อการมีจิตสาธารณะแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน

2. งานวิจัยเกี่ยวกับระดับชั้นปีกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

ฉวีวรรณ ดำประไพ (2554 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นปีที่ 3 ในโรงเรียนกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ต่างกัน พบว่านักเรียนในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจิตสาธารณะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2

บุญธิดา ยอดสุวรรณ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ระดับความมีจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 คน โดยได้ผลการศึกษาคือ นักศึกษาที่มีชั้นปีที่แตกต่างกัน ทำให้มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกเป็นชั้นปีของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีระดับความมีจิตสาธารณะสูงสุด นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีระดับความมีจิตสาธารณะในลำดับรองลงมา ถัดมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในขณะที่ชั้นปีที่ 3 มีระดับความมีจิตสาธารณะต่ำสุด

สมชาย ศรีสุนทรโวหาร (2556 : บทความ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง จิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธารณะโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นฤมล โชชนิล และคณะ (2559 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาเซนต์หลุยส์ พบว่า นักศึกษาที่มีชั้นปีแตกต่างกันโดยรวม มีจิตสาธารณะ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีจิตสาธารณะสูงกว่าชั้นปีที่ 3,2 และ 1

ผลจากการสืบเนื่องงานวิจัย พบว่า ระดับชั้นปีกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ ชั้นปีต่างกันมีจิตสาธารณะแตกต่างกันโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะ แตกต่างกัน

3. งานวิจัยเกี่ยวกับคณะวิชา กับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

พระมหาไพโรสสถิต (2554 : 65) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาจิตสำนึกสาธารณะของพระนิสิตมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (วังน้อย) พบว่า พระนิสิตที่ศึกษาในคณะวิชาต่างกัน มีจิตสาธารณะโดยรวมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความรับผิดชอบและด้านความเสียสละแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

สุวรรณ ชันดี (2555 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่อง จิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี พบว่า นักศึกษาที่มีสาขาต่างกันมีระดับจิตสำนึกสาธารณะของ ปริญญาตรี ในเขตอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานีด้านความ รับผิดชอบต่อตนเอง และด้านความรับผิดชอบต่อสาธารณะ สมบัติไม่แตกต่างกัน มีเพียงด้านสังคม และด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สมชาย ศรีสุนทรโวหาร (2556 : บทความ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง จิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานีที่ศึกษาคณะต่างกันมีพฤติกรรม จิตสาธารณะ โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นพพล ยอดกลาง (2557 : 82) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ศึกษาแก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัย ทั้ง 7 คณะ จำนวน 377 คน พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะของนักศึกษาจำแนกตามคณะโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลจากการสืบเนื่องงานวิจัย พบว่า คณะวิชา กับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การที่นักศึกษาศึกษาต่างคณะวิชา ก็ย่อมถูกปลูกฝังด้านได้รับการส่งเสริม การให้ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน หรือกิจกรรมของแต่ละคณะวิชา ซึ่งนักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีคณะวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน

4. งานวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

พระมหาไพโรสณฺฑ โขโตะ (2554 : 65) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาจิตสำนึกสาธารณะของพระนิสิตมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (วังน้อย) พบว่า พระนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีจิตสาธารณะโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความสามัคคีและด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ศักดิ์มงคล เชื้อทอง และคณะ (2555 : บทความ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลของโปรแกรมการพัฒนาจิตสาธารณะต่อความมีจิตสาธารณะและความสุขของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี เป็นงานวิจัยแบบกึ่งทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความมีจิตสาธารณะของความสุขของนักศึกษาพยาบาลจำนวน 1 กลุ่มก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะ พบว่านักศึกษาที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีจิตสาธารณะไม่ต่างกัน

ผลจากการสืบค้นงานวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการพฤติกรรมจิตสาธารณะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่านักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน

5. งานวิจัยเกี่ยวกับประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2538: 59-60) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กิจกรรมนักศึกษายุคโลกาภิวัตน์ พบว่า การที่นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม เป็นการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษา แต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น สามารถพัฒนาการเรียนวิชาการ สังคมร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพและความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีประสบการณ์ในการทำงานกับผู้อื่น สามารถเสนอความคิดเห็นกล้าแสดงออก รู้จักฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบ และฝึกความคิด ตลอดจนการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ พบว่าการมีประสบการณ์ของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้แนวปัญญานิยม (Cognitive theory) ซึ่งไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาโดยตรง ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาในครั้งนี้ ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ เป็นการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ด้านจิตสาธารณะ โดยเป็นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการที่เยาวชน ได้รับประสบการณ์ตรง จากการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ทำให้โดยการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การแสดงบทบาท สมมุติ การวิพากษ์หรืออภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในประเด็นคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ จัดกิจกรรม ที่ช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในตัวเอง และการยอมรับตนเอง เช่น ให้เยาวชนได้กำหนดสัญญาเกี่ยวกับตนเองในการ

พัฒนาคุณธรรมต่าง ๆ รวมทั้งจิต สาธารณะ หรือจัดกิจกรรมที่ให้เยาวชนได้เรียนรู้ เพื่อช่วยเหลือ หรือรับใช้สังคม เช่น ปลูกป่า อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะ เป็นต้น

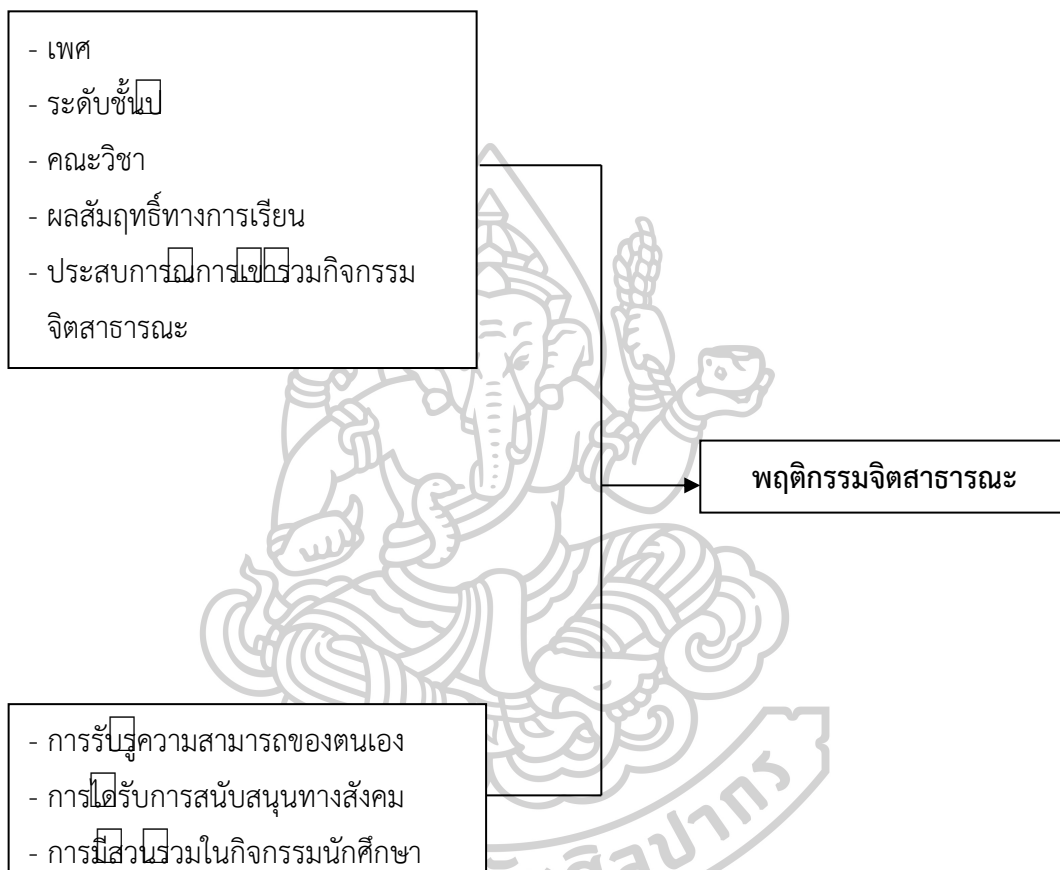
ผลจากการสืบเนื่องงานวิจัย พบว่า ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะภายนอก มหาวิทยาลัยกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการพฤติกรรมจิตสาธารณะ เนื่องมาจากหากได้รับประสบการณ์ตรง จากการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ทำได้โดยการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ นักศึกษาจะมีพฤติกรรมจิตสาธารณะที่มากกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน

จากการศึกษาทบทวนแนวคิด วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของพบว่า ข้อมูลส่วนบุคคล ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ แตกต่างกันไปจะส่งผลทำให้ จิตสาธารณะของนักศึกษาแตกต่างกัน และการรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุน ทางสังคมจากครอบครัว การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การได้รับการสนับสนุนทางสังคม จากมหาวิทยาลัยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปเป็น แนวทางในการกระตุ้นและเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี นอกจากนี้ผลจากการวิจัย จะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลวิจัยไป เป็นแนวทางในการวางแผนจัดทำโครงการได้อย่างเหมาะสมต่อไป จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการ วิจัยไว้ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) และเพื่อในการวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ซึ่งลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 คณะวิชา โดยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 5,157 คน (งานบริการการสอบ งานกองงานวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี, 2561)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำนวน 375 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ ยามาเน (Yamane, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543 : 284) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 คำนวณได้ ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

$$e = \text{ความคลาดเคลื่อนที่ไม่เกิดขึ้นได้ของกลุ่มตัวอย่างมีค่าเท่ากับ 5\%}$$

$$= \frac{5,157}{1 + 5,743 (0.05)^2}$$

$$n = 375$$

จากการคำนวณจะได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำนวน 375 คน

1.3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรจำแนกตามคณะวิชาและชั้นปี มีรายละเอียดตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

คณะวิชา	N	กลุ่มตัวอย่าง (n)								รวม
		ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4		
		(N)	(n)	(N)	(n)	(N)	(n)	(N)	(n)	
คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร	749	140	10	170	12	231	17	208	15	54
คณะวิทยาการจัดการ	3,302	998	73	824	60	789	57	691	50	240
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	1,106	390	28	461	34	255	19	0	0	80
รวมทั้งหมด	5,157	1,528	111	1,455	106	1,275	93	899	65	375

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่

2.1.1.1 เพศ แบ่งเป็น

เพศชาย

เพศหญิง

2.1.1.2 ระดับชั้นปี

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4

2.1.1.3 คณะวิชา

คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร

คณะวิทยาการจัดการ

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.1.1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.00

2.01 – 2.50

2.51 – 3.00

3.01 – 3.50

มากกว่า 3.50

2.1.1.5 นักศึกษาเคยมีประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอก

มหาวิทยาลัย หรือไม่

เคย

ไม่เคย

2.1.2 การรับรู้ความสามารถของตนเอง

2.1.3 การได้รับการสนับสนุนทางสังคม

2.1.4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมจิตสาธารณะ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จากการศึกษาเอกสาร ตำรา แล้วนำมาปรับปรุง สร้างเพิ่มเติมและนำมาดัดแปลง เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์การ

รวมกิจกรรมจิตสาธารณะ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดตัวเลือก (Forced choice) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือจากนิยามศัพท์เฉพาะ การศึกษาเอกสารทางวิชาการ ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็น 4 ด้าน มีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 43 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย ตัวเลือก 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด

โดยให้นักศึกษาเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมจิตสาธารณะ จะได้คะแนน 1 ถึง 5 สำหรับคำตอบน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุดตามลำดับ ส่วนข้อความตรงกันข้าม ได้แก่ ข้อคำถามที่ 8 และ 10 จะให้คะแนนกลับกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมจิตสาธารณะ มากกว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย โดยมีเกณฑ์ในการประเมินระดับของพฤติกรรมจิตสาธารณะ เกณฑ์ของเบสท์ (Best 1981 : 179-184) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมจิตสาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมจิตสาธารณะ อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมจิตสาธารณะ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ผู้วิจัยสร้างและได้พัฒนาเครื่องมือจากนิยามศัพท์เฉพาะ การศึกษาเอกสารทางวิชาการ ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 12 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย ตัวเลือก 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามน้อยที่สุด

โดยให้นักศึกษาเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือกข้อความที่แสดงถึงการรับรู้ความสามารถของตนเอง จะได้คะแนน 1 ถึง 5 สำหรับคำตอบน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุดตามลำดับ ส่วนข้อความตรงกันข้าม ได้แก่ ข้อคำถามที่ 5 จะให้คะแนนกลับกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากจะเป็นผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองมากที่สุดและผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย โดยมีเกณฑ์ในการ

ประเมินระดับของการรับรู้ความสามารถของตนเอง ตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best 1981 : 179-184) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคม โดยได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

4.1 การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ผู้วิจัยสร้างและได้พัฒนาเครื่องมือจากนิยามศัพท์เฉพาะ การศึกษาเอกสารทางวิชาการ ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว มีข้อความทั้งหมดจำนวน 9 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย ตัวเลือก 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามน้อยที่สุด

4.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน
ผู้วิจัยสร้างและได้พัฒนาเครื่องมือจากนิยามศัพท์เฉพาะ การศึกษาเอกสารทางวิชาการ ทบทวน
วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน มีข้อความ
ทั้งหมดจำนวน 11 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
ประกอบด้วย ตัวเลือก 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามน้อยที่สุด

4.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยผู้วิจัย
สร้างและได้พัฒนาเครื่องมือจากนิยามศัพท์เฉพาะ การศึกษาเอกสารทางวิชาการ ทบทวนวรรณกรรม
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย มีข้อความ

ทั้งหมดจำนวน 9 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย ตัวเลือก 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ แบบสอบถามน้อยที่สุด

โดยให้นักศึกษาเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือกข้อความที่แสดงถึงการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย จะได้คะแนน 1 ถึง 5 สำหรับคำตอบน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุดตามลำดับ ส่วนข้อความตรงกันข้าม ได้แก่ ข้อคำถามที่ 22 และ 27 จะให้คะแนนกลับกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนมากจะเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยมาก และผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่ได้คะแนนน้อย

โดยมีเกณฑ์ในการประเมินระดับของการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best 1981 : 179-184) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ผู้วิจัยสร้างและได้พัฒนาเครื่องมือจากนิยามศัพท์เฉพาะ การศึกษาเอกสารทางวิชาการ ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา มีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 17 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย ตัวเลือก 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด

โดยให้นักศึกษาเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือกข้อความที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมจะไต่คะแนน 1 ถึง 5 สำหรับคำตอบน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุดตามลำดับ ส่วนข้อความตรงกันข้าม ไต่แก้ข้อคำถามที่ 2 จะไต่คะแนนกลับกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไต่คะแนนมากจะเป็นผู้ที่มีการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษามากที่สุดและผู้ตอบแบบสอบถามที่ไต่คะแนนน้อย

โดยมีเกณฑ์ในการประเมินระดับของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best 1981 : 179-184) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาคนอวาทศาสตร์ งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาและพฤติกรรมจิตสาธารณะ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ที่มีเนื้อหาครอบคลุมตามนิยามศัพท์เฉพาะ และวัตถุประสงค์การวิจัย

3. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขแล้วจากอาจารย์ที่ปรึกษา 3 ท่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่ไม่ใช่มุมตัวอย่างจริงในการวิจัย จำนวน 30 คน

5. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยสังคมศาสตร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละฉบับ ดังนี้

5.1 พฤติกรรมจิตสาธารณะ มีข้อคำถามจำนวน 43 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .960

5.2 การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .904

5.3 การได้รับการสนับสนุนทางสังคม มีข้อคำถามจำนวน 29 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .880

5.4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา มีข้อคำถามจำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .918

6. นำแบบสอบถามที่มีคุณภาพแล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตลอดจนตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

5.1 ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

5.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ขอดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

5.3 นำแบบสอบถามจำนวน 375 ชุด ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 ฉบับผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วสามารถใช้ได้ 375 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ทำการเก็บข้อมูลกับนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

5.4 นำแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูลจนครบตามจำนวน และนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยใช้สถิติวิเคราะห์ทางการวิจัย ดังนี้

6.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

6.2 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา ที่มีเพศ และ ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ ใช้สถิติ t-test ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว One-way ANOVA ซึ่งหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe

6.4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับขั้นของการเข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี โดยนำข้อมูลที่ไดจากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำนวน 375 คน มาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์โดยตาราง ประกอบคำบรรยาย จำแนกออกเป็น 4 ตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำนวน 375 คน โดยผู้วิจัยจำแนกข้อมูลตามเพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามเพศ และประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent t-test การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) พร้อมทำการทดสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test for all possible comparison)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

Y	แทน	พฤติกรรมจิตสาธารณะ
x_1	แทน	การรับรู้ความสามารถของตนเอง
x_2	แทน	การได้รับการสนับสนุนทางสังคม
x_3	แทน	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
df	แทน	องศาอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของค่ากำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนกำลังสอง (Mean Square)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)
R^2	แทน	ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square)
Adj R^2	แทน	ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square)
S.E.	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error of the Estimation)
R^2 Change	แทน	ประสิทธิภาพในการทำนายที่เพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระในสมการถดถอย
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficients)
Beta	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยของตัวทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standard Regression Coefficients)
Constant (a)	แทน	ค่าคงที่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำนวน 375 คน โดยผู้วิจัยจำแนกข้อมูลตามเพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปี การศึกษา คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	182	48.50
หญิง	193	51.50
รวม	375	100.00
ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	109	29.10
ชั้นปีที่ 2	103	27.50
ชั้นปีที่ 3	99	26.40
ชั้นปีที่ 4	64	17.00
รวม	375	100.00
คณะวิชา		
คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร	55	14.70
คณะวิทยาการจัดการ	232	61.90
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	88	23.40
รวม	375	100.00

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.00	10	2.70
2.01 – 2.50	64	17.10
2.51 – 3.00	116	30.90
3.01 – 3.50	96	25.60
มากกว่า 3.50	89	23.70
รวม	375	100.00
ประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย		
เคย	263	70.10
ไม่เคย	112	29.90
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 51.47 และเพศชาย จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 48.53 ส่วนใหญ่เป็นชั้นปีที่ 1 จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 29.07 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 61.87 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ที่ 2.51 – 3.00 จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.93 และประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย พบว่าส่วนใหญ่เคยเข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 70.13

เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่ม เมื่อดำเนินการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (TEST OF HOMOGENEITY OF VARIANCE) ปรากฏว่ามีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มใหม่ ดังรายละเอียด ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน และร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.50	74	19.70
2.51 – 3.00	116	31.00
3.01 – 3.50	96	25.60
มากกว่า 3.50	89	23.70
รวม	375	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.00 จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.1 การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับของพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ เพชรบุรี

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1. พฤติกรรมจิตสาธารณะ	3.93	.375	มาก
-ด้านพฤติกรรมการตระหนักรู้และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา	3.66	0.46	มาก
-ด้านการช่วยเหลือและการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล	3.72	0.40	มาก
-ด้านพฤติกรรมการเคารพหน้าที่และขอปฏิบัติทางสังคม	4.12	.397	มาก
-ด้านพฤติกรรมการอุทิศตนทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	3.87	.516	มาก
2. การรับรู้ความสามารถของตนเอง	3.79	.454	มาก
3. การได้รับการสนับสนุนทางสังคม	3.71	3.66	มาก
4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา	3.76	.474	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามีพฤติกรรมจิตสาธารณะ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่าด้านพฤติกรรมการตระหนักรู้และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ด้านการช่วยเหลือและการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล ด้านพฤติกรรมการเคารพหน้าที่และขอปฏิบัติทางสังคม และด้านพฤติกรรมการอุทิศตนทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66, 3.72, 4.12$ และ 3.87 ตามลำดับ) ส่วนการรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79, 3.71$ และ 3.76 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย

3.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติทดสอบไคที่ (t-test) ดังรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบไคที่ทางสถิติ t-test (Independent t-test)

เพศ	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	t
ชาย	182	3.84	.395	1.103
หญิง	193	3.79	.430	

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ดังรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบไคร้ระดับ ของพฤติกรรมจิตสาธารณะ จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ชั้นปีระดับชั้นปีที่ศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	ไคร้ระดับ
ชั้นปีที่ 1	109	4.05	.167	มาก
ชั้นปีที่ 2	103	3.85	.397	มาก
ชั้นปีที่ 3	99	3.78	.410	มาก
ชั้นปีที่ 4	64	3.43	.414	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.05, 3.85, 3.78 ตามลำดับ) ส่วนนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.43)

ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของพฤติกรรมจิตสาธารณะนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	15.477	5.159	39.354*
ภายในกลุ่ม	371	48.635	.131	
รวม	374	64.112		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีการศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe ดังรายละเอียดตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีระดับชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ระดับชั้นปีที่ศึกษา	ชั้นปีที่ 1 ($\bar{X} = 4.05$)	ชั้นปีที่ 2 ($\bar{X} = 3.85$)	ชั้นปีที่ 3 ($\bar{X} = 3.78$)	ชั้นปีที่ 4 ($\bar{X} = 3.43$)
ชั้นปีที่ 1 ($\bar{X} = 4.05$)	-			
ชั้นปีที่ 2 ($\bar{X} = 3.85$)	.194*	-		
ชั้นปีที่ 3 ($\bar{X} = 3.78$)	.268*	.074	-	
ชั้นปีที่ 4 ($\bar{X} = 3.43$)	.613*	.419*	.344*	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกับนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะมากกว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ($\bar{X} = 4.05, 3.85, 3.78$ และ 3.43 ตามลำดับ) นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกับนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะมากกว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 ($\bar{X} = 3.85$ และ 3.43 ตามลำดับ) และ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 3 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกับนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 3 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะมากกว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 ($\bar{X} = 3.78, 3.43$ ตามลำดับ) นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบไคร้ระดับ พฤติกรรมจิตสาธารณะ จำแนกตามคณะวิชา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

คณะวิชา	n	$\bar{X}$	S.D.	ไคร้ระดับ
คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร	55	3.80	.506	มาก
คณะวิทยาการจัดการ	232	3.76	.435	มาก
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	88	3.99	.181	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.80, 3.76, 3.99 ตามลำดับ)

ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของพฤติกรรมจิตสาธารณะนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามคณะวิชา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	3.556	1.778	10.924*
ภายในกลุ่ม	372	60.556	.163	
รวม	374	64.112		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาในคณะวิชาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ามีอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe ดังรายละเอียดตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีคณะวิชาที่แตกต่างกัน

คณะวิชา	คณะสัตวศาสตร์ และเทคโนโลยี การเกษตร ($\bar{X} = 3.83$)	คณะ วิทยาการ จัดการ ($\bar{X} = 3.82$)	คณะเทคโนโลยี สารสนเทศและ การสื่อสาร ($\bar{X} = 4.08$)
คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร ($\bar{X} = 3.83$)	-		
คณะวิทยาการจัดการ ($\bar{X} = 3.82$)	0.01	-	
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.08$)	-0.25*	-0.26*	-

จากตารางที่ 11 พบว่า นักศึกษาคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มีพฤติกรรมจิต
 สาธารณะแตกต่างกับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีพฤติกรรมจิตสาธารณะมากกว่า
 นักศึกษาคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร ($\bar{X} = 4.08, 3.83$ ตามลำดับ) และ นักศึกษา
 คณะวิทยาการจัดการ มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและ
 การสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
 สื่อสารจัดการมีพฤติกรรมจิตสาธารณะมากกว่านักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ($\bar{X} = 4.08, 3.82$
 ตามลำดับ) นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าระดับ พฤติกรรมจิตสาธารณะ จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.50	74	3.58	.475	มาก
2.51 - 3.00	116	3.75	.469	มาก
3.01 - 3.50	96	3.92	.306	มาก
มากกว่า 3.50	89	3.99	.237	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ที่ระดับน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.50, 2.51 - 3.00, 3.01 - 3.50 และ มากกว่า 3.50 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58, 3.75, 3.92$ และ 3.99 ตามลำดับ)

ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของพฤติกรรมจิตสาธารณะนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	8.380	2.793	18.595*
ภายในกลุ่ม	371	55.732	.150	
รวม	374	64.112		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe ดังรายละเอียดตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่แตกต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.50 ($\bar{X} = 3.58$)	2.51 – 3.00 ($\bar{X} = 3.75$)	3.01 – 3.50 ($\bar{X} = 3.92$)	มากกว่า 3.50 ($\bar{X} = 3.99$)
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.50 ($\bar{X} = 3.58$)	-	-	-	-
2.51 – 3.00 ($\bar{X} = 3.75$)	-.170*	-	-	-
3.01 – 3.50 ($\bar{X} = 3.92$)	-.339*	-.169*	-	-
มากกว่า 3.50 ($\bar{X} = 3.99$)	-.411*	-.240*	-.071	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.50 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 2.51 - 3.00, 3.01 - 3.50 และ มากกว่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.50 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะน้อยกว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับ 2.51 - 3.00, 3.01 - 3.50 และ มากกว่า 3.50 ($\bar{X} = 3.58, 3.75, 3.92$ และ 3.99 ตามลำดับ) นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับ 2.51 - 3.00 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับ 3.01 - 3.50 และมากกว่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับ 2.51 - 3.00 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะน้อยกว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3.01 - 3.50 และมากกว่า 3.50 ($\bar{X} = 3.75, 3.92$ และ 3.99 ตามลำดับ) นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

3.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) ดังรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 15 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะ จำแนกประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ประสบการณ์เข้ากิจกรรม	จำนวน (คน)	Mean	S.D.	t
เคย	263	3.80	.425	-1.564
ไม่เคย	112	3.87	.384	

จากตารางที่ 15 พบว่า นักศึกษาที่เคยมีประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย มีพฤติกรรมจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน กับนักศึกษาที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา

4.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา และพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สัมพัทธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา และพฤติกรรมจิตสำนึกของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	(x_1)	(x_2)	(x_3)	(Y)
การรับรู้ความสามารถของตนเอง (x_1)	1			
การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (x_2)	.656**	1		
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา (x_3)	.612**	.760**	1	
พฤติกรรมจิตสำนึก (Y)	.807**	.742**	.690**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตารางที่ 16 พบว่า เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเอง (x_1) การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (x_2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา (x_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสำนึก (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .807, .742$ และ $.690$ ตามลำดับ) โดยการรับรู้ความสามารถของตนเอง (x_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสำนึก (Y) มากที่สุด ($r = .807$) รองลงมา คือ การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (x_2) และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา (x_3) ($r = .742, .690$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเอง (x_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคม (x_2) ละการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา (x_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($r = .656, .612$ และ $.807$ ตามลำดับ)

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสำนึกของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา

ลำดับที่ของตัวแปรที่ เข้าสมการ	R	R ²	Adj R ²	R ² change	B	Beta	t
การรับรู้ความสามารถ ของตนเอง (x ₁)	.807	.651	.650	.651	.483	.530	14.706**
การได้รับการสนับสนุน ทางสังคม (x ₂)	.855	.730	.729	.080	.312	.276	6.294**
การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมนักศึกษา (x ₃)	.860	.740	.738	.010	.136	.156	3.719***
Constant = .319		S.E. = .21197		F _{overall} = 13.832***			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 19 พบว่า ตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (x₁) การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (x₂) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา (x₃) โดยที่การรับรู้ความสามารถของตนเอง (x₁) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นอันดับ 1 สามารถทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ร้อยละ 65.1

การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (x₂) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นอันดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 การรับรู้ความสามารถของตนเอง (x₁) และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม (x₂) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ร้อยละ 73.0

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา (x₃) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นอันดับที่ 3 สามารถทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 การรับรู้ความสามารถของตนเอง (x₁) และการได้รับการสนับสนุนทาง

สังคม (x_2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา (x_3) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะ
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ร้อยละ 74.0

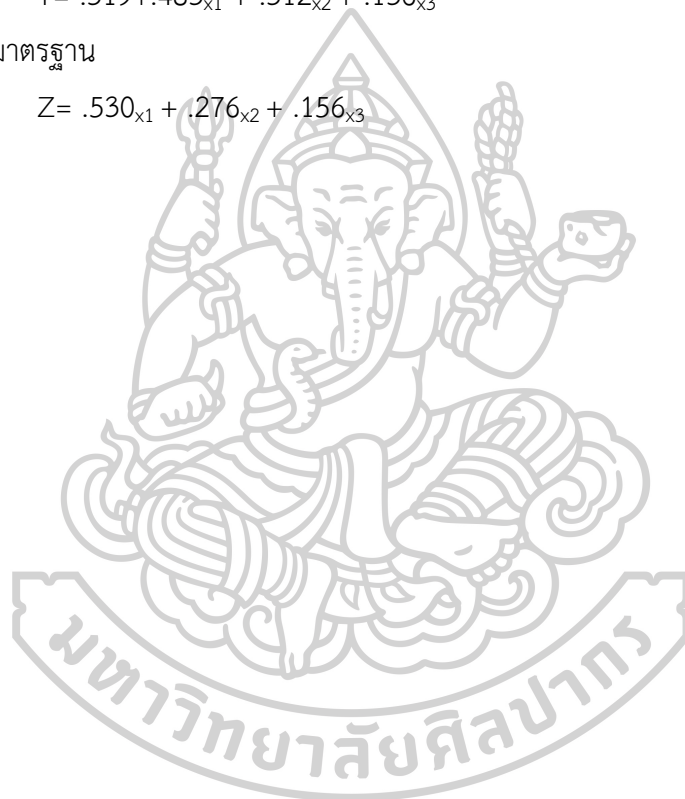
สมการที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสู่สมการ
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สามารถนำมาเขียนเป็นสมการวิเคราะห์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ
และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .319 + .483x_1 + .312x_2 + .136x_3$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .530x_1 + .276x_2 + .156x_3$$

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี นี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ และ 3) เพื่อศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

เมื่อได้ดำเนินการรวบรวมแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อนำตัวแปรดังกล่าวมากำหนดกรอบแนวคิดการศึกษาวิจัยผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานไว้ ดังนี้ 1) นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน 2) นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะ แตกต่างกัน 3) นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีคณะวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน 4) นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน 5) นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน 6) การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2561 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 3 คณะวิชา โดยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 5,157 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำนวน 375 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยสูตรการคำนวณของ ยามาเน (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สำหรับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรจำแนกตามคณะวิชาและชั้นปี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาวิจัยได้พัฒนาสร้างขึ้นเองพร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้ออกมาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามมาดำเนินการจัดกระทำวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาการแจกแจงความถี่ (Frequency) เปอร์เซ็นต์ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent t-test วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มโดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาตัวแปรอิสระที่สามารถทำนายการมีพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 51.47 ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 29.07 ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 61.87 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ที่ระดับ 2.51 – 3.00 จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 30.93 และประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 70.13

2. ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำนวน 375 คน โดยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า

2.1 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$)

2.2 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$)

2.3 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีระดับการได้รับการสนับสนุนทางสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$)

2.4 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$)

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย พบว่า

3.1 นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง มีพฤติกรรมจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน

3.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ศึกษาที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14, 3.92, 3.81$ ตามลำดับ) ส่วนนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 4 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$)

3.3 นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่ศึกษาในคณะวิชาที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร มีพฤติกรรมจิตสาธารณะ มากกว่าคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร และคณะวิทยาการจัดการ ($\bar{X} = 3.83, 3.82, 3.88$ ตามลำดับ)

3.4 นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.50, 2.51 - 3.00, 3.01 - 3.50 และ มากกว่า 3.50 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58, 3.80, 3.99$ และ 3.99 ตามลำดับ)

3.5 นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่เคยมีประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย มีพฤติกรรมจิตสาธารณะไม่แตกต่างกันกับนักศึกษาที่ไม่เคยมีประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย

4. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม โดยที่การรับรู้ความสามารถของตนเอง (x_1) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการเป็นอันดับ 1 สามารถ

ทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ร้อยละ 65.1

การได้รับการสนับสนุนทางสังคม (x_2) เป็นตัวแปรที่ได้รับความนิยมเข้ามาสมการเป็นอันดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 การรับรู้ความสามารถของตนเอง (x_1) และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม (x_2) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ร้อยละ 73.0

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา (x_3) เป็นตัวแปรที่ได้รับความนิยมเข้ามาสมการเป็นอันดับที่ 3 สามารถทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 การรับรู้ความสามารถของตนเอง (x_1) และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม (x_2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา (x_3) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ร้อยละ 74.0 สมการที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถนำมาเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ ในรูปคะแนนดิบ $Y = .319 + .483x_1 + .312x_2 + .136x_3$ ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z = .530x_1 + .276x_2 + .156x_3$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคมทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา โดยรายละเอียดดังนี้

1.1 ระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ทั้งนี้เนื่องจากพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะในทุกๆด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการเคารพหน้าที่และขอปฏิบัติทางสังคมที่เฉลียวฉลาดที่สุด รองลงมาคือด้านการอุทิศตนทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างช่วยเหลือเกื้อกูลและด้านการตระหนักรู้และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การที่นักศึกษามีพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก มาจากการที่นักศึกษาส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในมหาวิทยาลัย มีโอกาสในการทำกิจกรรมมาก นักศึกษาได้รับการปลูกฝังมาจากครอบครัวผู้ปกครองที่มีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง และ

มหาวิทยาลัยจะมีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของโอมใจ วงษ์มณฑา (2552) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ระดับจิตสาธารณะของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญธิดา ยอดสุวรรณ (2557) เรื่อง ระดับความมีจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีระดับจิตสาธารณะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีระดับจิตสาธารณะในทุกๆด้านอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีระดับจิตสาธารณะด้านยกย่องและให้เกียรติผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความรัก ความอาทรและความสามัคคี และด้านมาตรฐานในการปฏิบัติงานซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถอธิบายได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี มีพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านพฤติกรรมการเคารพหน้าที่และข้อปฏิบัติทางสังคมมากที่สุด เนื่องจากนักศึกษาทัศนคติที่ดีต่อการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบเมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงาน และทำงานสิ่งนั้นอย่างเต็มความสามารถ เคารพรวมกิจกรรมทางสังคมเสมอ

1.2 ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่านักศึกษามีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงและคาดหวังว่าจะได้รับผลตอบแทนที่ดีจากการแสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะต่อบุคคลอื่น ๆ โดยมีความเชื่อมั่นว่าตนเองนั้นมีความสามารถในการพัฒนาศักยภาพเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ และเมื่ออยู่ร่วมกันในมหาวิทยาลัยจะเคารพในการตัดสินใจของเพื่อน ในระหว่างที่นักศึกษาได้จัดกิจกรรมจิตสาธารณะนั้นเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ นักศึกษาจะเลือกทำในสิ่งที่ดีที่สุด และไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน พร้อมทั้งต่างคิดหาทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหา และเชื่อว่าตนเองสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ สอดคล้องกับวารสารณ กุประดิษฐ์ (2551) การรับรู้ความสามารถของตนจึงมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษา พรพรหม พรรคพวก (2550: 75-76) ทำการศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก กรุงเทพมหานคร ศึกษานักเรียนจำนวน 412 คน ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ.01 และเป็นตัวแปรที่มีค่า น้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อสาธารณะมากที่สุด พิมภา กำเนิดผล (2552 : 116) ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 1 จังหวัดสงขลา จำนวน 375 คน ผลการศึกษารับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จุฑาพร นาครอด (2554: 130) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 2 ใน

เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำนวน 645 คน ผลการศึกษาพบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเกี่ยวกับจิตสาธารณะมีอิทธิพลทางตรงต่อจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ระดับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี นักศึกษาจะได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย อาจารย์ เพื่อน รุ่นพี่ ที่ให้การสนับสนุน ในมหาวิทยาลัยจะจัดสรรงบประมาณการจัดกิจกรรมให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา อาจารย์จะดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร เอกสาร และคอยเป็นกำลังใจให้กับนักศึกษา เพื่อนจะสนับสนุนในด้าน สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษา ครอบครัวที่เป็นกำลังใจ มีการปลูกฝังการมีจิตสาธารณะให้นักศึกษา ให้รู้จักเสียสละเพื่อสังคม เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เป็นผู้มีความวินัยในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจะช่วยให้ในการดำเนินกิจกรรมเป็นไปได้ด้วยดี สอดคล้องกับภัสวรรณองอาจ (2554) ได้ศึกษาการขัดเกลาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานีและศึกษาเพื่อหาตัวทำนายที่ดีที่สามารถพยากรณ์ จิตสาธารณะของนักศึกษา ตัวแปรของการขัดเกลาประกอบด้วยการขัดเกลาทางครอบครัวการขัดเกลาทางสถาบันการศึกษาการขัดเกลาทางกลุ่มเพื่อน และการขัดเกลาทางสื่อมวลชน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่าการขัดเกลาทางสังคมของนักศึกษาด้านการขัดเกลาทางครอบครัวกับจิตสาธารณะของนักศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สูงสุดคือ .668 หากแบ่งเป็นรายด้าน พบว่า

1.3.1 ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ($\bar{X} = 3.85$) อยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากครอบครัวจะสั่งสอนให้เขาเพียรยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม เสียสละเพื่อสังคม เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น สั่งสอนให้เป็นผู้มีความวินัยในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นเมื่อมีโอกาสครอบครัวของมักจะทำกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของผลการวิจัยของอ้อมใจ วงษ์มณฑา (2553) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และพบว่าการสนับสนุนจากครอบครัวสามารถรวมกันเป็นตัวพยากรณ์กับการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา

1.3.2 ด้านการสนับสนุนทางสังคมทางสังคมจากเพื่อน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เนื่องมาจากนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีส่วนใหญ่ นักศึกษาจะพักอาศัยอยู่กับเพื่อน เมื่อเพื่อนทราบว่ามีกิจกรรมจิตสาธารณะมักจะแจ้งให้ทราบ และมีการชักชวนกันเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ ในบางครั้งหากไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ก็จะสนับสนุนในด้านอื่น เช่น การสนับสนุนเงิน สิ่งของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทรัตน์ ปรีวีตธรรม (2553) ได้ทำวิจัย

เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของเด็กและเยาวชนที่รับทุนการศึกษาสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พบว่าด้านปัจจัยภายในคือ ทักษะคติเชิงจริยธรรมปัจจัยภายนอก คือ การสนับสนุนทางสังคมจากคนในครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และเพื่อน ได้รับการสนับสนุนทางสังคมส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาอยู่ในระดับมาก

1.3.3 ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$)

เนื่องจากมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุน การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้นักศึกษาเสนอกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมโดยมหาวิทยาลัยอนุญาตให้เข้าพบเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมจิตสาธารณะสอดคล้องกับสำเนา ขจรศิลป์ (2542:42) ได้นำมากล่าวสรุปไว้ว่า สภาพแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษาจะช่วยให้นักศึกษาเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์และมั่นคง สามารถนำไปใช้เป็นแม่บทในการวางแผนและการพัฒนานักศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งงานพัฒนาการมีทั้งหมด 7 ลักษณะโดยงานพัฒนาการ 3 ลักษณะแรก คือ การพัฒนาความสามารถ การควบคุมอารมณ์และ การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ส่วนงานพัฒนาการ 4 ลักษณะหลัง คือ การเสริมสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง การพัฒนาทักษะในการติดต่อระหว่างบุคคล การพัฒนาเป้าหมาย และการพัฒนาบุรณภาพ

1.4 ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีกิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสาธารณะให้กับนักศึกษา ทั้งในรูปแบบของกิจกรรมจิตสาธารณะภายในมหาวิทยาลัย และกิจกรรมออกค่ายภายนอกมหาวิทยาลัย นักศึกษายินดีที่จะเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น โดยที่นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม มีทั้งในรูปแบบของผู้จัดกิจกรรมที่มีส่วนร่วมในการ คิดริเริ่ม การพิจารณา ตัดสินใจ วิเคราะห์ปัญหา/ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง และ นักศึกษาที่เป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพราะนักศึกษาคิดว่าการที่ตนเองได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา นั้น จะทำให้นักศึกษาได้รู้จักคิด การมีทักษะที่มีต่อบุคคลอื่น การมีทักษะที่มีต่อการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงานในอนาคตต่อไป ดังทฤษฎีการพัฒนา นักศึกษาของชิกเกอร์ริง (Chickering's Theory of Student Development) ซึ่งเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพของบุคคลในช่วงวัยรุ่น (17-25 ปี) ว่าจะบรรลุการพัฒนาการ 7 ด้าน คือ การพัฒนาความสามารถ การจัดการอารมณ์การพัฒนาจากความเป็นตัวของตัวเองไปสู่การพึ่งพาอาศัยกัน การพัฒนาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน การพัฒนาเป้าหมาย และการพัฒนาความมีคุณธรรม ซึ่งชิกเกอร์ริงและไรเซอร์ (Chickering & Reisser, 1933) ได้กล่าวไว้ว่าปัจจัยที่จะส่งผลต่อการพัฒนาของนิสิตนักศึกษานั้น ได้แก่ สภาพความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อม กลุ่มเพื่อน ความสัมพันธ์กับอาจารย์ และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนิสิตนักศึกษา (The Theory of Student Involvement) ของอะเล็กแซนเดอร์

ดัลลิว แอสติน (Astin, 1984) ที่อธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ในกิจกรรม นักศึกษากับการพัฒนาตัวนิสิตนักศึกษาคือ ปริมาณร่างกายแรงใจที่นิสิตนักศึกษาคิดเกี่ยวกับการเรียน สถานศึกษา ปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และนิสิตนักศึกษาคนอื่นๆ มาก จะเป็นปัจจัยที่ทำให้นิสิตนักศึกษา ใฝ่อกจากการศึกษากลางคัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของบทบาทผู้เรียนที่ควรมีส่วนร่วม มากในการรับข้อมูลจากผู้สอนเพียงเท่านั้น ซึ่งนิสิตนักศึกษาจะสามารถแสดงออกได้อย่างเต็มที่ มากกว่าเดิมเมื่อได้มาทำกิจกรรมนักศึกษาสอดคล้องกับ จีรวัด วัลจักร (2542) ที่กล่าวว่าการเข้าร่วม กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ของนักศึกษาจะทำให้นักศึกษาได้คิด และรู้จักคิดเกี่ยวกับตนเอง ทักษะที่มีต่อบุคคลอื่น ทักษะที่มีต่อการทำงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต และการทำงานในอนาคตต่อไป

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี โดยจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 เพศกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี พบว่านักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน กัน เนื่องจากปัจจุบันบทบาททางเพศ เกิดจากประสบการณ์ตรงของบุคคลที่ได้รับอิทธิพลการอบรมเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน การได้รับการปลูกฝังและสภาพแวดล้อมไม่แตกต่างกัน ส่งผลให้มุมมองเกี่ยวกับ กิจกรรมจิตสาธารณะในการช่วยเหลือสังคมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับอ้อมใจ วงมณฑาและ ประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์ (2552) พบว่า จิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี ที่มีเพศต่างกันมีจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน และเวคิน วุฒิวังศ (2542) ศึกษาความรับผิดชอบ ต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยภาคใต้ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความรับผิดชอบต่อสังคมไม่ แตกต่างกัน

2.2 ระดับชั้นปีกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยา เขตสารสนเทศเพชรบุรี พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ เพชรบุรีที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีพฤติกรรมจิตสาธารณะมากกว่า ชั้นปีที่ 2 3 และ 4 เนื่องจากนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มีเวลาเรียนมากกว่าปีอื่น ๆ เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ ของมหาวิทยาลัย คณะวิชาจัดขึ้น สอดคล้องกับธิดาชนก วงศพิทักษ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยจิต สังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับจิตอาสาของกลุ่ม ตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีระดับสูง เนื่องจากนิสิตมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมโดยเสริมสร้างอัตลักษณ์ ตั้งแต่เริ่มต้นภาคการศึกษา และยังได้รับการสนับสนุนจากทาง

มหาวิทยาลัยในการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาอย่างหลากหลาย ดังนั้น สถาบันการศึกษาที่โครงการพัฒนาระดับจิตอาสาของยูเรเนียน จึงควรสนับสนุนให้ยูเรเนียนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาตั้งแต่ขั้นแรกของการศึกษาและสนับสนุนต่อเนื่องไปในทุกปีการศึกษาเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านจิตอาสาและยกระดับจิตอาสาให้อยู่ในระดับสูงต่อไป

2.3 คณะวิชา กับ พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิชาต่างกัน พฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน โดยที่คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีพฤติกรรมจิตสาธารณะมากกว่า คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร และคณะวิทยาการจัดการ กล่าวได้ว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนั้น มีกิจกรรมที่คณะวิชาภาคบังคับให้นักศึกษาทุกคนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับจิตสาธารณะ คณะเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะ การคิดริเริ่ม การพิจารณาในการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะอย่างเป็นขั้นตอนและลงมือปฏิบัติจริง ส่วนคณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร และคณะวิทยาการจัดการนั้น มีกิจกรรมที่ทางส่งเสริมจิตสาธารณะเช่นกัน แต่เป็นเพียงบางสาขาวิชาหรือเฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาเรียน โดยจะต้องทำโครงการหรือกิจกรรมจิตสาธารณะ ทำให้นักศึกษาที่ไม่ได้ลงเรียนในสาขาวิชา หรือรายวิชานั้น ๆ ไม่ได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมจิตสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม สอดคล้องกับสมชาย ศรีสุนทร โวหาร (2556 : บทความ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง จิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานีที่ศึกษาคณะต่างกันมีพฤติกรรม จิตสาธารณะ โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และนพพล ยอดกลาง (2557: 82) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ศึกษาเกี่ยวกับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ทั้ง 7 คณะ จำนวน 377 คน พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะของนักศึกษาจำแนกตามคณะโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี พบว่า นักศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพฤติกรรมจิตสาธารณะสูง เนื่องจากนักศึกษาที่มีความตั้งใจเรียน มีความอดทน ขยัน มีความพยายามแสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีความรับผิดชอบในการเรียน สนใจใฝ่เรียนรู้ มีพฤติกรรมนำไปสู่การเรียนที่ดี จะเห็นได้ว่านักศึกษามีความตั้งใจ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนและการทำงานต่าง ๆ แสดงถึงระดับสติปัญญาของบุคคล สอดคล้องกับพระมหาไพโรสสถ์ ใจตะ (2554 : 65) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาจิตสำนึกสาธารณะของพระนิสิตมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (วังน้อย) พบว่า พระนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีจิตสาธารณะโดยรวมแตกต่างกัน

2.5 ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ กับพฤติกรรมจิตสาธารณะของ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การ เข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก โครงการหรือกิจกรรมที่มหาวิทยาลัย คณะวิชาจัด หรือนักศึกษาเป็นผู้จัดขึ้นนั้น เป็นโครงการที่มีรูปแบบการดำเนินการ ขั้นตอนที่คล้ายคลึงกัน ไม่ได้มีความซับซ้อนในกระบวนการการดำเนินกิจกรรม นอกจากนี้โครงการหรือกิจกรรมจิตสาธารณะที่จัด ขึ้นมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ และระหว่างที่กำลังดำเนินกิจกรรมอยู่นั้น นักศึกษาก็ได้มี โอกาสที่การแลกเปลี่ยนความรู้ แลกถึงความประทับใจที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะไปเพื่อนฝูง จึง เห็นว่านักศึกษาที่เคยมีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัยนักศึกษา ไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่ไม่เคยมีประสบการณ์ ดังที่วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2538: 59-60) เพราะการที่นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม เป็นการส่งเสริมให้นิสิต นักศึกษา แต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น สามารถพัฒนาการเรียนวิชาการ สังคม ร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพและความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีประสบการณ์ ใตงานทำงานกับผู้อื่น สามารถเสนอความคิดเห็นกล้าแสดงออก รู้จักฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบ และฝึกความคิด ตลอดจนการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบปัญญานิยม (Cognitive theory) ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะเป็นการจัดประสบการณ์ การ เรียนรู้ด้านจิตสาธารณะ โดยเป็นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการที่เยาวชน ได้รับประสบการณ์ตรง จากการ เรียนรู้แบบร่วมมือกัน ทำได้โดยการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การแสดงบทบาท สมมุติ การ วิชาการหรืออภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในประเด็นคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ จัด กิจกรรม ที่ช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในตัวเอง และการยอมรับตนเอง เช่น ให้เยาวชนได้กำหนดสัญญา กับตนเองในการพัฒนาคุณธรรมต่าง ๆ รวมทั้งจิต สาธารณะ หรือจัดกิจกรรมที่เยาวชนได้เรียนรู้ เพื่อช่วยเหลือหรือรับใช้สังคม เช่น ปลูกป่า อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะ เป็นต้น

จากผลการวิจัย เห็นว่า นักศึกษาจะมีเพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกัน แต่ทุกกลุ่มก็มีระดับ พฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก ดังนั้น คณะวิชาและมหาวิทยาลัย จึงควรมีการกระตุ้น สนับสนุนให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงออกหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสาธารณะอย่าง ต่อเนื่อง เนื่องจากนักศึกษามีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม แต่การจัดกิจกรรมนั้น ควรดำเนินการให้เหมาะสมกับช่วงเวลา และสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษา ด้วย

3. ผลการวิเคราะห์ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ผลการวิเคราะห์พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง สามารถเชื่อมโยงทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม สามารถเชื่อมโยงทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ร้อยละ 74 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

โดยพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาสมการเป็นอันดับที่ 1 สามารถทำนายร่วมกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี ได้ร้อยละ 70 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.807$) แสดงว่า นักศึกษามีความเชื่อในความสามารถของตนในการกระทำหรือปฏิบัติงานหนึ่งๆ ให้สำเร็จคล่องตามที่ได้อำนาจหมายไว้ จนทำให้มีความพยายามในการปฏิบัติพฤติกรรมต่าง ๆ แม้ว่าจะประสบกับอุปสรรคหรือพบกับสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังก็ไม่มีผลกระทบมากนัก เนื่องจากบุคคลจะไม่ใฝ่ฝันว่าความล้มเหลวนั้นมาจากการที่ตนขาดความสามารถ แต่เป็นผลจากปัจจัยอื่น ๆ เช่น ยังพยายามไม่พอ สถานการณ์ไม่เอื้ออำนวย นอกจากนี้ยังสามารถเปลี่ยนสถานการณ์ให้เกิดความสำเร็จได้โดยพยายามและฝึกทักษะมากขึ้นเพื่อให้บรรลุผลตามที่คาดหวังไว้ มีความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมใดสำเร็จ อาจเป็นคำพูดในลักษณะชักจูงแนะนำ อธิบาย ชื่นชม ทำให้เกิดกำลังใจและความมั่นใจ รู้สึกมีความสุข รู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีความพอใจ จะส่งผลให้มีความเชื่อในความสามารถของตนเพิ่มขึ้น แต่หากสภาวะด้านอารมณ์เป็นลบ เช่น เครียด วิตกกังวล กลัว จะส่งผลให้ความเชื่อในความสามารถของตน ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองสอดคล้องกับพรพรหม พรคพวก (2550: 75-76) ทำการศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก กรุงเทพมหานคร ศึกษา นักเรียนจำนวน 412 คน ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ.01 และเป็นตัวแปรที่มีอำนาจหน้าที่สำคัญที่ส่งผลต่อสาธารณะมากที่สุด เช่นเดียวกับพิมภา กำเนิดผล (2552 : 116) ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 1 จังหวัด

สงขลา จำนวน 375 คน ผลการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิต
 สาธารณะของนักเรียนชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจุฑาทพร นาครอด (2554:
 130) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 2 ในเขต
 พื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 จำนวน 645 คน ผลการศึกษาพบว่าการรับรู้ความสามารถ
 ของตนเกี่ยวกับจิตสาธารณะมีอิทธิพลทางตรงต่อจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การได้รับการสนับสนุนทางสังคม เป็นตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้ามาสมการเป็นอันดับที่ 2
 สามารถทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
 สารสนเทศเพชรบุรี เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า การได้รับการสนับสนุนทาง
 สังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 ($r=.855$) แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี หากได้รับการ
 สนับสนุนทางสังคม ก็จะมีพฤติกรรมจิตสาธารณะมากขึ้น กล่าวคือ นักศึกษาหากมีปฏิสัมพันธ์อย่างมี
 จุดมุ่งหมายที่นำมาซึ่งการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม เช่น การรับรู้ เข้าใจ และ
 ตอบสนองทางอารมณ์ความรู้สึก การไขข้อสงสัย ไขข้อข้องใจ รวมถึงการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของ
 กลุ่ม การที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคม จะเกิดการรับรู้ว่าตนได้รับความรัก ความเอาใจใส่ การเห็น
 คุณค่า และการยอมรับส่งผลทางบวกต่อสุขภาพกายและสุขภาพใจ ทำให้สามารถเผชิญกับเหตุการณ์
 ที่มาคุกคามชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผลทางจิตใจ คือทำให้เกิดอารมณ์ที่มั่นคงต่อเหตุการณ์ที่
 กำลังเผชิญ มีแรงจูงใจในการแก้ไขปัญหาจากการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและสถานการณ์ และมี
 ความเครียดลดลง ส่วนผลทางด้านร่างกาย คือส่งผลต่อการทำงานของระบบต่อมไร้ท่อ ระบบฮอร์โมน
 และระบบภูมิคุ้มกัน ทำให้ร่างกายรู้สึกสบายและผ่อนคลาย และมีสุขภาพที่แข็งแรง มีภูมิต้านทานโรค
 สูงขึ้น

การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ควรมีการสนับสนุนในทุก ๆ ด้านทั้งในเรื่อง
 ความรัก ความอบอุ่น การให้คำปรึกษา คอยกอดกอดกอดเมื่อกระทำผิด รับผิดชอบดูแลเอา ใจใส่
 สนับสนุนในด้านสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เพื่อให้เด็กสามารถเผชิญสภาวะปัญหาได้อย่างปกติ
 สุข เช่น การแนะนำ ชี้แนะให้รู้จักแบ่งปันสิ่งของแก่ผู้อื่น อบรมสั่งสอนให้เป็นผู้มีนิสัยดีต่อ
 ตนเองและผู้อื่น ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม เสียสละเพื่อสังคม เป็นต้น สอดคล้องกับป้อมใจ วงษ์
 มณฑา (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผล
 การศึกษาพบว่าการสนับสนุนจากครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นราย
 ข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก คือนักศึกษาได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองของ
 วินัย ซื่อสัตย์ ประหยัด และอดทน รองลงมา คือนักศึกษาได้รับความรัก ความเอาใจใส่และพร้อมให้
 กำลังใจจากบุคคลในครอบครัว และนักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกใน ครอบครัว และ
 สร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก คือ นักศึกษาได้รับ

ความช่วยเหลือทุนทรัพย์บริจาคเพื่อกิจสาธารณะประโยชน์ รองลงมาคือนักศึกษา ได้รับคำชมเชยหรือรางวัลตอบแทนความดีจากบุคคลในครอบครัว และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ ประชาธิปไตยของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง วราภรณ์ ชัดทานและคณะ (2554 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่อง จิตสาธารณะของนักศึกษาศาสนาสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 246 คน พบว่าการได้รับสนับสนุนจากครอบครัว มีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์ (2557 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษาเป็นอันดับที่ 2 ($\beta = 0.179$) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เป็นการสนับสนุนทางสังคมที่อยู่ในระดับแคบ หรือระดับเล็ก (Micro level) กล่าวคือเป็นการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลใกล้ชิดสนิทสนมกันมากที่สุด จะมีความใกล้ชิดทางอารมณ์ให้การสนับสนุนทางจิตใจ แสดงความรักและ ห่วงใย

การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน ทั้งนี้เนื่องมาจาก เพื่อนมีอิทธิพลต่อนักศึกษาสูงในช่วงวัยรุ่น ลักษณะเป็นการถ่ายทอดทางสังคมและการชักจูง ชักจูง หรือการยอมรับปฏิบัติตามค่านิยมของกลุ่มเพื่อน เพื่อนทำให้นักศึกษาได้สัมผัสกับค่านิยมและประสบการณ์ที่แตกต่างจากที่เคยได้รับจากครอบครัว และเพื่อนสามารถเป็นแบบอย่างแก่นักศึกษาได้ หากเพื่อนมีพฤติกรรมหรือค่านิยมในการที่จะชักจูง สนับสนุนให้เกิดการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นหรือส่วนรวมมากขึ้น เขาได้ยอมทำให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมจิตสาธารณะมากขึ้นตามไปด้วย เช่น การชักชวนกันทำกิจกรรมจิตสาธารณะ การสนับสนุนเงิน สิ่งของ เมื่อทำกิจกรรมจิตสาธารณะเกิดขึ้น เพื่อนจะช่วยแบ่งเบาภาระด้านการเรียน ภาระหน้าที่ทำกิจกรรมจิตสาธารณะ เป็นต้น สอดคล้องกับธัญศญา ธรรมิสกุล (2556 : บทความ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พาณิชย์การ พบว่าด้านอิทธิพลกลุ่มเพื่อนด้านการให้บริการห้องเรียนพิเศษด้านอาคาร และสถานที่ด้านกิจกรรมนักศึกษาด้านระเบียบวินัยในวิทยาลัย และด้านพฤติกรรมครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน์ (2557 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย เป็นผลมาจากการที่นักศึกษาได้เข้าร่วมทำกิจกรรมที่คณะวิชาและมหาวิทยาลัย จัดขึ้นตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 นักศึกษามีโอกาสได้ร่วมกันคิด วางแผน และลงมือปฏิบัติงานจริง ทำให้มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

มหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมและช่วยในการเชื่อมโยงความมีจิตสาธารณะของนักศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะที่เป็นประโยชน์เพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยอนุญาตให้ใช้สถานที่และอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมจิตสาธารณะ ให้การสนับสนุน ประชาสัมพันธ์ เปิดโอกาสให้นักศึกษาเสนอกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม เป็นต้น สอดคล้องกับศิริสุข นาคะเสนีย์ (2557: 50) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ปรีชา คำมาดี และประสพชัย พสุนนท์ (2559: วารสาร) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดระยอง พบว่า การได้รับการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการเป็นอันดับที่ 3 สามารถทำนายปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่า การได้รับการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.860$) แสดงว่า กิจกรรมนักศึกษาเป็นกิจกรรมและกระบวนการทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รู้จักสนิทสนมปรึกษาหารือร่วมกันทำกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการ อันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนักศึกษา โดยมีอาจารย์ประจำนักศึกษาคอยแนะนำและให้คำปรึกษา เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมของนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเดินไปในทางที่ถูกที่ควรเหมาะสม นอกจากกิจกรรมทางด้านวิชาการแล้ว มหาวิทยาลัยอย่างส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษารู้จักคิดและสร้างสรรค์กิจกรรมในแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาเป็นปัจจัยที่ทำให้ นักศึกษามีพฤติกรรมจิตสาธารณะ ทำให้เราได้มีโอกาสประเมินตนเองไปในตัวว่า จุดเด่น จุดด้อยของคุณเองนั้นมีอะไรบ้าง บางคนจะทราบได้เลยว่าจริง ๆ แล้วตนเองมีความถนัดอะไร อะไร เช่น บางคนอาจจะชอบทำงานด้วยการวางแผน การพูด ติดต่อสื่อสารบุคคลอื่น การบริหารเวลา ทำให้รู้จักแบ่งเวลาในแต่ละกิจกรรมของตนเองอย่างเหมาะสม และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นการเข้าไปอยู่ในสังคมและเป็นการพัฒนาตนเองของนักศึกษาเพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพในอนาคตต่อไป สอดคล้องกับพรทิพย์ สารักษ์ (2555:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จุดมุ่งหมายของงานวิจัย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสาธารณะในระดับสูง เมื่อวิเคราะห์แต่ละด้านพบว่าด้านความมุ่งมั่นพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเสียสละเพื่อสังคมและด้านการช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ในระดับสูง และ ได้ศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วมกิจกรรมนักศึกษากับ

คุณลักษณะด้านจิตอาสาของนิสิตนักศึกษา ศึกษาแก่นิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2556 ภาคเรียนที่ 2 จากมหาวิทยาลัยของรัฐในจังหวัดนครปฐม 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม รวมทั้งสิ้น 398 คน พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มากที่สุดคือ ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการบำเพ็ญประโยชน์หรืออาสาพัฒนาชนบทโดยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านกีฬา ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านจริยธรรม และระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม โดยอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาในลักษณะที่มีการทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ เข้าไปมีส่วนร่วมในการคิด แก้ไข พัฒนา และลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตอาสา (วลัยทิพย์ เปรมทวีธินโชต, 2556) และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551:2) กล่าวคือ กิจกรรมนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตนักศึกษาซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ในอนาคต กิจกรรมนักศึกษาเปิดโอกาสให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถ การตัดสินใจ การทำงาน การปรับปรุงบุคลิกภาพ และรู้จักการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีในสังคมของนักศึกษาเอง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

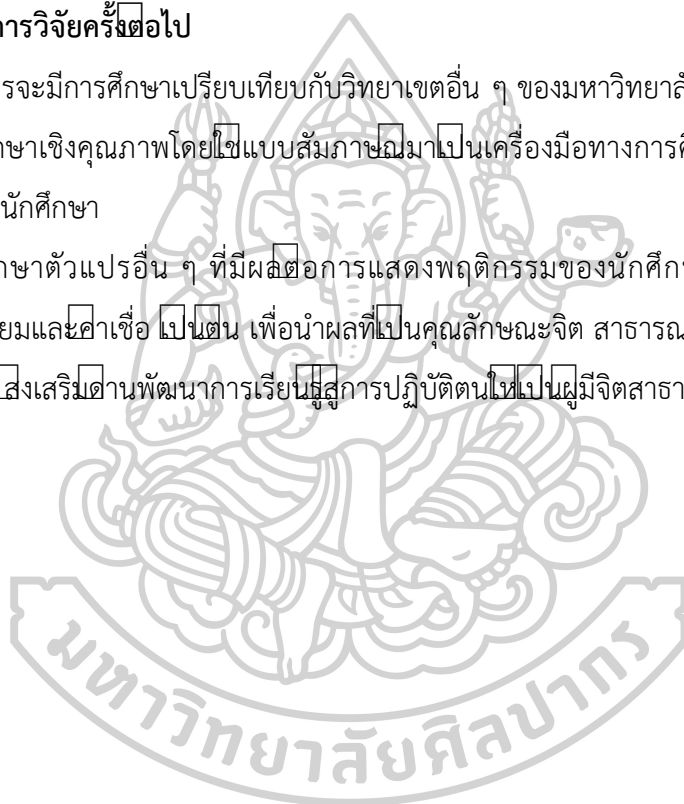
1. จากผลการศึกษาพบว่า เมื่อนักศึกษาระดับไปการศึกษาสูงขึ้น จะมีพฤติกรรมจิตสาธารณะที่น้อยลงผู้วิจัยจึงเสนอว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมจิตสาธารณะสามารถจัดกระทำได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การบริจาคสิ่งของ การระดมเงินเพื่อสมทบทุนให้กับผู้จัดกิจกรรม เพื่อกิจกรรมนั้นดำเนินไปได้ด้วยดี
2. จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาต่างคณะวิชาแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมจิตสาธารณะที่แตกต่างผู้วิจัยจึงเสนอว่า มหาวิทยาลัยศิลปากรควรออกแบบให้มีรายวิชาบังคับที่ให้นักศึกษาทุกคน ทุกชั้นไปควรเข้าศึกษาและนักศึกษาทุกคนจะต้องลงมือทำกิจกรรมหรือโครงการจิตสาธารณะเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง
3. จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมจิตสาธารณะที่แตกต่างผู้วิจัยจึงเสนอว่า มหาวิทยาลัยเป็นความสำคัญด้านการศึกษาแล้วมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานในสังคม การรับฟังความคิดเห็น การเคารพความคิดที่แตกต่าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ความรู้สู่ชีวิตจริงส่งเสริมทักษะความสามารถส่วนบุคคล และสามารถนำประสบการณ์

ความรู้จากการเรียนมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำกิจกรรมหรือโครงการจิตสาธารณะเพื่อส่วนรวมให้มากที่สุด

4. จากการศึกษาพบว่า กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นส่วนใหญ่อยู่ในมหาวิทยาลัยผู้วิจัย จึงเสนอว่า มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่ร่วมมือกับชุมชน หรือการออกไปนอกสถานที่ เช่น กิจกรรมออกค่ายอาสา การให้บริการแก่ผู้ที่อยู่ห่างไกล เพื่อให้นักศึกษาฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม การวางแผน การอยู่ร่วมกันในสังคม ภาวะผู้นำ และการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบกับวิทยาเขตอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย
2. ศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์มาเป็นเครื่องมือทางการศึกษาพร้อมกับการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา
3. ศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของนักศึกษาวัยรุ่น เช่น ทศนคติ แรงจูงใจ ค่านิยมและค่านิยม เป็นต้น เพื่อนำผลที่เป็นคุณลักษณะจิต สาธารณะของนักศึกษามาศึกษา และสนับสนุน ส่งเสริมด้านพัฒนาการเรียนสู่การปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีจิตสาธารณะให้มากขึ้น

รายการอ้างอิง

- Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy : The Exercise of Contr.* Freeman and Company., New York.
- Caplan, G. (1974). *Support systems and community mental health* New York. Behavioral Publications.
- Cobb, S. (1976). *Social Support as a Moderator of Life Stress. Psychosomatic Medicine*, 38 (September-October 1976).
- Dobrof, R. (1992). *Social support system* In E. F.B.Ford, & P.R.Katz (Eds). W.B.Saunders., Philadelphia
- Frances L. Ilg, & Louise Bates Amers. (1955). *Child behavior.* Harper., New York.
- Frederick, R. W. (1959). *The third curricular.* New York: Appleton Century Crofts.
- Good Carter, V. (1970). *Dictionary of Education.* New York: Mc Graw-Hill. .
- Gordon, R. J. (1999). *Organization Behavior: A Diagnostic Approach.* United States : Prentice - Hall., 6th ed. .
- Gottlieb, B. H. (1985). *Social Support Strategies Periodication., . 2nd ed.*
- Hoffman, M. L. (1996). *Review of child development research.* Resell Sage Foundation., New York.
- House, J. S. (1981). *The nature of social support. n M.A. Reading (ED.), Work stress and social support.,* 13-23.
- Jamias, C. J. (1969). *Student extra-curricular activities and public Relations, in a student problem in Southeast Asian University.* Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.
- Kannika, N. (2007). *Survey of Moral Index of People in Thai Society : A Case Study of the Public in Bangkok, Samutprakarn, Chiang Mai, Khon Kaen, Chon Buri and Nakhonsithammarat.*
- Klob, D. A. (1991). *Learning style inventory technical manual.* Boston: McBer.
- Kraft, F. N. (1992). *Nuturing Social Consciousness Through Church Education.* Dissertation Abstracts International.
- Magnusson, D. a. N. S. E. (1977). *Personality at the Crossroad: Current Issues in Interactionism Psychology.* New Jersey: LEA.
- Orem, D. E. (1985). *Nursing Concepts of Practice. . Mc Graw-Hill Bood Company., New York.*
- Pender, N. J., Murdaugh, C. L., & Parsons, M. A. (2001). *Health Promotion in Nursing Practice.*

Prentice Hall, Inc, New Jersey.

Phillips , L. R. (1991). Social support of the older client. In W.C. Chenitz, J.K. Stone, & S.A.

Salisbury (Eds.). *Clinical gerontological nursing: A guider to advance Practice*

W.B.Saunders., Philadelphia: , 535-544.

Raymond J, C. (1999.). *The Dictionary of Psychology. Philadelphia: Taylor and Francis.*

Thoits, P. A. (1982). Conceptual. Methodological and Theoretical Problem in Studying Social

Support as a Buffer against Life Strees,. *Journal of Health and Behavior.*

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางปฏิบัติการการวัดและการประเมินความรู้. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กฤตภัก เป็นถนอม. (2556). อิทธิพลของคุณลักษณะงาน การสนับสนุนทางสังคมและการถ่ายทอดทางสังคมของ
องค์กรที่มีต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน ในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,

จารุณี จันทร์เจริญ. (2555). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.,

จิตพี อดตรานนท์. (2558). การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำงานกับคุณภาพการให้บริการของพยาบาลใน
โรงพยาบาลสังกัด กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร
เหนือ.

จิรวัดน์ วีรังกร. (2542). คุณค่าและความสำคัญของกิจการนิสิตในพื้นฐานทักษะการดำเนินกิจการนิสิต. กรุงเทพฯ.

จิราภรณ์ พงษ์ศรีทัศน. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, ปีที่ 9 ฉบับที่ 27 กันยายน – ธันวาคม 2557.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ.

ณัฐพล แจ็งอักษร. (2557). อิทธิพลของพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อการพัฒนาแรงจูงใจในการเป็น
ครูของนักศึกษาครู การวิเคราะห์โมเดลโค้งพัฒนาการแข่งเชิงสาเหตุที่มีตัวแปรเหลื่อมเวลาไขว้. .

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

ทิศนา แคมมณี. (2541.). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมจากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ. วารสารราชบัณฑิตยสถาน.

ธนิดา ทองมีเหลือ, & ณิชย์ หล่อเลิศวิทย์. (2550). ปัจจัยทางจิตที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 13(1), , 91-102.

ธัญนิตา เจริญจันทร์. (2556). ความเชื่อด้านสุขภาพ การรับรู้ความสามารถของตนเอง รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับ
พฤติกรรมดูแลสุขภาพตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัด
นนทบุรี. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ,

ธัญดา วงษ์อ้อชีพ. (2557). การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่
4-6. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.,

136

139

นฤศรา แก้วกุล. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถด้านการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร,

นิรุทธิ์ วัฒนภาส. (2553). ผลของกลุ่มจิตวิทยาการปรึกษาแนวโยนิ โสมนสิการต่อการเพิ่มพูนพฤติกรรมจิต
สาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. มหาวิทยาลัยศิลปากร,

นิรุทธิ์ วัฒนภาส. (2553). ผลของกลุ่มจิตวิทยาการปรึกษาแนวโยนิ โสมนสิการต่อการเพิ่มพูนพฤติกรรมจิต
สาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. มหาวิทยาลัยศิลปากร,

บัญชาพิพัฒน์ โสดา. (2556). การประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ให้จิตสาธารณะของครู
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาภาคเหนือตอนล่าง. มหาวิทยาลัยนเรศวร,

ปกเทศ ชนะโยธา. (2557). การพัฒนาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิดตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยศัพทมูลเพื่อ
ส่งเสริมจิตสาธารณะและแก้ไขปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย,

ปรีชา คำมาดี, & ประสพชัย พสุนนท์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
ในจังหวัดระยอง. วารสารวิจัยรำไพพรรณี, ปีที่ 10 ฉ.1 เดือนตุลาคม 2558-มกราคม 2559.

พจน์ จิระบรรณกิจ. (2543). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตามอุดมคติตำรวจ : ศึกษาเฉพาะกรณี ข้าราชการตำรวจใน
จังหวัดสมุทรปราการ. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ,

พรพรหม พรรคพวก. (2550). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขต
กรุงเทพตะวันออก กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,

พรพิมพ์ สารภักย์. (2556). ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,

พระสุวรรณ์ ปู่อ่อน. (2556). ปัจจัยส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติ
ธรรม แผนกสามัญศึกษาในเขตภาคเหนือตอนล่าง. มหาวิทยาลัยนเรศวร,

พวงเพชร สุรัตน์วิกุล, & เฉลิมมาลัย ราชภัณฑารักษ์. (2544). โครงการวิชาบูรณาการหมวดศึกษาทั่วไป
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภัทรวรรณ องอาจ. (2554). การขัดเกลาทางสังคมที่เกี่ยวกับจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยดุสิตธานี. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.,

ยศวรรณ นิพัฒน์ศิริผล. (2541). ปัจจัยด้านบุคลิกและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ การพยาบาลของ
พยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนัก ในโรงพยาบาลของรัฐเขต กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ.,

รักกิจ ศิริวัฒน์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของระบบบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร ของ
พนักงานโรงไฟฟ้าจะนะ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.,

เรียม นมรักย์. (2552). การวิเคราะห์องค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักศึกษาในองค์กรนักศึกษามหาวิทยาลัย

137

139

รามคำแหง, มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
วารสาร กุประดิษฐ์. (2551). การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองและการควบคุมตนเองและการควบคุมตนเองเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สารเสพติดของเยาวชน. มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
วลัยทิพย์ เปรมทวีชน โฆศ. (2556). การศึกษาลักษณะของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา กับคุณลักษณะด้านจิตอาสาของนิสิตนักศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร,
วีรียา เขียนนอก. (2554). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา,
วัลลยา ธรรมอภิบาล. (2555). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
วิทย์พัฒน์ สีหา. (2551). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
ศิริสุข นาคะเสนีย์, & คณะ. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์,
สมพร สิงหะพล. (2542). ต้องสอนให้เกิดจิตสำนึกใหม่.
สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2552). กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 – 2565). กรุงเทพฯ.
สำเนา ขจรศิลป์. (2542). มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
สุดจิต นิมิตรกุล. (2554). แนวคิดเรื่องประชาสังคม. วารสารดำรงราชานุภาพ 1.
สุนิสา คงทอง. (2557). ผลของ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนพยาบาลทหารอากาศชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ กรมแพทย์ทหารอากาศ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
สุภะรัฐ ขอดระบำ. (2554). ปัจจัยด้านครอบครัวและจิตสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับการเกิดจิตสาธารณะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช,
สุนน อมรวิวัฒน์. (2542). การพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์ กรุงเทพฯ.
หฤทัย อาจปฐ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิตและความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล. . กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
,
หัตยา จันทรศรี. (2556). การประเมินความต้องการจำเป็นการสนับสนุนทางสังคมของผู้พิการ : กรณีศึกษาตำบลปากช่อง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี. มหาวิทยาลัยศิลปากร,
อ้อมใจ วงศ์มณฑา. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี,

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

คำอธิบายประกอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรีนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท สาขาจิตวิทยาชุมชน ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ขอให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามตามความจริง ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลคำตอบไว้เป็นความลับ และนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยประกอบวิทยานิพนธ์เท่านั้น การนำเสนอข้อมูลคำตอบจะนำเสนอในภาพรวมไม่ระบุชื่อ ดังนั้น คำตอบทั้งหมดจึงไม่ส่งผลกระทบต่อท่าน ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้ท่านตอบคำถามให้ครบทุกข้อเพื่อจะได้คำตอบที่สมบูรณ์สำหรับการวิจัย

3. แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

นางสาวภัทรวดี กลีบสุวรรณ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาจิตวิทยาชุมชน

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถาม

เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงของนิยามมากที่สุด

1. เพศ
  - ( ) ชาย
  - ( ) หญิง
2. นักศึกษากำลังศึกษาในชั้นปีที่
  - ( ) ชั้นปีที่ 1
  - ( ) ชั้นปีที่ 2
  - ( ) ชั้นปีที่ 3
  - ( ) ชั้นปีที่ 4
3. ปัจจุบันนักศึกษากำลังศึกษาคณะวิชาใด
  - ( ) คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร
  - ( ) คณะวิทยาการจัดการ
  - ( ) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
4. เกณฑ์เฉลี่ยของนักศึกษาคือ
  - ( ) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.00
  - ( ) 2.01 – 2.50
  - ( ) 2.51 – 3.00
  - ( ) 3.01 – 3.50
  - ( ) มากกว่า 3.50
5. นักศึกษาเคยมีประสบการณ์เข้ากิจกรรมจิตสาธารณะภายนอกมหาวิทยาลัย หรือไม่
  - ( ) เคย
  - ( ) ไม่เคย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงของข้าพเจ้ามากที่สุด โดยคำตอบมี 5 ตัวเลือก ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	☐ 100% ตรงกับความเป็นจริงของข้าพเจ้ามากที่สุด
มาก	หมายถึง	☐ 80% ตรงกับความเป็นจริงของข้าพเจ้ามาก
ปานกลาง	หมายถึง	☐ 60% ตรงกับความเป็นจริงของข้าพเจ้าปานกลาง
น้อย	หมายถึง	☐ 40% ตรงกับความเป็นจริงของข้าพเจ้าน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	☐ 20% ตรงกับความเป็นจริงของข้าพเจ้าน้อยที่สุด

คำถาม	ระดับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษา				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านพฤติกรรมการตระหนักรู้และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา					
1. ข้าพเจ้าจะพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาทางสังคม					
2. ข้าพเจ้าลดการใช้โฟมและพลาสติก เพื่อลดปัญหามลภาวะทางสิ่งแวดล้อม					
3. เมื่อมีปัญหาที่ส่วนรวมเกิดขึ้น ข้าพเจ้าจะค้นหาปัญหาและพร้อมลงมือแก้ไขปัญหานั้น ๆ					
4. เมื่อมีปัญหาที่ส่วนรวม ข้าพเจ้าจะค้นหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น และหาแนวทางแก้ไขปัญหาไม่ให้มีผลกระทบต่อผู้อื่น					
5. เมื่อมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้าพเจ้าสามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่นได้					
6. เมื่อมีปัญหาที่ส่วนรวม ข้าพเจ้าจะไตร่ตรองให้ถี่ถ้วนก่อนการตัดสินใจลงมือแก้ปัญหา					
7. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีส่วนที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเกิดความเสื่อมโทรม					

คำถาม	ระดับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษา				
	5	4	3	2	1
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ข้าพเจ้าไม่ใส่ใจความสนใจกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัว					
ด้านการช่วยเหลือและการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล					
9. ข้าพเจ้ามักแบ่งปันของใช้กับผู้อื่นที่ขาดแคลน					
10. ข้าพเจ้ามักชอบเอาเปรียบผู้อื่นที่อยู่ร่วมกัน					
11. ข้าพเจ้าไม่เกียรติเพื่อนและผู้อื่นที่อยู่ร่วมกัน					
12. ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาสังคม เพราะเป็นสิ่งที่สามารถช่วยเหลือกันได้					
13. ข้าพเจ้าเห็นว่าความเอื้ออาทร เป็นสิ่งที่ทำให้เราอยู่ร่วมกันในสังคมแล้วมีความสุข					
14. เมื่อข้าพเจ้าจะกระทำการใด ข้าพเจ้ามักคำนึงว่าจะไม่ทำไปผู้อื่นเดือดร้อนและเสียหาย					
15. ข้าพเจ้ายอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล					
16. เมื่อพบว่าเพื่อนเกิดความไม่สบายทั้งกายและจิตใจ ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือและให้กำลังใจ					
17. เมื่อผู้อื่นให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะกล่าวขอบคุณเสมอ					
18. ข้าพเจ้ารับฟังข้อเสนอแนะและยินดีให้คำปรึกษากับผู้อื่น					
19. ข้าพเจ้าคิดว่าความเป็นคนที่เอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการอยู่ร่วมกันในสังคม					
20. เมื่อข้าพเจ้าทำงานหรือรวมกิจกรรมกับผู้อื่น ข้าพเจ้าจะนึกถึงหลักความถูกต้องก่อนเสมอ					

คำถาม	ระดับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษา				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
ด้านพฤติกรรมการเคารพหน้าที่และขอปฏิบัติทางสังคม					
21. ข้าพเจารู้และเข้าใจถึงหน้าที่ของตนเอง ในการ รวมกิจกรรมจิตสาธารณะร่วมกับผู้อื่น					
22. ข้าพเจ้ายึดถือและปฏิบัติตามข้อกำหนดของ มหาวิทยาลัยอยู่เสมอ					
23. ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ในการทำงาน ของตนเอง					
24. ข้าพเจารู้สึกละอายใจในการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง					
25. เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำงาน ข้าพเจ้าจะ รับผิดชอบงานอย่างเต็มความสามารถ					
26. เมื่อมีการซื้อของหรือรับสิ่งของ ข้าพเจ้าจะเขาแถว ตามลำดับก่อนหลัง					
27. เมื่อใดที่ข้าพเจ้าคิดว่าการกระทำนั้นผิด ข้าพเจ้า จะหยุดกระทำสิ่งนั้นโดยทันที					
28. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะด้วยความ เต็มใจ					
29. ข้าพเจ้าไม่ยึดของสาธารณะเป็นของตนเอง					
30. เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำงาน ข้าพเจ้าจะ ทำงานสิ่งนั้นอย่างเต็มความสามารถ					
31. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมเสมอ					
32. ข้าพเจ้ามีทัศนคติที่ดีต่อการทำประโยชน์เพื่อ ส่วนรวม					
ด้านพฤติกรรมการอุทิศตนทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม					
33. ข้าพเจ้ามีความเสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวม					

คำถาม	ระดับการมีจิตสาธารณะของนักศึกษา				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
34. ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน					
35. ข้าพเจ้ามักทำประโยชน์ใหญ่กับส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว					
36. เมื่อข้าพเจ้าทำงานของตนเองเสร็จ ข้าพเจ้าจะอาสาช่วยเหลือเพื่อนที่ยังทำงานไม่เสร็จด้วยความเต็มใจ					
37. เมื่อข้าพเจ้าเห็นเพื่อนลำบาก ข้าพเจ้าจะเข้าไปสอบถามเพื่อให้ความช่วยเหลือ					
38. ข้าพเจ้ามักบริจาคสิ่งของที่ไม่ใช่แล้วให้แก่ผู้ด้อยโอกาส หรือองค์กรการกุศลต่าง ๆ					
39. ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้ทำงานเพื่อสาธารณะ					
40. ข้าพเจ้าพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ แม้จะต้องเสียสละทรัพย์สินส่วนตัวบ้าง					
41. ข้าพเจ้าพร้อมที่จะให้ความรู้แก่ผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน					
42. ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้อื่น ข้าพเจ้าจะไม่รู้สึกเบื่อหน่าย					
43. เมื่อต้องทำงานเพื่อส่วนรวมหรือสังคม ข้าพเจ้าเต็มใจทุกครั้ง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงของเขามากที่สุด โดยคำตอบมี 5 ตัวเลือก ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	☐ ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด
มาก	หมายถึง	☐ ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษามาก
ปานกลาง	หมายถึง	☐ ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษาปานกลาง
☐ น้อย	หมายถึง	☐ ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษาน้อย
☐ น้อยที่สุด	หมายถึง	☐ ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษาน้อยที่สุด

คำถาม	ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 ☐ น้อย	1 ☐ น้อย ที่สุด
ด้านการรับรู้ความสามารถของตนเอง					
1. เมื่อมีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น ข้าพเจ้าเชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ถึงสภาพเหตุการณ์นั้นได้					
2. ข้าพเจ้าเชื่อมั่นในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง					
3. ข้าพเจ้ายอมรับในการกระทำของตนเอง เช่น การยอมรับในผลการเรียน					
4. ข้าพเจ้าเคารพในการตัดสินใจของผู้อื่น					
5. ข้าพเจ้าไม่เคยประเมินผลการทำงานของตนเอง					
6. ข้าพเจ้ายอมรับข้อผิดพลาดจากความล้มเหลว ในสิ่งที่ตนเองกระทำ					
7. ข้าพเจ้าเชื่อว่าตนเองสามารถบริหารจัดการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้					
8. ข้าพเจ้าสามารถเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้					
9. เมื่อข้าพเจ้าประสบกับความล้มเหลว ข้าพเจ้าจะเริ่มต้นใหม่เสมอ					

คำถาม	ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเอง				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
10. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ข้าพเจ้าจะคิดหาทางเลือกที่หลากหลาย					
11. ข้าพเจ้าเลือกทำในสิ่งที่ดีที่สุด และไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน					
12. ข้าพเจ้ามีการวางแผนในการเรียนเสมอ					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงของบ้านมากที่สุด โดยคำตอบมี 5 ตัวเลือก ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	☐ ความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด
มาก	หมายถึง	☐ ความเป็นจริงของนักศึกษา
ปานกลาง	หมายถึง	☐ ความเป็นจริงของนักศึกษากึ่งกลาง
น้อย	หมายถึง	☐ ความเป็นจริงของนักศึกษาน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	☐ ความเป็นจริงของนักศึกษาน้อยที่สุด

คำถาม	ระดับการได้รับการสนับสนุนทางสังคม				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว					
1. ครอบครัวของข้าพเจ้า แนะนำให้ข้าพเจ้ารู้จัก เป็นสิ่งที่ของแกผู้อื่นเสมอ					
2. ครอบครัวของข้าพเจ้า อนุญาตให้ข้าพเจ้าเข้าร่วม กิจกรรมจิตสาธารณะ					
3. ครอบครัวของข้าพเจ้าจะสั่งสอนให้ข้าพเจ้ายึดหลัก คุณธรรม จริยธรรม เสียสละเพื่อสังคม					
4. ครอบครัวของข้าพเจ้าสั่งสอนให้ข้าพเจ้า เป็นผู้ วินัยในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น					
5. ครอบครัวของข้าพเจ้าสั่งสอนให้ข้าพเจ้า เป็นผู้ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น					
6. ครอบครัวของข้าพเจ้า มีการเอาใจใส่ และ ช่วยเหลือกันภายในครอบครัว					
7. ครอบครัวของข้าพเจ้า ไม่เห็นด้วยกับข้าพเจ้า ใน การทำกิจกรรมจิตสาธารณะ					
8. ข้าพเจ้าได้รับคำชมเชยจากคนในครอบครัว เมื่อ ข้าพเจ้าทำความดีเพื่อสังคม					

คำถาม	ระดับการได้รับการสนับสนุนทางสังคม				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
9. เมื่อมีโอกาสครอบครัวของข้าพเจ้ามักจะร่วมกันทำกิจกรรมจิตสาธารณะอยู่เสมอ					
ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน					
10. ข้าพเจ้ากับกลุ่มเพื่อนจะคิดกิจกรรม เพื่อชักชวนให้เพื่อนๆคนอื่นเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะด้วย					
11. เพื่อนของข้าพเจ้าจะชักชวนให้ข้าพเจ้าทำกิจกรรมจิตสาธารณะ					
12. เพื่อนของข้าพเจ้ามักจะให้ข้าพเจ้ายืมอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะอยู่เสมอ					
13. เมื่อเพื่อนของข้าพเจ้าทราบว่ามีการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะ มักจะแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วย					
14. เพื่อนของข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการสนับสนุนเงินสิ่งของ เมื่อข้าพเจ้าทำกิจกรรมจิตสาธารณะ					
15. เพื่อนจะชมเชยข้าพเจ้า เวลาข้าพเจ้าทำประโยชน์เพื่อสังคม					
16. เพื่อนของข้าพเจ้าจะแบ่งเบาภาระด้านการเรียนระหว่างที่ข้าพเจ้าทำกิจกรรมจิตสาธารณะ					
17. เพื่อนของข้าพเจ้าคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการทำกิจกรรมจิตสาธารณะ					
18. เมื่อข้าพเจ้าจัดกิจกรรมจิตสาธารณะ เพื่อนของข้าพเจ้าจะคอยให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าอยู่เสมอ					
19. ข้าพเจ้าและเพื่อนของข้าพเจ้า มีแนวคิดในการจัดกิจกรรมด้านจิตสาธารณะที่คล้ายคลึงกัน					
20. เมื่อมีเวลาว่าง ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ จะนัดพบปะกัน เพื่อไปทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ส่วนรวม					

คำถาม	ระดับการได้รับการสนับสนุนทางสังคม				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ดำเนินการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย					
21. มหาวิทยาลัย ได้มีการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะที่เป็นประโยชน์เพื่อนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
22. ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยที่มหาวิทยาลัย กำหนดให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ					
23. อาจารย์แนะนำ ให้ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม					
24. มหาวิทยาลัยอนุญาตให้ข้าพเจ้าไปสถานที่และอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมจิตสาธารณะ					
25. มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุน การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง					
26. มหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับกิจกรรมจิตสาธารณะ					
27. เมื่อเห็นทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเสียหาย ข้าพเจ้าไม่สนใจที่จะแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ					
28. มหาวิทยาลัย เปิดโอกาสให้นักศึกษาเสนอกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม					
29. ข้าพเจ้าเห็นว่ากิจกรรมใด ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ควรให้คำตอบแทนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงของปัญามากที่สุด โดยคำตอบมี 5 ตัวเลือก ดังนี้

- มากที่สุด หมายถึง ขอความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด
- มาก หมายถึง ขอความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษามาก
- ปานกลาง หมายถึง ขอความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษาปานกลาง
- น้อย หมายถึง ขอความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษาน้อย
- น้อยที่สุด หมายถึง ขอความนั้นตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษาน้อยที่สุด

คำถาม	ระดับการได้รับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา					
1.ข้าพเจ้าสามารถเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อช่วยกิจกรรมของมหาวิทยาลัย					
2.ข้าพเจ้ารู้สึกไม่ชอบเข้าร่วมกิจกรรม เพราะทำให้เสียเวลา**					
3. เมื่อมีเวลาว่าง ข้าพเจ้าจะเข้าร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น					
4.ข้าพเจ้าจะช่วยหาแนวทางในการช่วยพัฒนามหาวิทยาลัย					
5.ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ในกิจกรรม ที่ข้าพเจ้าได้รับมอบหมาย					
6.ข้าพเจ้ามักจะแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย					
7.ข้าพเจ้าชอบทำงานเป็นทีม/หมู่คณะ เพราะจะทำให้เกิดความสามัคคี					
8.ข้าพเจ้ามักเป็นผู้คิดริเริ่มในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม					

คำถาม	ระดับการได้รับการมีส่วนร่วมในกิจกรรม นักศึกษาของนักศึกษา				
	5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
9. ข้าพเจ้าจะเสียดายความประทับใจที่เข้าร่วมกิจกรรม จิตสาธารณะ ให้เพื่อนที่ไม่ได้เข้าร่วมฟัง และชักชวน เพื่อนเข้าร่วมกิจกรรม					
10. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม จิตสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ					
11. เมื่อมหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมเพื่อจิต สาธารณะ ข้าพเจ้าจะมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม นั้น					
12. ข้าพเจ้าจะประเมินผลดีและผลเสียจากการทำ กิจกรรมของมหาวิทยาลัย					
13. ข้าพเจ้าใช้ศักยภาพของตนเองในการร่วมจัด กิจกรรมของมหาวิทยาลัย					
14. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในการจัดกิจกรรม ข้าพเจ้า รวมแก้ไขปัญหากับผู้อื่น					
15. เมื่อมีปัญหาหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในขณะจัด กิจกรรม ข้าพเจ้าจะรีบแก้ไขปัญหาย่างรวดเร็ว					
16. เมื่อเกิดปัญหาในระหว่างการดำเนินกิจกรรม ข้าพเจ้าจะลงมือแก้ไขปัญหด้วยตนเอง					
17. ข้าพเจ้าสามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม					

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมจิตสาธารณะ

พฤติกรรมจิตสาธารณะ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านพฤติกรรมการตระหนักรู้และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา	3.66	.465	มาก
ด้านการช่วยเหลือและการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล	3.72	.402	มาก
ด้านพฤติกรรมการเคารพหน้าที่และขอปฏิบัติทางสังคม	4.12	.397	มาก
ด้านพฤติกรรมการอุทิศตนทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	3.87	.516	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.93	.375	มาก

ด้านพฤติกรรมการตระหนักรู้และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) ข้าพเจ้าจะพุดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาทางสังคม	3.86	.767	มาก
2) ข้าพเจ้าลดการใช้โฟมและพลาสติก เพื่อลดปัญหามลภาวะทางสิ่งแวดล้อม	3.82	.775	มาก
3) เมื่อมีปัญหาส่วนรวมเกิดขึ้น ข้าพเจ้าจะค้นหาปัญหาและพร้อมลงมือแก้ไขปัญหา	3.93	.837	มาก
4) เมื่อมีปัญหาส่วนรวม ข้าพเจ้าจะค้นหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น และหาแนวทางแก้ไขปัญหาใหม่ที่มีผลกระทบต่อผู้อื่น	3.83	.838	มาก
5) เมื่อมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้าพเจ้าสามารถยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่นได้	3.75	.819	มาก
6) เมื่อมีปัญหาส่วนรวม ข้าพเจ้าจะไตร่ตรองให้ถี่ถ้วน ก่อนการตัดสินใจลงมือแก้ปัญหา	3.78	.810	มาก
7) ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีส่วนที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเกิดความเสื่อมโทรม	3.78	.814	มาก
8) ข้าพเจ้าไม่ใส่ใจความสนใจกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัว**	2.25	1.03	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	3.66	0.46	มาก

** ข้อคำถามนิเสธ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมจิตสาธารณะ (ต่อ)

ด้านการช่วยเหลือและการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9) ข้าพเจ้ามักแบ่งปันของใช้กับผู้อื่นที่ขาดแคลน	3.98	.768	มาก
10) ข้าพเจ้ามักชอบเอาเปรียบผู้อื่นที่อยู่รวมกัน**	1.99	.789	น้อย
11) ข้าพเจ้าโหดเหี้ยมต่อน้องและผู้อื่นที่อยู่รวมกัน	4.02	0.83	มาก
12) ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาสังคม เพราะเป็นสิ่งที่สามารถช่วยเหลือนั้นได้	3.38	1.41	ปานกลาง
13) ข้าพเจ้าเห็นว่าความเอื้ออาทร เป็นสิ่งที่ทำให้เราอยู่รวมกันในสังคมแล้วมีความสุข	3.84	.720	มาก
14) เมื่อข้าพเจ้าจะกระทำการใด ข้าพเจ้ามักคำนึงว่าจะไม่ทำให้อีกคนอื่นเดือดร้อนและเสียหาย	3.89	.740	มาก
15) ข้าพเจ้ายอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.02	.754	มาก
16) เมื่อพบว่ามีเพื่อนเกิดความไม่สบายทั้งกายและจิตใจ ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือและไปกำลังใจ	3.97	.775	มาก
17) เมื่อผู้อื่นให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะกล่าวขอบคุณเสมอ	3.92	.831	มาก
18) ข้าพเจ้ารับฟังข้อเสนอแนะและยินดีให้คำปรึกษากับผู้อื่น	3.91	.799	มาก
19) ข้าพเจ้าคิดว่าความเป็นคนที่เอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการอยู่รวมกันในสังคม	3.88	.772	มาก
20) เมื่อข้าพเจ้าทำงานหรือรวมกิจกรรมกับผู้อื่น ข้าพเจ้าจะนึกถึงหลักความถูกต้องก่อนเสมอ	3.89	.725	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.72	0.40	มาก

** ข้อคำถามนิเสธ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมจิตสาธารณะ (ต่อ)

ด้านพฤติกรรมและการกระทำที่และข้อปฏิบัติทางสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
21) ข้าพเจ้านึกและเข้าใจถึงหน้าที่ของตนเอง ในภาครวมกิจกรรมจิต สาธารณะร่วมกับผู้อื่น	3.90	.732	มาก
22) ข้าพเจ้ายึดถือและปฏิบัติตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ	3.94	.780	มาก
23) ข้าพเจ้ามีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ในการทำงานของตนเอง	4.01	.814	มาก
24) ข้าพเจ้านึกสีกะลือใจในการทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	4.01	.770	มาก
25) เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำงาน ข้าพเจ้าจะรับผิดชอบงาน อย่างเต็มความสามารถ	4.00	.770	มาก
26) เมื่อมีการซื้อของหรือรับสิ่งของ ข้าพเจ้าจะเข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลัง	3.98	.768	มาก
27) เมื่อใดที่ข้าพเจ้าคิดว่าการกระทำนั้นผิด ข้าพเจ้าจะหยุดกระทำ สิ่งนั้นโดยทันที	3.94	.824	มาก
28) ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะด้วยความเต็มใจ	3.85	.774	มาก
29) ข้าพเจ้าไม่ยึดของสาธารณะเป็นของตนเอง	3.94	.828	มาก
30) เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำงาน ข้าพเจ้าจะทำงานสิ่งนั้น อย่างเต็มความสามารถ	4.01	.802	มาก
31) ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมเสมอ	3.97	.863	มาก
32) ข้าพเจ้ามีทัศนคติที่ดีต่อการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม	4.24	.851	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.12	.397	มาก

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมจิตสาธารณะ (ต่อ)

ด้านพฤติกรรมการอุทิศตนทำงานโดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
33) ข้าพเจ้ามีความเสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	3.73	.637	มาก
34) ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่มุ่งหวังสิ่งตอบแทน	3.79	.626	มาก
35) ข้าพเจ้ามักทำประโยชน์ใหญ่กับส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว	4.04	.850	มาก
36) เมื่อข้าพเจ้าทำงานของตนเองเสร็จ ข้าพเจ้าจะอาสาช่วยเหลือเพื่อนที่ยังทำงานไม่เสร็จด้วยความเต็มใจ	4.05	.817	มาก
37) เมื่อข้าพเจ้าเห็นเพื่อนลำบาก ข้าพเจ้าจะเข้าไปสอบถามเพื่อให้ความช่วยเหลือ	3.97	.847	มาก
38) ข้าพเจ้ามักบริจาคสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วให้แก่ผู้ด้อยโอกาส หรือองค์กรการกุศลต่าง ๆ	3.81	.739	มาก
39) ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้ทำงานเพื่อสาธารณะ	3.65	.772	มาก
40) ข้าพเจ้าพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะแม้จะต้องเสียสละทรัพย์สินส่วนตัวบ้าง	3.68	.765	มาก
41) ข้าพเจ้าพร้อมที่จะให้ความรู้แก่ผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน	3.89	.771	มาก
42) ทุกครั้งที่ข้าพเจ้าช่วยเหลือผู้อื่น ข้าพเจ้าจะไม่รู้สึกเบื่อหน่าย	3.96	.855	มาก
43) เมื่อต้องทำงานเพื่อส่วนรวมหรือสังคม ข้าพเจ้าเต็มใจทุกครั้ง	3.98	.916	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.87	.516	มาก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้ความสามารถของตนเอง

การรับรู้ความสามารถของตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) เมื่อมีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น ข้าพเจ้าเชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ถึงสภาพเหตุการณ์นั้นได้	3.82	.690	มาก
2) ข้าพเจ้าเชื่อมั่นในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง	3.83	.758	มาก
3) ข้าพเจ้ายอมรับในการกระทำของตนเอง เช่น การยอมรับในผล การเรียน	4.05	.799	มาก
4) ข้าพเจ้าเคารพในการตัดสินใจของผู้อื่น	3.93	.837	มาก
5) ข้าพเจ้าไม่เคยประเมินผลการทำงานของตนเอง**	2.43	1.00	มาก
6) ข้าพเจ้ายอมรับข้อผิดพลาดจากความล้มเหลวในสิ่งที่ตนเองกระทำ	3.83	.793	มาก
7) ข้าพเจ้าเชื่อว่าตนเองสามารถบริหารจัดการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้	3.82	.795	มาก
8) ข้าพเจ้าสามารถเผชิญหน้ากับปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นได้	3.82	.818	มาก
9) เมื่อข้าพเจ้าประสบกับความล้มเหลว ข้าพเจ้าจะเริ่มต้นใหม่เสมอ	3.85	.812	มาก
10) เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ข้าพเจ้าจะคิดหาทางเลือกที่หลากหลาย	3.97	.778	มาก
11) ข้าพเจ้าเลือกทำในสิ่งที่ดีที่สุด และไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน	4.03	.821	มาก
12) ข้าพเจ้ามีการวางแผนในการเรียนเสมอ	4.11	.875	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.79	.454	มาก

** ข้อคำถามนิเสธ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการได้รับการสนับสนุนทางสังคม

การได้รับการสนับสนุนทางสังคม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	3.79	.394	มาก
ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	3.77	.552	มาก
ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย	3.55	.360	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.71	.366	มาก

ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) ครอบครัวของข้าพเจ้า แนะนำให้ข้าพเจ้ารู้จักกับสิ่งของแก่ผู้อื่นเสมอ	3.83	.680	มาก
2) ครอบครัวของข้าพเจ้า อนุญาตให้ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ	3.97	.679	มาก
3) ครอบครัวของข้าพเจ้าจะสั่งสอนให้ข้าพเจ้ายึดหลักคุณธรรมจริยธรรม เสียสละเพื่อสังคม	4.13	.817	มาก
4) ครอบครัวของข้าพเจ้าสั่งสอนให้ข้าพเจ้า เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น	4.07	.788	มาก
5) ครอบครัวของข้าพเจ้าสั่งสอนให้ข้าพเจ้า เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น	3.87	.761	มาก
6) ครอบครัวของข้าพเจ้า มีการเอาใจใส่ และช่วยเหลือกันภายในครอบครัว	3.76	.847	มาก
7) ครอบครัวของข้าพเจ้า ไม่เห็นด้วยกับข้าพเจ้า ในการทักกิจกรรมจิตสาธารณะ	2.76	1.29	ปานกลาง
8) ข้าพเจ้าได้รับคำชมเชยจากคนในครอบครัว เมื่อข้าพเจ้าทำความดีเพื่อสังคม	3.87	.832	มาก
9) เมื่อมีโอกาสครอบครัวของข้าพเจ้ามักจะร่วมกันทำกิจกรรม	3.88	.927	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.85	0.42	มาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการได้รับการสนับสนุนทางสังคม (ต่อ)

ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10) ข้าพเจ้ากับกลุ่มเพื่อนจะคิดกิจกรรม เพื่อชักชวนให้เพื่อนๆคนอื่นเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะด้วย	3.72	.785	มาก
11) เพื่อนของข้าพเจ้าจะชักชวนให้ข้าพเจ้าทำกิจกรรมจิตสาธารณะ	3.78	.788	มาก
12) เพื่อนของข้าพเจ้ามักจะให้ข้าพเจ้ายืมอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะอยู่เสมอ	3.81	.812	มาก
13) เมื่อเพื่อนของข้าพเจ้าทราบว่ามีกิจกรรมจิตสาธารณะ มักจะแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วย	3.85	.841	มาก
14) เพื่อนของข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการสนับสนุนเงิน สิ่งของ เมื่อข้าพเจ้าทำกิจกรรมจิตสาธารณะ	3.81	.826	มาก
15) เพื่อนจะชมเชยข้าพเจ้า เวลาข้าพเจ้าทำประโยชน์เพื่อสังคม	3.74	.861	มาก
16) เพื่อนของข้าพเจ้าจะแบ่งเบาภาระด้านการเรียน ระหว่างที่ข้าพเจ้าทำกิจกรรมจิตสาธารณะ	3.74	.968	มาก
17) เพื่อนของข้าพเจ้าคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการทำกิจกรรมจิตสาธารณะ	3.61	.706	มาก
18) เมื่อข้าพเจ้าจัดกิจกรรมจิตสาธารณะ เพื่อนของข้าพเจ้าจะคอยให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าอยู่เสมอ	3.77	.707	มาก
19) ข้าพเจ้าและเพื่อนของข้าพเจ้า มีแนวคิดในการจัดกิจกรรมด้านจิตสาธารณะที่คล้ายคลึงกัน	3.87	.852	มาก
20) เมื่อมีเวลาว่าง ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ จะนัดพบปะกัน เพื่อไปทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ส่วนรวม	3.81	.826	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.77	.552	มาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการได้รับการสนับสนุนทางสังคม (ต่อ)

ด้านการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
21) มหาวิทยาลัยได้มีการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะที่เป็นประโยชน์ เพื่อนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.67	.735	มาก
22) ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยที่มหาวิทยาลัย กำหนดให้นักศึกษาเข้าร่วม กิจกรรมจิตสาธารณะ**	2.58	1.05	ปาน กลาง
23) อาจารย์แนะนำ ให้ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะที่เป็น ประโยชน์แก่ส่วนรวม	3.80	.727	มาก
24) มหาวิทยาลัยอนุญาตให้ข้าพเจ้าใช้สถานที่และอุปกรณ์ในการทำ กิจกรรมจิตสาธารณะ	3.85	.740	มาก
25) มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุน การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้าน คุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง	3.93	.783	มาก
26) มหาวิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์ ให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับ กิจกรรมจิตสาธารณะ	3.82	.775	มาก
27) เมื่อเห็นทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเสียหาย ข้าพเจ้าไม่สนใจที่ จะแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ**	2.46	1.08	มาก
28) มหาวิทยาลัย เปิดโอกาสให้นักศึกษาเสนอกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์แก่ส่วนรวม	3.84	.753	มาก
29) ข้าพเจ้าเห็นว่ากิจกรรมใดๆที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ควรให้ คำตอบแทนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม	4.00	.838	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.77	0.48	มาก

** ข้อคำถามนិเสธ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการได้รับการสนับสนุนทางสังคม (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) ข้าพเจ้าสามารถเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อช่วยกิจกรรมของมหาวิทยาลัย	3.54	.655	มาก
2) ข้าพเจ้ารู้สึกไม่ชอบเข้าร่วมกิจกรรม เพราะทำให้เสียเวลา**	2.76	1.15	ปานกลาง
3) เมื่อมีเวลาว่าง ข้าพเจ้าจะเข้าร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น	3.82	.879	มาก
4) ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือหาแนวทางในการช่วยพัฒนามหาวิทยาลัย	3.93	.858	มาก
5) ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ในกิจกรรม ที่ข้าพเจ้าได้รับมอบหมาย	3.89	.853	มาก
6) ข้าพเจ้ามักจะแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย	3.81	.814	มาก
7) ข้าพเจ้าชอบทำงานเป็นทีม/หมู่คณะ เพราะจะทำให้เกิดความสามัคคี	3.72	.825	มาก
8) ข้าพเจ้ามักเป็นผู้คิดริเริ่มในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม	3.72	.816	มาก
9) ข้าพเจ้าจะเล่าความประทับใจที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตสาธารณะ ให้เพื่อนที่ไม่ได้เข้าร่วมฟัง และชักชวนเพื่อนเข้าร่วมกิจกรรม	3.76	.818	มาก
10) ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ	3.75	.819	มาก
11) เมื่อมหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมเพื่อจิตสาธารณะ ข้าพเจ้าจะมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนั้น	3.81	.849	มาก
12) ข้าพเจ้าจะประเมินผลดีและผลเสียจากการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย	4.00	.817	มาก
13) ข้าพเจ้าใช้ศักยภาพของตนเองในการร่วมจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย	3.65	.703	มาก
14) เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในการจัดกิจกรรม ข้าพเจ้ารวมแก้ไขปัญหากับผู้อื่น	3.81	.695	มาก
15) เมื่อมีปัญหาหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในขณะจัดกิจกรรม ข้าพเจ้าจะรีบแก้ไขปัญหานั้นอย่างรวดเร็ว	4.02	.855	มาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการได้รับการสนับสนุนทางสังคม (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
16) เมื่อเกิดปัญหาในระหว่างการค้าเงินกิจกรรมข้าพเจ้าจะลงมือแก้ไขปัญหโดยตนเอง	3.96	.933	มาก
17) ข้าพเจ้าสามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม	3.94	.921	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.76	.474	มาก

** ข้อคำถามนិเสธ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวภัทรวดี กลีบสุวรรณ
วัน เดือน ปี เกิด	2 กันยายน 2530
สถานที่เกิด	จังหวัดเพชรบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2553 ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี พ.ศ. 2561 ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	96 หมู่ 1 ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

